

Bygland kommune

Budsjett 2022 Økonomi- og handlingsplan 2022-2025

Vedteke dokument

Kommunestyret PS 95/21, den 16.12.21

FORORD

Kommunedirektøren legg med dette fram framlegget sitt til budsjett for 2022 og økonomiplan for 2022–2025. Framlegget byggjer på kommunestyret sitt økonomiplanvedtak for 2021–2024, politiske vedtak, saman med justeringar tufta på oppdatert informasjon i statsbudsjettet og andre endringar i den økonomiske situasjonen for kommunen.

Kommunen har no i ti år hatt ein låg, og til dels negativ, vekst på inntektssida. Ei viktig årsak til dette er den negative folketalsutviklinga. Denne viser dessverre ikkje teikn på å snu, og Telemarksforskning sin nøytrale prognose spår 938 innbyggjarar i 2040. I tillegg til forvitringa i folketalet har kommunen andre utfordringar. Vi har mellom anna dei siste 20 åra hatt ei svært svak utvikling i sysselsetjinga, spesielt i privat sektor.

Vi har også ein stor del av befolkninga som fell utanfor felleskapet på ulike måtar. Dette gir oss ein dobbel ubalanse. Vi har eit behov for målretta og gode tiltak for å jobbe med utanforskapet – samtidig som inntektssida blir svekka.

Samtidig aukar stadig krava, kompleksiteten og forventinga til tenestene vi skal levere til innbyggjarane.

Det er difor eit sterkt behov for å tenke nytt. Både i forhold til korleis vi som ein liten kommune kan samarbeide tettare med andre kommunar for å sikre gode tenester, og korleis vi som kommune kan sikre vekst og utvikling innafor eigne grenser.

I budsjettet for 2022 er situasjonen framleis krevande. Vi salderer framleis med fond, og dette er ikkje berekraftig over tid. Rett nok er det noko ljosare utsikter i forhold til inntekter dei neste åra basert på dei rekordhøge straumprisane, men erfaringane frå dei siste åra viser at prisane svingar voldsomt. Det er svært sårbart å vere avhengig av gode straumprisar for å få budsjettet i balanse. Det må andre grep til. Sjølv om inntektene er på veg opp, så er det budsjettet med bruk av ordinært disposisjonsfond på kr 2,7 mill. i 2022 (riktig nok er om lag 1,7 mill. av dette definert som ekstraordinære kostnadar, som kommunen ikkje tek med seg vidare). Det er også budsjettet med bruk av andre disposisjonsfond (flyktningefondet, bygdebokfondet og einingsfond Bygland oppvekstsenter) på kr 2,5 mill. Dette tærer betydeleg på kommunen sine frie midlar.

Det er sett i gong ei rekke prosessar i 2021 for å møte utfordringane. Kommunen sin OU-prosess har eit målbilde på ein reduksjon frå fem til tre einingar. Legesamarbeidet med Evje og Hornnes kommune var ein føresetnad for å arbeide vidare med ei samanslåing av Pleie og Omsorg med helse. Det vil bli igongsett eit arbeid tidleg i 2022 der ein vil greia ut korleis ein kan skape ei kvalitativt betre, og meir effektiv teneste.

Vidare har arbeidet med oppvekststrukturen synleggjort behovet for å ha *ein* felles oppvekstsektor i kommunen. Uavhengig av struktur på Byglandsfjord og i Bygland, vil ein kunne hente mykje på betre samordning av ressursane.

På utviklingssida er det òg sett i gang fleire prosessar. Kommunen er pilotkommune for GNIST-satsinga i Agder og set gjennom dette programmet fokus på å få opp involverande og innovative løysingar for stads- og næringsutvikling i Bygland kommune. Det er allereie tent nokon lokale gnistar og vi jobbar no vidare med å sikre at dette vil bli levedyktige etableringar. Ein del av dette er å sikre byggeklare tomter og område for utvikling. Dette vil vere eit sentralt mål for 2022. Det same vil kontinuerleg arbeid med stadutvikling på både Byglandsfjord og i Bygland vere. Ein føresetnad for heile arbeidet er at ein også arbeider vidare med strukturen rundt kommunale bygg og selskap. Rambøll er engasjert for å hjelpe oss med å sjå heilheita på dette området.

Setesdal Vekst har vore ein svært viktig medspelar i det heilskaplege utviklingsarbeidet vi har sett i gang saman med fylket. Prosjektperioden går ut våren 2022. Det er likevel lagt inn 300.000 kr i budsjettet for 2022. Dette skal sikre overgangen til det vi håper skal bli eit større utviklingsprogram for kommunen. Agder Fylkeskommune har saman med administrasjonen sett på utviklingstrekka i kommunen og vedtok at dei vil sende ein søknad om at Bygland blir innlemma i det nasjonale omstillingssprogrammet. Viss søknaden blir godkjent av Kommunal- og

Moderniseringsdepartementet vil vi få tilført betydelege midlar og kompetanse frå nasjonalt nivå med oppstart i 2023.

Samfunnssdelen som vart vedteken i 2020 har som hovudmål å sikre ei heilskapleg planlegging og at vi – kommunen som samfunn og organisasjon – dreg i same retning. Planen dannar grunnlag for einingane sine planar og verksemd i kommunen.

I kommuneplanen er det følgjande hovudsatsingsområde:

- Attraktive og livskraftige senter og bygdelag
- Verdiskaping og berekraft
- Utdanning og kompetanse
- Kultur, idrett og friluftsliv
- Transport og kommunikasjon

Ein har spesielt fokus på desse gjennomgåande perspektiva:

- Næringsutvikling og samarbeid om nye arbeidsplassar
- Folkehelse, levekår, likestilling, inkludering og mangfold
- Klima og miljø

Arbeidet med arealdelen starta opp i 2020 og målsettinga er å slutføre dette i 2022. Det har vore utfordrande å gjennomføre gode medverknadsprosessar under pandemien og dette har forseinka arbeidet. Samtidig er det vurderinga vår at medverknad i denne prosessen er så sentralt at vi har valt å skyve på folkemøte og liknande for å sikre ein god plan.

Handlingsdelen vart innlemma i økonomiplanen i 2021. Denne er revidert i år. Vi vil gjennom 2022 utvikle denne ytterlegare som styringsverktøy. Målet er ein tydeleg raud tråd frå handlingsdelen ned til stab og alle einingar. Handlingsdelen skal etter kvart sette retning for prioritering i heile organisasjonen. Både i utvikling av tenestetilbodet og i rolla til kommunen som samfunnsutviklar.

2021 har, som 2020, i stor grad vore prega av covid-19-pandemien. Kriseleiinga med god fagleg støtte frå kommuneoverlegen, tenesteiarane og ikkje minst alle tilsette har gjort ein fantastisk jobb for å førebygge smitte og handtere dei sakene vi har hatt. Samtidig merkar vi no slitasjen i organisasjonen. Det er krevjande for tilsette i ein liten kommune som allereie fyller fleire rollar i tillegg, å skulle bruke mykje tid på covid-19-relaterte oppgåver – og dei har vi hatt mange av. Det blir viktig å balansere behovet for endring med ivaretaking av folka våre neste år.

Det er opplevinga mi at Bygland kommune framleis har eit godt tenestetilbod til sine innbyggjarar. Vi har ein engasjert organisasjon, med dyktige tilsette. Skal vi snu den litt krevjande trenden må vi løfte i flokk. Innbyggjarar, politikarar og tilsette. Det trur eg vi har alle føresetnader for å klare!

John Sigridnes
Kommunedirektør

INNHOLD

1. FRAMLEGG TIL INNSTILLING	6
1.1 FRAMLEGG TIL INNSTILLING – ÅRSBUDSJETT 2022	6
1.2 FRAMLEGG TIL INNSTILLING – ØKONOMI- OG HANDLINGSPLAN 2022-2025	7
2. UTVIKLING, UTFORDRINGER OG STATUS.....	8
2.1 FORMELLE FORHOLD VEDK. ÅRSBUDSJETT OG ØKONOMIPLAN.....	8
2.2 GENERELLE HOVUDLINER – SAMANDRAG.....	8
2.3 REGIONPLAN AGDER 2030	9
2.4 KOMMUNEPLANEN SIN SAMFUNNSDEL 2020-2032	10
2.5 FOLKEHELSEARBEID I BYGLAND KOMMUNE	10
2.6 VERDIAR I BYGLAND KOMMUNE	10
2.7 FOLKETALSUTVIKLING	11
2.8 STATUS ØKONOMI: KOSTRA-TAL FRÅ 2020	12
2.9 UTVIKLING ØKONOMI: PROGNOSER FOR 2022-2025	17
3. DRIFTSBUDSJETTET	18
3.1 OVERORDNA RAMMEVILKÅR.....	18
3.2 KOMMUNEN SINE DRIFTSINNTEKTER.....	18
3.3 KOMMUNEN SINE DRIFTSUTGIFTER	25
3.4 BUDSJETTRAMMER FOR EININGANE.....	29
4. INVESTERINGSBUDSJETTET	41
4.1 HOVUDOVERSIKT INVESTERINGAR 2022	41
4.2 INVESTERINGAR I ANLEGGSMIDLAR FOR BUDSJETTET 2022	42
4.3 FINANSIERING AV INVESTERINGAR 2022	45
4.4 UTLÅN (STARTLÅN)	45
4.5 HOVUDOVERSIKT INVESTERINGAR I ØKONOMIPLANPERIODEN	46
4.6 INVESTERINGAR I ANLEGGSMIDLAR I ØKONOMIPLANPERIODEN.....	47
4.7 FINANSIERING AV INVESTERINGSBUDSJETTET I ØKONOMIPLANPERIODEN.....	49
5. KOMMUNEPLANEN SIN HANDLINGSDEL.....	50
5.1 INNLÉIING	50
5.2 DRIFTS- OG UTVIKLINGSTILTAK INNANFOR SATSINGSMÅLA	50
1. ATTRAKTIVE OG LIVSKRAFTIGE SENTRA OG BYGDELAG	52
2. VERDISKAPING OG BEREKRAFT	54
3. UTDANNING OG KOMPETANSE	55
4. KULTUR, IDRETT OG FRILUFTSLIV.....	57
5. TRANSPORT, KOMMUNIKASJON OG SAMFUNNSTRYGGLEIK.....	58

VEDLEGG: BUDSJETTSKJEMA.....	61
A BEVILLINGSOVERSIKT DRIFT, BUDSJETT (ÅRSBUDSJETT)	61
B BEVILLINGSOVERSIKT DRIFT, TIL FORDELING (ÅRSBUDSJETT)	62
C ØKONOMISK OVERSIKT ETTER ART – DRIFT (ÅRSBUDSJETT).....	64
D BEVILLINGSOVERSIKT INVESTERING, BUDSJETT (ÅRSBUDSJETT)	65
E BEVILLINGSOVERSIKT INVESTERING, TIL FORDELING (ÅRSBUDSJETT).....	66
F BEVILLINGSOVERSIKT DRIFT, ØKONOMIPLAN (BUDSJETT)	67
G BEVILLINGSOVERSIKT DRIFT, ØKONOMIPLAN TIL FORDELING	68
H ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT ETTER ART, ØKONOMIPLAN	70
I BEVILLINGSOVERSIKT INVESTERING, ØKONOMIPLAN (BUDSJETT).....	71
J BEVILLINGSOVERSIKT INVESTERING, ØKONOMIPLAN TIL FORDELING	72
K DOKUMENTASJON AV FRIE INNTEKTER	73

1. FRAMLEGG TIL INNSTILLING

1.1 Framlegg til innstilling – årsbudsjett 2022

Framlegg til årsbudsjett for Bygland kommune for 2022, med tilhøyrande føresetnader vert å fastsette som Bygland kommune sitt årsbudsjett for 2022.

Skattesatsar/marginavsetning

Skatten for 2022 på formue og inntekt vert å fastsette til dei maksimalsatsar som Stortinget vedtek. For eigedomsskatteåret 2022 skal det skrivast ut eigedomsskatt på kraftverk og kraftnett jf. eigedomsskattelova § 3 1. ledd bokstav c. For 2022 vil kommunen og skrive ut eigedomsskatt på det som tidligare var definert som verk og bruk jf. overgangsreglane til den nye eigedomsskattelova. Eigedomsskatten vert fastsatt til 7 %.

Kommunale avgifter og betalingssatsar

For 2022 vert det følgjande endringar av kommunale avgifter og betalingssatsar:

Bygland kommune legg opp til 100 % dekningsgrad på kommunale avgifter, med unntak av årsavgift på kloakk og vatn.

• Årsavgift for vatn (fast og kubikkavg.)	vert auka med 3,5 %
• Årsavgift for kloakk (fast og kubikkavg.)	vert auka med 8,8 %
• Slamavgift	vert ikkje endra
• Tilkoplingsavgift for vatn	vert auka med 3,5 %
• Tilkoplingsavgift for kloakk	vert auka med 8,8 %
• Renovasjonsavgift hus	vert redusert med 15,0 %
• Renovasjonsavgift hytte	vert redusert med 15,0 %
• Feieavgift	vert redusert med 2,9 %

For ein bustad på 120 m², med forbruk målt etter areal, svarar dette til ei auke på 2,9 %. Til samanlikning er lønsveksten i 2022 estimert til 3,2 %. Andre betalingssatsar aukar i samsvar med framlegg til gebyrregulativ 2022.

Låneopptak

Det vert lagt opp til eit finansieringsbehov ved lån/ubrukte lånemidlar til investering på 6,507 millionar i 2022. Før ein tek opp nytt lån, vert ubrukte lånemidlar frå året før nytta. På noverande tidspunkt legg ein ikkje opp til å ta opp nye startlån i 2022, men viss behovet endrar seg i løpet av året vil ein i så tilfelle fremje dette som ei eiga sak.

Andre forhold

1. Kommunedirektøren får fullmakt til å fordele løyving til følgjande føremål ut på den einskilde resultat-eining:
 - Løyving til lønsauke og auka pensjonsutgifter.
 - Løyving til opplærings- og utviklingstiltak samt velferdsmidlar.
2. Kommunedirektøren får fullmakt til naudsynte tiltak for å gjennomføre vedtaket om minsteavdrag.
3. Kommunedirektøren får fullmakt til å bruke av, og avsette midlar til einingsfond.
4. Kommunedirektøren får fullmakt til å gjennomføre strykningar dersom driftsrekneskapet vert gjort opp med underskot.
5. Kommunedirektøren får fullmakt til å prioritere finansiering av investeringsrekneskap innanfor budsjett.
6. Kommunedirektøren tilrår at det vert engasjert ekstern hjelp til å sikre ein god vurdering av dei kvalitative og kvantitative effektane av ein samanslåing av einingane Helse og Pleie og Omsorg.
7. Kommunedirektøren tilrår at det vert jobba systematisk vidare med å sikre samanhengande strategiske samarbeid rundt tenestetilbodet innanfor felles bo- og arbeidsmarknad, og innanfor regionen. Hensikta er å sikre kvalitet og kosteffektive tenester.

8. Bruk av ordinært disposisjonsfond er budsjettert med kr 2.659.000. Bruk av andre disposisjonsfond (bygdebokfond, einingsfond Bygland oppvekstsenter og flyktningefond) er budsjettert med totalt kr 2.577.000.

Generelt

Kommunestyret vil presisere at budsjettet er bindande. For den einskilde resultateining gjeld reglane om delegert budsjettmynde innanfor netto driftsramme. Utover dette viser ein til kommunen sitt økonomireglement.

I budsjettet er det teke atterhald om storleiken på auken i utgiftene til IKS og A/S der kommunen er deltakar. Dette skal samordnast på rådmannsnivå og i Setesdal interkommunalt politiske råd (SIPR) før endeleg løying vert fastsett. Budsjettert overføring til SIPR er under føresetnad at alle deltakarkommunane er samde om deltakarstøtta.

1.2 Framlegg til innstilling – økonomi- og handlingsplan 2022-2025

1. Økonomi- og handlingsplan for perioden 2022-2025 vert å vedta i samsvar med kommune-direktøren sitt framlegg.
2. Driftsrammer og investeringsrammer i økonomiplanen for perioden 2022-2025 vert lagt til grunn for planlegginga av den kommunale drifta.
3. Enkeltsaker med økonomiske konsekvensar som kjem opp i løpet av året, skal som hovudregel ikkje handsamast som enkeltsaker, men skal handsamast i samband med økonomiplan/budsjett.

2. UTVIKLING, UTFORDRINGAR OG STATUS

2.1 Formelle forhold vedk. årsbudsjett og økonomiplan

Lovmessig grunnlag for budsjett og økonomiplan

Kommuneloven § 14-3 seier at kommunestyret innan utgangen av året skal vedta budsjett for komande kalenderår, samt økonomiplan for dei kommande fire åra. Årsbudsjettet er ein **bindande** plan for kommunen sine inntekter og utgifter i budsjettåret og bruken av desse. Innstillinga til økonomiplan og årsbudsjett skal offentleggjeraast minst 14 dagar før kommunestyret handsamar den.

Kommuneloven § 14-4 set følgjande krav til kommunen sitt årsbudsjett og økonomiplan:

§ 14-4. Økonomiplan og årsbudsjett

«Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets eller fylkestingets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. De skal også vise utviklingen i kommunens eller fylkeskommunens økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Vedtaket om årsbudsjett skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige.

Økonomiplanen skal deles inn i en driftsdel og en investeringsdel. Årsbudsjettet skal deles inn i et driftsbudsjett og et investeringsbudsjett og stilles opp på samme måte som økonomiplanen.

Økonomiplanen kan inngå i eller utgjøre kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningsloven § 11-1 fjerde ledd.

Departementet kan gi forskrift om bevillingsoversikter, økonomiske oversikter og oversikter over utviklingen i gjeld.»

Det budsjettet som vert lagt fram er eit samla administrativt forslag. Ein har forsøkt å legge opp til mest mogleg open budsjettprosess med resultateiningane. Alle resultateiningane har kome med viktige innspel til arbeidet, og kommunedirektør/økonomileiar har hatt møte med alle desse.

Reint praktisk har ein delt denne saka i følgjande to dokument:

Dokument – Kommunedirektøren si innstilling med kommentarar til både årsbudsjett og økonomi- og handlingsplan.

Vedlegg – Hovudoversikter for årsbudsjettet samt hovudoversikter for økonomiplanen.

2.2 Generelle hovudlinjer – samandrag

Den aktuelle situasjonen for kommunesektoren

I budsjettframlegget frå regjeringa er det lagt opp til ein reell vekst i frie inntekter til kommunane på kr 1,6 mrd. Demografikostnadene utgjer om lag kr 0,6 mrd., medan meirkostnadar til pensjon utgjer 0,4 mrd. På landsbasis er det ei satsing innanfor veksten av frie inntekter på 0,2 mrd. Dette er ikkje øyremerka midlar, men satsingsområder i statsbudsjettet. Dette gir kommunane eit auka handlingsrom på 0,4 mrd. Den forventa pris- og lønnsveksten (deflator) ligg på 2,5 % for kommunesektoren.

Frå 2021 til 2022 har Bygland kommune nominell vekst i frie inntekter på 1,2 % i forhold til nivået i opphavleg nasjonalbudsjett 2021. Dette vil seie ein negativ realvekst på om lag 1,3 %. I 2020-budsjettet var det ein negativ vekst på 1,1 %, medan i 2019 var denne på -1,3 %. Dette er ein stor nedgang frå 2016 då kommunen hadde ein positiv realvekst på 1,5 % frå 2015-nivå.

Bygland kommune – hovudliner

Bygland kommune har hatt fleire store investeringar fram til og med 2016. Kommunen har ikkje investert i like stort omfang i 2017 og 2018, men i 2019 og 2020 var det igjen nødvendig å gjennomføre større investeringar. Ved utgangen av 2019 var nivået på kommunen si langsiktige gjeld litt lågare enn for gjennomsnittet for samanliknbare kommunar. Ved slutten av 2020 var den langsiktige gjelda om lag på same nivå som gjennomsnittet for kommunen si KOSTRA-gruppe. I løpet av økonomiplanperioden legg ein opp til at kommunen si langsiktige gjeld vert redusert.

I 2022 er investeringane innanfor fleire ulike sektorar, mellom anna vatn, avlaup, skule, idrett, friluftsliv, kultur, pleie og omsorg, næring og klima/miljø. Nokre av prosjekta vil innebere ei reduksjon i driftsutgifter, då f.eks. ENØK-tiltaka som er føreslege gjennomført på Byglandsheimen.

Dei ordinære driftsrammene til resultateiningane er i økonomiplanen justert for den sentrale lønsauka, føringar i statsbudsjettet og særlege forhold som er kommentert i budsjettet.

Eigedomsskatteanslaget for 2022 er på kr **10.674.000**, som er same nivå som i 2021. Merk at det samla anslaget for eigedomsskatteinntektene er særdeles usikkert fordi eigedomsskattegrunnlaga for vasskraft ikkje er klare før etter budsjettet er lagt fram til handsaming. Ein må difor kome tilbake til kva faktisk prognose for 2022 skal vere.

Høgare straumpriser gjer at inntekta frå sal av konsesjonskraft aukar frå kr 5.460.000 i opphavelig budsjett 2021 til kr 7.910.000 i 2022. Ein legg til grunn ei årleg prognose på kr 7.040.000 for åra 2023-2025. Prognosene for 2023-2025 er veldig usikker.

Netto budsjettframlegg for drifta i 2020 balanserer med inntekter og utgifter på kr 163.813.000. I tillegg utgjer investeringsbudsjettet i anleggsmidlar kr 9,3 mill. Driftsbudsjettet for 2022 er lagt fram som eit 0-budsjett. Det vil sei at utgiftene balanserer med inntektene. Det er budsjettet med bruk av ordinært disposisjonsfond på kr 2.659.000, så budsjettet er ikkje i tråd med det finansielle måltala som vart vedteke av kommunestyret den 11.12.2019, som mellom anna sei at «dei årlege driftsbudsjetta skal leggjast fram i balanse utan bruk av ordinært disposisjonsfond».

Investeringar og avsetningar

Det er i 2022 lagt inn investeringar i anleggsmidlar på kr 9,3 mill. Det er for det meste snakk om fleire mindre prosjekt i storleiken kr 150.000 til 1,2 mill. Enkelte av prosjekta er starta i 2021 og blir sluttførte i 2022. Nokre prosjekt vert fordelt utover fleire år, av omsyn til kapasitet og økonomi, medan andre prosjekt vert utsett samanlikna med tidlegare års økonomiplanar, då det ikkje er økonomisk forsvarleg å gjennomføre alle planlagde prosjekt i starten av økonomiplanperioden.

2.3 Regionplan Agder 2030

Regionplan Agder 2030 er det viktigaste overordna styringsdokumentet for utviklinga av Agder. Regionplanen sitt hovudmål er å utvikle Agder til ein miljømessig, sosialt og økonomisk berekraftig region – eit attraktivt lågutsleppssamfunn med gode levekår. Dette inneber å

- bruke heile Agder, og sørge for at utviklinga kjem alle delar av Agder til gode
- samarbeide om å nå FN sine berekraftsmål på regionalt og lokalt nivå
- jobbe kunnskapsbasert og målretta for å forbetre levekåra gjennom ein langsiktig og heilskapleg levekårssatsing
- redusere klimagassutslepp på Agder med minst 45% innan 2030
- utnytte moglegheitene som digitalisering gir.

2.4 Kommuneplanen sin samfunnsdel 2020-2032

Kommuneplanen sin samfunnsdel vart vedteke i mai 2020. Samfunnsdelen inneheld langsigte og overordna mål for kommunenesamfunnet i det heile og kommunen som organisasjon. Planen er eit politisk og administrativt styringsverktøy. Satsingsområda peiker på dei områda som skal ha ekstra merksemd og ressursar i planperioden, og planen er førande for alle tenesteområda i kommunen.

Samfunnsdelen inneheld fem hovudsatsingsområde:

- Attraktive og livskraftige sentra og bygdelag
- Verdiskaping og berekraft
- Utdanning og kompetanse
- Kultur, idrett og friluftsliv
- Transport, kommunikasjon og samfunnstryggleik

Gjennomgåande perspektiv som blir tematisert under alle hovudsatsingsområda:

- Næringsutvikling og samarbeid om nye arbeidsplassar
- Folkehelse, levekår, likestilling, inkludering og mangfold
- Klima og miljø

2.5 Folkehelsearbeid i Bygland kommune

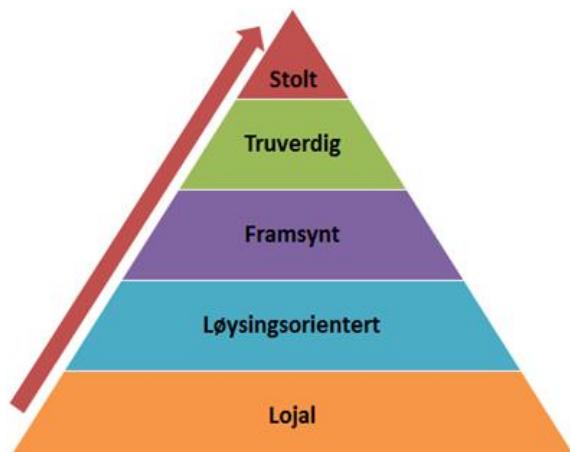
Folkehelse skal vere eit berande prinsipp i all kommunal planlegging og all verksemnd. Kommunen har laga ei folkehelseoversikt for 2020 som syner helsetilstanden i befolkninga, og dei positive og negative faktorane som verkar inn på denne. Folkehelseoversikta viser ei rekke område der Bygland kjem godt ut på folkehelsestatistikken og andre område der kommunen skil seg negativt ut.

Med utgangspunkt i folkehelseoversikta er det nokre område kor kommunen synest å ha ekstra utfordringar og som kommunen har verkemiddel til å kunne løyse:

- Barn og unge sine oppvekstvilkår som trivsel, meistring og relasjoner
- Aukande del som mottek alderspensjon, uføretrygd eller arbeidsavklaringspengar
- Ei aldrande befolkning
- Aukande del med grunnskule som høgaste utdanning.

2.6 Verdiar i Bygland kommune

Bygland kommune som organisasjon har følgjande verdiar:

2.7 Folketalsutvikling

Historikk

Samla folketal i kommunen har utvikla seg slik dei siste åra:

Dato	01.01.01	01.07.15	01.07.16	01.07.17	01.07.18	01.07.19	01.07.20	01.07.21
Folketal	1 341	1 224	1 211	1 205	1 204	1 190	1 145	1 137

Nedanfor følgjer ei oversikt som viser samansettning i folketalet:

	01.01.01	01.07.15	01.07.16	01.07.17	01.07.18	01.07.19	01.07.20	01.07.21
0-5 år	90	58	58	65	65	65	55	55
6-15 år	181	144	135	122	131	125	122	113
16-66 år	844	796	795	789	773	750	705	706
67-79 år	134	160	157	166	175	188	201	206
80-89 år	81	45	51	51	49	50	48	47
Over 90 år	11	21	15	12	11	12	14	10
SUM	1 341	1 224	1 211	1 205	1 204	1 190	1 145	1 137

Med verknad frå budsjettåret 2009 vert rammetilskotet fastsett etter folketalet pr. 01.07. året før. I dette budsjettet har ein lagt til grunn ein prognosemodell frå Telemarksforskning basert på oppdatert folketal per 01.07.21.

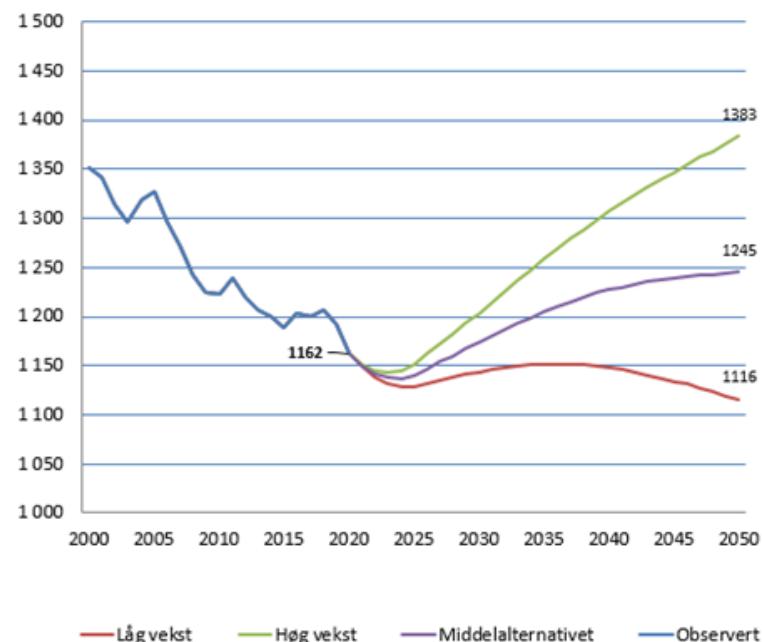
Ein ser at auken i folketalet som var i 2015 på ny er redusert. Veksten i 2015 var i hovudsak knytt til start av asylmottaket på Bygland. Etter mottaket vart lagt ned, reknar ein med at store delar av nedgangen kan knytast til dette. Ser ein folketalet over tid er kommunen på ny inne i ei negativ utvikling i folketalet. For å illustrere dette har ein tatt inn ei oversikt som viser alderssamansettninga i kommunen 01.01.01 samanlikna med samansettninga i dag. Samla folketal har på 17 år gått ned med 204 innbyggjarar. Dette er ein reduksjon på 17,9 %. Det mest alvorlege i denne oversikta er reduksjonen i aldersgruppa 0-5 år som er redusert med 35, frå 90 til 55 innbyggjarar, og aldersgruppa 6-15 år som er redusert med 68 personar. Dette utgjer ein reduksjon på 60 % for denne gruppa over 20,5 år.

Summen av desse endringane i demografien, fører over tid til ein kraftig reduksjon i inntekter (skatt/ rammetilskot). I tillegg til dette er kommunen forplikta til å levere helsetenester og andre kommunale tenester til mellom 60-70 elevar på KVS Bygland som ikkje inngår i folketalet i kommunen.

Utvikling framover

Folketalsutviklinga i Bygland er svært usikker over tid og historiske tal syner ei uheldig utvikling. Som ein ser, er folketalet avhengig av mange faktorar som asylmottak, integrering, inn-/utflytting, talet på fødde/ døde og tilgang/avgang på arbeidsplassar. Det er òg viktig med tilgang til attraktive bustad- og næringstomter i kommunen, og tilgang på attraktive arbeidsplassar i regionen sett under eit.

1162 er innbyggjartalet per 01.01.20. Som grafen over viser, er det stort sprik mellom dei ulike modellane for befolkningsfрамskrivning. Alternativt høg vekst estimerer at befolkninga i

Bygland i 2050 vil auke med 18,3 prosent i forhold til 2020, medan låg vekst estimerer 3,8 prosent nedgang. Middelalternativet gjev ein befolkningstilvekst på 6,9 prosent. SSB sine vekstprognosar syner at Bygland ligg lågare i forventa vekst enn både Agder og landet under eitt for alle alternativa.

2.8 Status økonomi: KOSTRA-tal frå 2020

Innleiing

KOSTRA rekneskapstal for 2020 er ein metode for å samanlikne kostnadane i ulike kommunar. Dette talgrunnlaget er nyttig både for administrasjonen i arbeidet med budsjettet og for politikarane i den politiske hand-saminga.

I desse oppstillingane det er nytta tal frå Bygland kommune, Åmli kommune og Iveland kommune. I tillegg er det sett opp kommunegruppe 14 som viser ei samanlikning med kommunar som statistisk er mest lik Bygland kommune. Kommunegruppe 14 svarar til «kommuner med 600 til 1 999 innbyggere og lave eller middels korrigerte inntekter». Frå 2018 og tidlegare var Bygland ein del av kommune gruppe 6, som er for kommunar med høge kostnadar per innbyggjar og høge frie disponibele inntekter.

I Agder inngår Åmli, Iveland, Hægebostad og Bygland kommunar i Kommunegruppe 14.

Finansielle nøkkeltal

KOSTRA rekneskapstal	Bygland 2020	Åmli 2020	Iveland 2020	KG14 2020
KG14 = kommunegruppe 14				
Finansielle nøkkeltall				
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1,4	6,5	7,1	3,3
Arbeidskapital ekskl. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter	34,4	30,5	38	29,1
Netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter	14,7	39,2	-15	26
Langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktingar i prosent av brutto driftsinntekter	89,9	83,5	53,2	91
Frie inntekter per innbyggjar (kr)	84764	83089	75577	81426
Dispositionsfond i prosent av brutto driftsinntekter	23,8	23,2	30,4	16,1
Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter	15,7	4	13,1	21

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

Indikatoren viser netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene. Ein reknar netto driftsresultat ut frå brutto driftsresultat, men tar i tillegg omsyn til resultat eksterne finansieringstransaksjonar, dvs. netto renter, netto avdrag samt kommunale utlån, utbytte og eigaruttak, og er i tillegg korrigert for avskrivningar slik at disse ikkje gis resultateffekt. Netto driftsresultat kan anten bli brukt til finansiering av investeringar eller sette dei av til seinare bruk. Dette vert rekna som det viktigaste resultatmålet for kommunane og bør over tid vere minimum 1,75 %, som er eit tilrådd nivå for god kommuneøkonomi (Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi, November 2014). Kommunen sitt netto driftsresultat for 2020 litt under det tilrådde nivået, og betydeleg under nivået til Åmli og Iveland. Gjennomsnittet for KOSTRA-gruppa viser at 2020 var eit godt år for kommunane, og at Bygland sitt resultat i så måte var litt «under pari» i forhold til kva man burde forvente i eit slikt år. Avsetningar til bundne «covid-fond» bidrog og til at netto driftsresultat i 2020 vart noko høgare enn det vanlegvis ville blitt.

Arbeidskapital ekskl. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter

Nøkkeltalet viser arbeidskapital ekskl. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter. Arbeidskapital ekskl. premieavvik definerast som differansen mellom omløpsmidlar ekskl. premieavvik og kortsiktig gjeld ekskl. premieavvik, og er et uttrykk for kommunens likviditet. Med likviditet meinast evna til å betale forpliktingane etter kvart som dei forfell. Av talla ovanfor ser ein at kommunen har ein betre likviditet enn kva som er gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 14, noko ein og har gitt uttrykk for i kommunen sine tertialvise finansrapporteringar.

Netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter

Denne variabelen viser kor sårbar kommunen er for endringar i rentenivået. Renteeksponering på 14,7 vil seie

at ei renteoppgang på 1 prosent vil «ete» 0,147 prosent av driftsinntektene. Tala viser at kommunen er betydeleg mindre sårbar for rentesvingingar enn samanliknbare kommunar.

Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter

Indikatoren syner langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktingar i prosent av driftsinntektene. Ordinære renter og avdrag på lån skal finansierast av driftsinntektene, og indikatoren viser langsiktig gjeldsbelastning i forhold til desse. Lån som skal gå til vidare formidling til andre instansar/innbyggjarar, såkalla formidlingsutlån, inngår og i indikatoren. Indikatoren omfattar dermed utlån der mottatte avdrag skal inntektsførast i investeringsrekneskapet, i tillegg til innlån som vert ført som avdrag i driftsrekneskapet. Langsiktige lån har normalt lengre løpetid enn eitt år. Kommunen sitt samla lån auka kraftig etter bygging av idrettshallen på Bygland, og årlege låneopptak til investering vart vesentleg redusert frå 2016 og utover, samanlikna med låneopptak i 2015. Ein ser dette også igjen i tabellen øvst på neste side, kor det er ein reduksjon i langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter frå 2015 til 2018. I 2019 og 2020 har dette talet auka betydeleg grunna den store investeringa i reinseanlegg på Bygland (34 mill.).

Frie inntekter per innbyggjar

Nøkkeltalet viser kommunens frie inntekter i kroner per innbyggjar. Skatt på inntekt og formue, inkludert naturressursskatt, og rammetilskot definerast som frie inntekter. Her ligg kommunen på eit høgare nivå enn KOSTRA-gruppe 14.

Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter

Nøkkeltalet viser kommunens brutto investeringar i prosent av brutto driftsinntekter, og seier følgjeleg noko om investeringsnivået i kommunen. Nivået på investeringane varierer mykje frå år til år ut frå lokale behov og nasjonale prioriteringar, og dataa er vanskeleg samanliknbare. Likevel kan ein slå fast at kommunen hadde vesentleg høgare investeringsutgifter i 2020 enn f.eks. i 2018 og 2017, då dette talet var høvesvis 5,7 og 6,8. I 2019 var det tilsvarende talet 13,6.

Dispositionsfond i prosent av brutto driftsinntekter

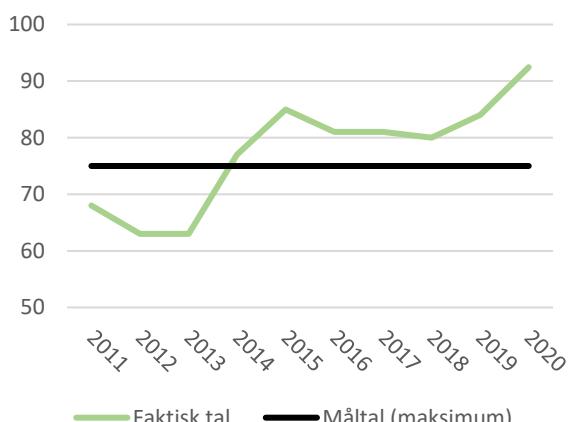
Dette talet viser fri eigenkapital til driftsformål i prosent av driftsinntektene. Kommunen sitt tal er betydeleg høgare enn gjennomsnittet for kommunegruppe 14, men litt lågare enn Iveland, og, som tabellen i neste avsnitt vil vise, har dette talet hatt ei negativ utvikling i nyare tid som ein vert nøydt til å stanse.

Utvikling i finansielle nøkkeltal over tid

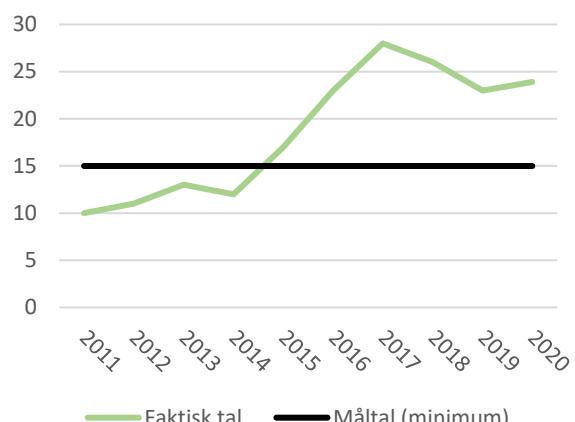
KOSTRA rekneskapstal Bygland	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Finansielle nøkkeltal										
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	6	2	5	-2	4	10	3	0	-5	1
Frie inntekter i kroner per innbyggjar	62 403	66 063	68 249	69 828	69 594	73 336	74 834	77 667	81 204	84 764
Langs. gjeld ekskl. pensjonsforpliktingar i % av brutto driftsinnt.	68	63	63	77	85	81	81	80	84	90
Arbeidskapital ex. premieavvik i % av brutto driftsinntekter	29	23	30	36	40	41	44	37	31	34
Dispositionsfond i prosent av brutto driftsinntekter	10	11	13	12	17	23	28	26	23	24

Tabellen syner utviklinga i finansielle nøkkeltal over dei 10 siste åra (raude tal = ikkje i tråd med dei finansielle måltala). Arbeidskapitalen (variabel for likviditet) gjekk noko ned i 2018 grunna at kommunen hadde store ubrukte lånemidlar frå tidlegare år som vart tatt i bruk, og at det var ein relativt ekspansiv bruk av næringsfondet og andre fond. Frå 2018 til 2019 gjekk dette talet ned grunna at 2019 var eit dårlig økonomisk år. I 2019 vedtok kommunestyret at langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter skal ha eit måltal på maksimum 75 %, medan dispositionsfond i prosent av brutto driftsinntekter skal vere minimum 15 %. Grafane under viser at måltalet for dispositionsfond har vore oppfylt sidan 2015, medan gjeld har lege over anbefalt maksimalnivå sidan 2014.

Langsiktig gjeld i % av driftsinntektene 2011-2020

Dispositionsfond i % av driftsinntektene 2011-2020

Prioritering

KOSTRA rekneskapstal	Bygland 2019	Bygland 2020	Åmli 2020	Iveland 2020	KG14 2020
KG14 = kommunegruppe 14					
Prioritering					
Brutto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb.	10 677	10 562	12 645	10 952	11 564
Netto driftsutgifter per innbyggjar 1-5 år i kroner, barnehagar	195 660	190 396	155 443	202 680	189 007
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor, per innbyggjar 6-15 år	206 000	215 948	132 056	138 737	168 436
Brutto driftsutg. pr. innbyggjar, kommunale helse- og omsorgstenester	49 087	48 451	41 120	29 391	42 461
Brutto driftsutgifter til sosialtenesta pr. innbyggjar	4 823	3 433	3 843	4 884	3 452
Netto driftsutgifter per innbyggjar 0-22 år, barnevernstenesta	16 240	18 335	9 629	3 871	8 609

Tabellen viser Bygland kommune sine netto driftsutgifter per innbyggjar for utvalte tenesteområder. Her spelar reduksjonen i innbyggjartalet inn. For Bygland sin del er det færre å fordele kostnadane på og derfor vert ein og sårbar for endringar i folketalet i kommunen. Få personar kan gjere store utslag på kostnadane. Dei geografiske avstandane kan i enkelte samanhengar virke kostnadsdrivande for kommunen.

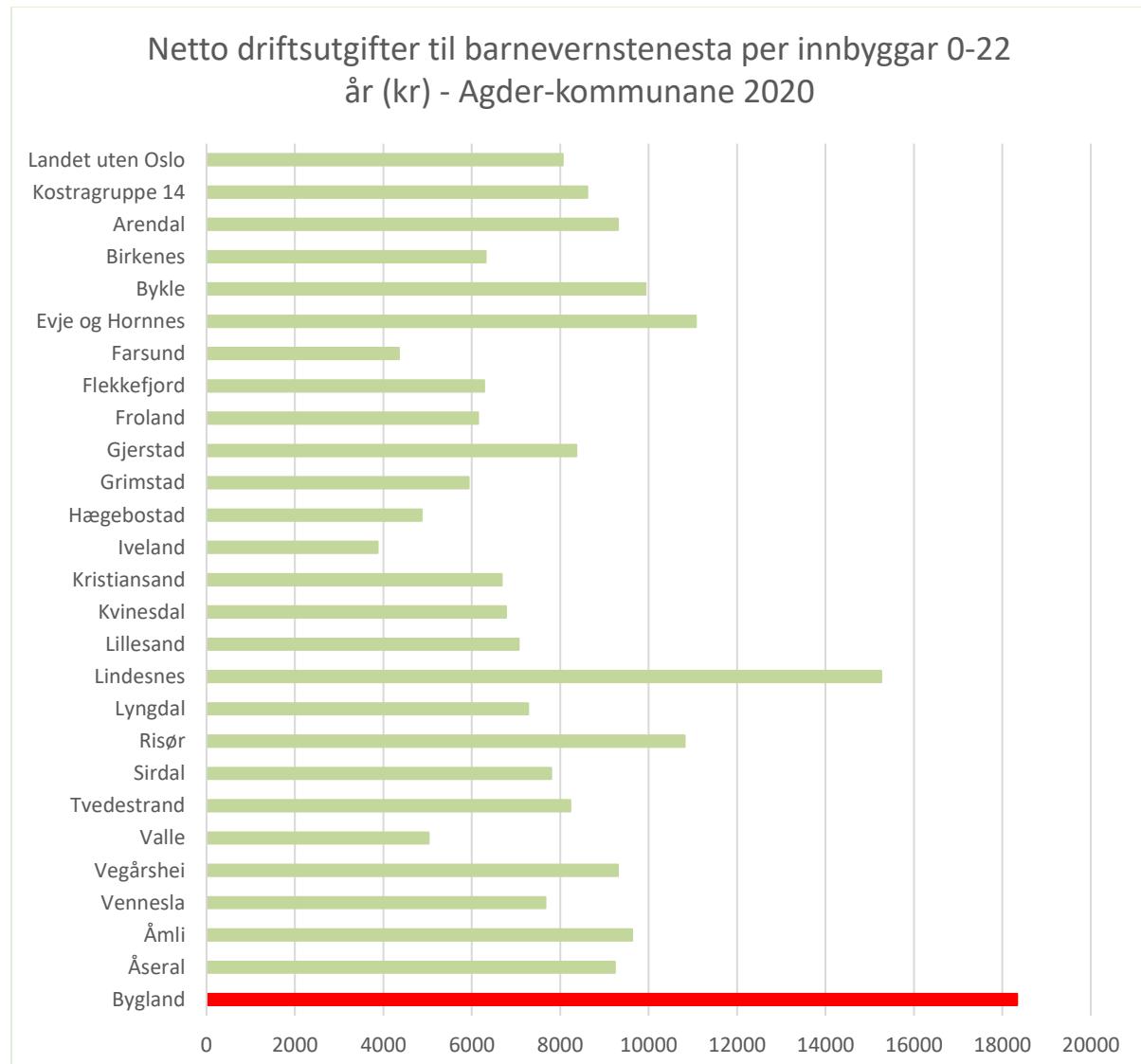
Brutto driftsutgifter per innbyggjar til administrasjon har blitt litt redusert samanlikna med 2019, sjølv om innbyggjartalet har gått ned, og det dermed er færre å fordele kostnadane på. Kommunen ligg og under dei samanliknbare kommunane, samt gjennomsnittet for kommunegruppe 14.

Bygland ligg om lag på same nivå som kommunegruppa når det gjeld driftsutgifter til barnehage. Kommunen har også redusert driftsutgiftene samanlikna med 2019. Netto driftsutgifter til grunnskuleopplæring er vesentleg høgare enn gjennomsnittsnivået i kommunegruppe 14, og også høgare enn nivået for Åmli og Iveland kommunar, i tillegg til at nivået har auka samanlikna med 2020. Dette kan ein relatere til talet på born i grunnskulen som ein kan fordele kostnadane på. Ein liten endring i elevmassen kan fort gjere store utslag på desse statistikkane.

Nytt frå og med 2017 er at SSB har slått saman KOSTRA-tala for pleie og omsorg og helse. Bygland sine brutto driftsutgifter ligg over nivået i kommunegruppe 14, medan Åmli og Iveland ligg under. Spesielt Iveland har særdeles låge utgifter på dette området. Ein må likevel gjere merksam på at samanlikning av utgiftene mellom

enkeltkommunar kan gi eit feil biletet sidan kommunane f.eks. kan ha vesentlege demografiske ulikheitar som gir utslag på utgiftsnivået.

Nivået på brutto driftsutgifter til sosialtenesta ligg på nivå med Kommunegruppe 14, men lågare enn Åmli og spesielt Iveland. Netto driftsutgifter til barnevernstenesta ligg vesentleg høgare enn Kommunegruppe 14, og også mykje høgare enn Åmli og spesielt Iveland. Tala har også hatt ei dramatisk auke frå 2018 til 2019, og også ei auke frå 2019 til 2020. Dette er knyta opp mot saker innanfor barnevernet, og her kan enkelsakar gjere store utslag på statistikken. Ein venter at barneversutgiftene vil ligge på om lag same nivå i 2021 og 2022 også. Grafen under viser at kommunen hadde dei høgaste barneversutgiftene per innbyggjar i heile Agder i 2020.

Dekningsgrad

KOSTRA-tal	Bygland 2019	Bygland 2020	Åmli 2020	Iveland 2020	KG14 2020
KG14 = kommunegruppe 14					
Dekningsgrad					
Andel barn 1-5 år med barnehageplass (%)	88,0	87,5	82,6	82	89
Andel barn som får ekstra ressursar (%)	0	0	9	7,3	3,3
Andel elevar i grunnskolen som får spesialundervisning (%)	8,1	9,1	7,9	14,7	8,5
Legeårsverk pr 10 000 innbyggjarar, kommunehelsetenesta	22,4	16,6	11	9	17,8
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggjarar, kommunehelsetenesta	6,9	7	11	15	13
Andel innbyggjarar 80 år og over som brukar heimetenerster (%)	..	59,7	43,8	45,5	34,9
Andel innbyggjarar 80 år og over som er bebuarar på institusjon (%)	14,9	21	4,8	..	13,7
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggjarar 0-22 år (%)	5,5	8,4	7,6	3,2	4,6

Bygland kommune har god dekningsgrad i forhold til barn med barnehageplass og låg andel barn som treng ekstra ressursar. Andelen barn som treng spesialundervisning er litt over gjennomsnittet for kommunegruppa, og etter ein nedgang frå 2014 til 2016, ser ein no at dette talet har auka dei siste åra og har passert nivået frå 2014 (9,0).

Bygland har ei legedekning på 16,6 legar per 1.000 innbyggjarar, noko som er litt lågare enn kommunegruppa.

Innbyggjarar over 80 år som bur på institusjon er gått ein del opp kommunen. Med lågt tal på innbyggjarar, kan få personar gjere store utslag på statistikken. Per 2020 ligg ein betydeleg over gjennomsnittet for kommunegruppa.

Produktivitet/einingskostnadar

KOSTRA-tal	Bygland 2019	Bygland 2020	Åmli 2020	Iveland 2020	KG14 2020
KG14 = kommunegruppe 14					
Produktivitet/einingskostnadar					
Årsgebyr for vassforsyning (gjeld rapporteringsåret+1)	3 684	3 195	6 251	4 189	5 165
Årsgebyr for avlaupstenesta (gjeld rapporteringsåret+1)	8 462	7 841	6 670	6 714	5 383
Årsgebyr for avfallstenesta (gjeld rapporteringsåret+1)	3 159	3 159	2 441	3 136	3 090
Gj.sn. saksbeh.tid for byggjesakar med 3 vekers frist (dg)	11	11	19	11	14
Andel av innvilga byggjesøknadar som skjer ved disp. frå plan (%)	30	25	16	13	15
Vedtekne reguleringsplanar	1	1	2	0	0,96
Brutto driftsutgifter til samferdsel per innbyggjar (kr)	..	2 088	2 802	3 596	2 409

Tabellen viser produktivitet/ einingskostnader på ulike område. Ein ser av oversikten at kommunen driv relativt effektivt samanlikna med kommunegruppa.

2.9 Utvikling økonomi: Prognosar for 2022-2025

Langsiktig gjeld

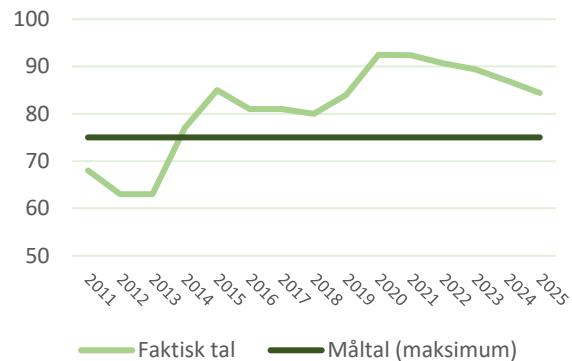
Status

Kommunen hadde per 01.01.2021 kr 147.342.009 i langsiktig gjeld, kor startlån utgjorde kr 9.306.832 av dette. Til samanlikning så var tilsvarende tal kr 130.066.979 per 01.01.20, med startlån på kr 10.384.675. Dette inneberer at langsiktig gjeld utgjer 90 % av brutto driftsinntekter per 01.01.21. Måltal er 75 %. Til samanlikning så hadde kommunen kr 81.774.889 i gjeld per 31.12.12, som svarte til 63 % av datidas nivå på brutto driftsinntekter.

Utvikling og prognose

Grafen til høgre viser at kommunen vil redusere gjelda gradvis med dei investeringane som er foreslått i økonomiplanen for 2022-2025. Nøkkeltalet for langsiktig gjeld vert redusert frå dryge 90 % til 84 % i løpet av perioden. Merk at desse tala er veldig usikre.

Langsiktig gjeld i % av driftsinntektene 2011-2025

Dispositionsfond

Status

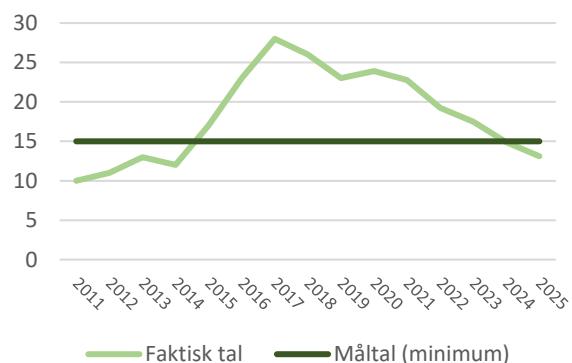
Kommunen hadde per 01.01.2021 kr 7.235.178 på ordinært dispositionsfond. I byrjinga av 2017 vart det bestemt å sette av kr 5.000.000 av mindreforbruket i 2016 til eit premiefond som skal handtere den aukande amortiseringa av premieavvik. Resten av mindreforbruket for 2016 vart sett inn på dispositionsfondet. 31.12.20 er det venta at ordinært dispositionsfond vil utgjere om lag kr 2-2,5 millionar, om ein legg budsjettert bruk til grunn. Nokre innsparingstiltak vart sett i verk med effekt frå hausten 2021, og det ligg an til ekstra kraftinntekter frå Konsesjonskraft IKS, men ein ser likevel at det vil bli krevjande å saldere rekneskapen for 2021 utan bruk av fond.

Av disponible fond har kommunen i tillegg eit bygdebokfond på 2,2 mill., DFV-fondet på 1 mill., rentefond på 1 mill., flyktningefond på 12,8 mill. og eit fond på 0,95 mill. som gjeld norskopplæring for flyktningar på Bygland oppvekstsenter.

Utvikling og prognose

Driftsnivået i 2021, samt hele økonomiplanperioden, er ikkje berekraftig. Ein vert difor nøydt til å kutte i kostnadane eller auke inntektene – elles vil «kommunekassa» vere tom innan 10-15 år. Grafen under synleggjer og den negative utviklinga. Under bruk av dispositionsfond inngår både bruk av ordinært dispositionsfond, flyktningefondet, einingsfond på Bygland oppvekstsenter og bygdebokfondet.

Dispositionsfond i % av driftsinntektene 2011-2025

3. DRIFTSBUDSJETTET

3.1 Overordna rammevilkår

Regjeringa presenterte sitt forslag til statsbudsjett 7. oktober. I kommuneopplegget for 2022 vert det lagt til grunn realvekst i frie inntekter for kommunane på 1,6 mrd. kr, mens det i kommuneopposisjonen i mai vart signalisert ein vekst i intervallet 1,6-2,0 mrd. kr. Ved utrekning av realveksten i kommunesektoren sine inntekter for 2022 er det lagt til grunn ein kostnadsvekst (deflator) på 2,5 % (samansett av 3,2 % som årslønsvekst og 1,6 % som prisvekst). I realveksten ligg det også inne 100 mill. kr som er grunngjeve i satsing for å legge til rette for fleire barnehagelærarar i grunnbemanningsa, samt 75 mill. kr til satsing på barn og unge sin psykiske helse. Kommunen sine deler av dette er høvesvis kr 18.000 og 31.000.

Regjeringa foreslår at det kommunale skattøyre for personlege skattytarar for 2022 vert sett til 10,95 prosent, som er ein reduksjon på 1,20 prosentpoeng. Denne kraftige reduksjonen har samanheng med eit makroøkonomisk styringsmål om at skatteinntektene for kommunane skal utgjere 40 pst. av dei samla inntektene (inkl. eigedomsskatt). Ordinær skatt på inntekt og formue (inkl. naturressursskatt) er anslått å auke med 6,6 % for kommunane samla, samanlikna med det oppjusterte nivåanslaget for i år. Rammetilskotet for kommunane er estimert å bli redusert med 1,0 %. Sum frie inntekter er etter dette forventa å auke med 3,0 % nominelt.

3.2 Kommunen sine driftsinntekter

Tall i 1000 kroner	Budsjett 2022	Budsjett 2021	Rekneskap 2019
Driftsinntekter			
Rammetilskot	-65 052	-63 581	-65 616
Inntekts- og formuesskatt	-28 729	-27 464	-27 557
Eigedomsskatt	-10 674	-10 550	-8 946
Andre skatteinntekter	-7 200	-7 200	-6 863
Andre overføringer og tilskot frå staten	-400	-1 066	-2 067
Overføringer og tilskot frå andre	-19 316	-16 152	-26 411
Brukarteringar	-5 350	-4 780	-5 623
Sals- og leieinntekter	-14 290	-13 640	-14 358
Sum driftsinntekter	-151 011	-144 433	-157 441
Finansinntekter			
Renteinntekter	-1 000	-800	-785
Utbytter	-3 800	-3 795	-6 965
Sum finansinntekter	-4 800	-4 595	-7 750
Sum inntekter	-155 811	-149 028	-159 357

Generelt

I kommunedirektøren sitt budsjettframlegg for 2022 er frie inntekter (ordinær skatt og rammetilskot) sett til 97,78 mill. kr, som er 657.000 kr lågare enn i utrekningane frå KMD. Kommunedirektøren legg per no til grunn 98,400 mill. kr som frie inntekter i 2021. Korrigerer ein med -1,414 mill. kr, som er summen av oppgåveendringar i kommuneopplegget (sjå eigen oversikt over oppgåveendringar under avsnittet «Statlege rammeoverføringer»), får ein 96,986 mill. kr i oppgåvekorrigerte frie inntekter 2021. I kommunedirektøren sitt budsjettframlegg er derfor lagt til grunn nominell vekst i frie inntekter på 0,814 mill. kr eller 0,8 %. Merk at tabellen ovanfor viser opphavleg budsjett for 2021, ikkje revidert.

Veksten i samla driftsinntekter frå opphavleg budsjett 2021 til 2022 er reelt på 4,5 %. Hovudårsaka til veksten er generell auke i rammetilskot og skatteinntekter, samt ei betydeleg auke i inntekter frå konsesjonskraft (nesten 2,5 mill.). Med ein forventa løns- og prisvekst (deflator) på 2,50 % gir dette ein positiv realvekst på 2,0 %. Det må

riktig nok påpeikast at det her vert samanlikna med opphaveleg budsjett for 2020. I skrivande stund er ein kjent med at skatteinntektene i 2021 vil bli høgare enn budsjettet. Utbytte frå Agder Energi er på tilnærma same nivå som i 2021, som vil seie om lag 3,8 mill. Dette er eit lågt utbytte om ein samanliknar med åra 2020 og tidlegare.

I budsjettet for 2022 er det nytta netto driftsrammer for kvar eining, med unntak av bruk av, eller avsetning til, einingsspesifikke fond, som vert heldt utanfor rammene. Endelige inntekter frå drifta vil framkomme når detaljbudsjettet for kvart år i økonomiplanen er ferdigstilt. I budsjettet no, er dei einskilde einingane sine inntekter frå 2022 vidareført ut perioden, med unntak av VARF-området kor inntekta vil variere avhengig av om det er ordinær slamtømming eller ikkje.

Sal av konsesjonskraft ligg under «overføringer og tilskot frå andre» i tabellen ovanfor. Driftsinntektene frå 2022 til 2025 er korrigert for 2021-prognosane for sal av konsesjonskraft i økonomiplanperioden.

Skatt på inntekt og formue vil variere i takt med det kommunale skatteøyre og talet på innbyggjarar. Talet på innbyggjarar har også verknad på det ordinære rammetilskotet, saman med dei sentrale politiske retningslinene.

Andre statlege overføringer vert redusert primært på grunn av at kommunen ikkje har rett på integreringstilskot i 2022, og difor vert denne posten redusert med om lag 0,9 mill.

Renteinntekter og utbytte vil variere i takt med rentemarknaden i landet, samt overskot til utdeling frå Agder Energi. Det er rekneskapsresultatet to år før budsjettåret som er grunnlaget for utbyttet frå Agder Energi.

Avgifter og betalingssatsar

I budsjettet for 2022 er det framlegg om å auke dei kommunale avgiftene med 2,9 % i gjennomsnitt. Vassavgiftene vert auka med 3,5 % i 2022. Det same gjeld tilkoplingsavgift for vatn. Kloakkavgiftene og tilkoplingsavgift for kloakk vert auka med 8,8 %.

Slamavgifta skal etter gjeldande lover og forskrifter dekke kommunen sine samla utgifter til innkøyring og behandling av slam. Det er ordinær slamtømming i 2022. Avgifta vert ikkje endra samanlikna med 2021.

Renovasjonsavgifta skal etter gjeldande lover og forskrifter dekke kommunen sine samla utgifter til innsamling og behandling av avfall. Avgiftsnivået vert redusert med 15 % samanlikna med 2021. Grunngjevinga for dette er at kommunen har eit renovasjonsfond (akkumulert overskot) på om lag kr 1,7 mill.

Feieavgifta vert redusert med 2,9 %. Dette arbeidet vert utført av Setesdal Brannvesen IKS, og avgiftene går til å dekke kostnadene til feiarbeidet og brannsyn. Kommunen har eit fond på dette området på snaue kr 200.000.

Når det gjeld dei andre avgiftsområda viser ein til gebyrregulativet for 2022.

Skatt på formue og inntekt

Kommunen sine budsjetterte inntekter i form av skatt på formue og inntekt har utvikla seg slik dei siste åra (tall i tusen):

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
26 006	26 937	27 504	27 336	28 700	26 394	27 011	27 011	28 370	27 464	28 729

Skatteanslaget til berekningsteknisk dokumentasjon – «grønt hefte» – tek ikkje godt nok høgde for reduksjon i innbyggjartal, så ein har difor valt å bruke anslaget frå KS sin prognosemodell for 2022, som legg til grunn ei meir pessimistisk prognose. Naturressursskatten på kr 4 mill. er teken ut frå denne tabellen med verknad frå 2017. For 2022 er det budsjettert med ein skatteinngang på kr 28.729.000. Ein stor del av skatteinngangen (rundt 20 %) i kommunen kjem frå kraftverk. Skatteanslaget viser ei auke på kr 1.265.000. Dette talet er alltid usikkert og er avhengig av både skatteinngangen i kommunen og heile landet.

Eigedomsskatt

Når det gjeld utviklinga av eigedomsskatt i økonomiplanperioden er det først og fremst endringar i regelverket og endringar av skattegrunnlaget ein må ta omsyn til.

Kommunestyret vedtek at ein skal skrive ut eigedomsskatt for året 2022 jf. eigedomsskattelova (esktl.) § 2. Kommunestyret vedtek og kva satsar og reglar som skal nyttast ved utskriving av eigedomsskatt for skatteåret 2022 jf. esktl. § 10. Frå og med 2019 vart det endringar i eigedomsskattelova. § 3 lyder no slik:

- «Kommunestyret kan skrive ut eigedomsskatt på anten
- a) faste eigedomar i heile kommunen, eller
 - b) faste eigedomar i klårt avgrensa område som heilt eller delvis er utbygde på byvis eller der slik utbygging er i gang, eller
 - c) berre på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum, eller
 - d) berre på næringseigedom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum, eller
 - e) eigedom både under bokstav b og c, eller
 - f) eigedom både under bokstav b og d, eller
 - g) faste eigedomar i heile kommunen, unntake næringseigedom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum.»

For eigedomsskatteåret 2022 skal ein skrive ut eigedomsskatt på kraftverk og kraftnett jf. esktl. § 3 fyste ledd bokstav c. Kommunen skriv og ut eigedomsskatt på bygg og eigedom knytte til det som var definert som verk og bruk i den gamle eigedomsskattelova. Når det gjeld produksjonsutstyr og -installasjonar på tidligare verk og bruk, vert det skrive ut eigedomsskatt på 7 promille av 3/7 av taksten for 2022, jf. overgangsregelen til den nye eigedomsskattelova.

Den alminnelege eigedomsskattesatsen for skatteåret 2022 er 7 promille, jf. esktl. § 11 første ledd. Kommunestyret fastset at eigedomsskatten skal betalast i to terminar per år, jf. esktl. §25. I budsjettet for 2022 og ut økonomiplanperioden har ein lagt til grunn ein årleg samla eigedomsskatt på kr **10.674.000** som er ei auke på kr 124.000 i forhold til 2021. Dette er usikre prognosar, då ein ikkje har fått dei endelege tala enno.

Maksgrensa for fastsettjing av eigedomsskatt på kraftverk er auka frå 2,47 til 2,74 kr/ kWh med effekt frå 2013. Det er ikkje framlegg om ei ytterlegare heving for 2022. Kapitaliseringsrenta er føreslegen til å vere uendra på 4,5 % også i 2022.

Per dags dato har ikkje kommunen eigedomsskatt på hus og hytter. Ei eventuell innføring av dette vil bli handsama i eiga sak. For økonomiplanperioden legg ein til grunn følgjande eigedomsskattelinntekter:

År	2021	2022	2023	2024	2025
Eigedomsskattelinntekter (i heile tusen)	10 550	10 674	10 674	10 674	10 674

Statlege rammeoverføringer

Oppgåveendringane over rammetilskotet omfattar desse innlemmingane, korrekjonane og regelendringane: Beløpet i kvar av linene syner kommunen sin del av den enskilde korrekjonen (fordelt etter aktuell delkostnadsnøkkel) – og som kan vere aktuelt å ta høgde for ved fastsettjing av rammeendringar for aktuelle tenesteområde.

	På landsbasis	Bygland kommune
Korreksjonssaker 2022 (holdast utanom i berekninga av realvekst)	-2 718 397	-1 414
Nominell videreføring av kapitaltilskudd barnehagene 2021	-265 680	-59
Redusert pensjonstilskudd, private barnehager	-206 866	-37
Økonomisk tilsyn med private barnehager	-5 000	-1
Ekstra skoletime naturfag i grunnskolen	99 800	24
Inntektsgradert foreldrebetaling SFO på 3. - 4. trinn	35 875	9
Statlig/private skoler, endring i elevtallet	-117 742	-28
Barnevernsreformen. Korreksjon etter delkostnadsnøkkelbarnevern /Tabell C	1 310 000	220
Kompetansekrav statlig og kommunalt barnevern	52 501	11
Innlemming av stillinger i det kommunale barnevernet	841 120	184
Avvikle forsøk i barnevernet	-40 000	0
Barnekoordinator	100 000	41
Basistilskudd til fastleger (helårseffekt av endring i 2021, og økning i 2022)	128 125	53
Forvaltning og drift av nasjonale e-helselösninger	322 200	134
Ressurskrevende tjenester, tilleggskompensasjon	-55 000	-17
Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene	2 116 143	0
Dagsats tiltakspenger	69 000	13
Implementering av rusreformen	100 000	19
Tolkeloven	20 674	10
Universell utforming av IKT	34 000	16
Differensiert arbeidsgiveravgift	-2 597	0
100 mill. habilitering av funksjonshemmede	-102 500	-43
Koronatiltak: Midler til kontrolltiltak med smittevern, 1. halvår 2021 (1000 kr)	-329 025	-513
Koronatiltak: Økt innebygger-tilskudd første halvår 2021	-4 510 000	-960
Midler til koronavaksinering, prop 79. S	-512 500	-109
RNB 2021: Kompensasjon covid-19, 2. halvår	-1 025 000	-217
RNB 2021: Midler til koronavaksinering	-775 925	-164

Kommunen får kr 770.000 i skjønnsmidlar i 2022. Det er Statsforvaltaren i Agder som fordeler desse midlane. Det er ein reduksjon på kr 640.000 frå året før. Ein viser elles til vedlegg K og neste avsnitt for meir detaljar rundt rammetilskotet.

Frie inntekter

Frå og med 2000 vart det innført eit system med løypande inntektsutjamning. Tidlegare var det slik at kommunar som har lågare skattevekst enn landsgjennomsnittet fekk dette kompensert gjennom rammetilskotet to år etter. I motsett fall ville ein kommune med høgare vekst enn landsgjennomsnittet bli trekt for dette to år etter. Dagens system inneber at svingingar i skatteinngangen vert utjamna kontinuerleg gjennom heile året. Dette skjer gjennom det inntektsutjamnande tilskotet i rammetilskotet. For 2022 utgjer dette tilskotet kr 4.504.000.

I rammetilskotet ligg og eit tilskot til særskild fordeling på kr 222.000. Dette er nettoeffekten av saker til særskilt fordeling. Det vil seie at kommunen blir trekt i rammetilskotet for endringar innan finansiering av ulike tenester som anten staten finansierer direkte eller som staten meiner kommunen ikkje lenger har utgifter på. Likeins blir rammetilskotet styrkt med midlar til saker som anten kommunen sjølv skal finansiere eller ekstra tiltak som staten ynskjer å sette på dagsorden, utan at dei gir øyremerkte tilskot til dei ulike tiltaka. Tilskot til særskilt fordeling er å rekne som ein del av kommunen sine frie inntekter.

Frie inntekter – prognose for perioden 2022-2025:

Det som har mest å seie for kommunen si økonomiske utvikling i økonomiplanperioden er utviklinga i dei frie inntektene. Tabellen nedanfor viser ein prognose for dei neste fire åra. Kommunedirektøren har for dei andre

åra i planperioden (2023-25) budsjettet med ein årleg realvekst over kommuneopplegget på 1,6 mrd. kr eller 0,5 % (noe utover demografikostnadene i makro), og lagt til grunn den same relative veksten på skatt og rammeoverføringer.¹

Oppsummert for åra i økonomiplanperioden opererer kommunedirektøren etter dette med følgjande anslag for frie inntekter utanom egedomsskatt (tal i tusen):

BYGLAND	2020	2021	2022	2023	2024
Rammetilskot (fast del)	60 668	60 548	60 148	60 299	60 304
Skatt (inkl. naturressursskatt)	33 184	32 729	32 729	32 729	32 729
Inntektsutjamning	4 592	4 504	4 504	4 504	4 504
Sum frie inntekter	98 400	97 781	97 381	97 532	97 537
%-endring		-0,6	-0,4	0,2	0,0

Merk at desse anslaga er veldig usikre, spesielt frå 2022 til 2024.

Andre statlege overføringer

I tillegg til rammetilskotet og dei øyremerkte tilskota, som er førte under resultateiningane i driftsbudsjettet, mottek kommunen enkelte andre tilskot som ikkje er øyremerkte.

Kompensasjonstilskot - pleie- og omsorgssektoren

I samband med eldresatsinga, som vart vedteken hausten 1997, er det innført eit kompensasjonstilskot til dekking av renter og avdrag i samband med investeringar innan pleie- og omsorgssektoren. Dette tilskotet, saman med oppstartstilskot, gjer at utbyggingar innan denne sektoren i prinsippet skal dekkast fullt ut av staten. Det er lagt inn eit anslag for 2022 på kr 250.000,-

Momskompensasjonsordninga

Det vart frå og med 1995 innført ei momskompensasjonsordning for å dempe konkurransevridinga mellom offentleg og privat produksjon innanfor visse bransjar, m.a. bygg og anlegg. Kompensasjonen vart inntektsført året etter at investeringa var gjennomført.

Med verknad frå 2004 vart denne ordninga utvida, slik at det vart innført ei generell kompensasjonsordning for meirverdiavgift til m.a. kommunar. Den nye ordninga går ut på at kommunane får refundert all moms som er betalt til kjøp av varer og tenester, til ikkje- avgiftspliktig verksemnd. Refusjonen skal utbetalast og inntektsførast same år som kjøp av varer og tenester skjer. Formålet med utvidinga er å etablere ei ordning som kan motverke konkurransevriding mellom privat og offentleg sektor.

Ifølgje lov om kompensasjon for meirverdiavgift skal kompensasjonsordninga finansierast av kommunane sjølv. Det vil seie at kommunane blir trekte i rammetilskotet tilsvarannde beløp som ein forventar at kompensasjonskravet frå kommunane blir. Frå 2014 vart ordninga endra slik at 100 % av momskompensasjon frå investeringsrekneskapen skal inntekts-førast direkte i investeringsrekneskapen. Inntektsanslaget er på kr 3.700.000 i driftsbudsjettet, og kr 1.360.000 i investeringsbudsjettet i 2022. I driftsbudsjettet er følgjande kompensasjon utrekna (tal i heile 1000 kr):

År	2021	2022	2023	2024	2025
Mva-kompensasjon (i heile tusen)	3 700	3 700	3 700	3 700	3 700

Anslaga er basert på faktiske rekneskapstal per oktober 2021 og er relativt usikre for heile økonomiplanperioden.

¹ I prognosekjøringa (basert på KS-modellen) er det lagt til grunn framskrivne innbyggjartal både for kommunen og landet, konkret per 1.1.2021, 1.1.2022, 1.1.2023 og 1.1.2024. Innbyggjartal fordelt på dei aktuelle aldersgruppene har telletidspunkt 1. juli år t, og vi lar desse vere gjennomsnittet av tala per 1.1 år t og 1.1 år t+1. Innbyggjartal totalt og fordelt på aldersgrupper per 1. juli påverkar innbyggartilskotet og utgiftsutjamninga det påfølgjande året, mens innbyggjartal totalt per 1.1. påverkar inntektsutjamninga aktuelt år. Ordinært skjønn frå Fylkesmannen (130.000 kr i 2021) er sett til 100.000 kr i åra 2022, 2023 og 2024.

Integreringstilskot – flyktingar

Kommunen får i ein 5-års periode ein fast sum for kvar flyktning som busett seg i kommunen. Kommunen har tidlegare satt av pengar til eit fond som skal dekke kostnadane knytt mot dette området etter at tilskota er redusert. 5-årsperioden har gått ut for alle flyktingar i kommune, som vil seie at 2022 er første år kommunen ikkje får integreringstilskot.

Konsesjonskraftinntekter

Den konsesjonskrafta Bygland kommune, som utbyggingskommune, har rett til å ta ut vert forvalta gjennom Konsesjonskraftfondet IKS. For økonomiplanperioden har ein lagt til grunn følgjande årlege inntekt (tal i heile 1000 kr):

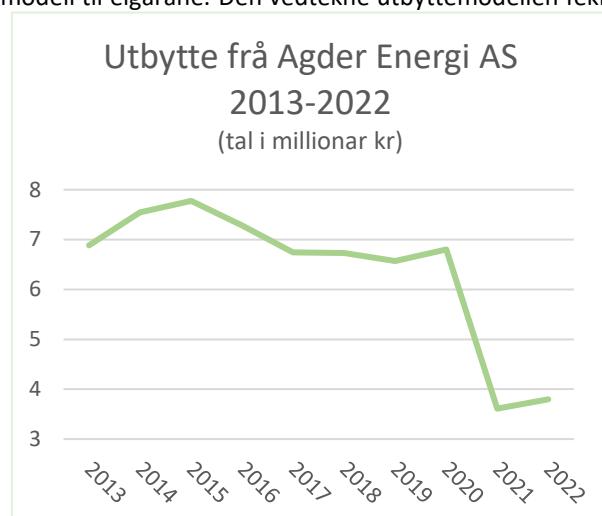
År	2021	2022	2023	2024	2025
Konsesjonskraftinntekter	5 460	7 910	7 040	7 040	7 040

Inntekta for 2022 er sikker, men det må presiserast at prognosane for 2023-2025 er veldig usikre.

Inntekter frå Agder Energi AS

Det vart i 2018 vedteke at Agder Energi skulle behalde meir av overskotet i selskapet til framtidige investeringar. Som ein følgje av dette vert det vedteke ein ny utbyttemodell til eigarane. Den vedtekne utbyttemodelen fekk verknad frå 2019. I den nye utbyttemodellen er rettleiande utbytteprosent sett til 70 %. Etter den gamle modellen vart utbytte fordelt etter eit prinsipp om 100 % dekning av dei første 400 mill. + 60 % av overskytande.

Kommunen fekk i 2020 eit samla utbytte frå Agder Energi AS på kr 6.797.000. Dette er ut frå ein eigardel på 1,111 % (utbytte frå overskot i 2018 som vart utbetalt i 2020). I 2021 stupte denne inntekta til om lag 3,6 mill., og i 2022 vert det ikkje spesielt mykje betre, kor ein har lagt til grunn 3,8 mill., som er berekna ut frå Agder Energi sitt resultat i 2020, som var kr 489 mill. Grafen til høgre viser også tydeleg at 2021 og 2022 er år med historisk sett låge utbytter.

Agder Energi sitt resultat i 2021 dannar grunnlaget for utbyttet i 2023, og per 1. halvår 2021 kan selskapet allereie vise til eit resultat på 673 mill. Viss 2. halvår vert like bra, vil resultatet bli på rekordhøge 1,34 milliardar. I tabellen under legge ein til grunn ein meir forsiktig prognose på 1 milliard som resultat i 2022, men ein gjer merksam på at dette er veldig usikre tal, sidan energimarknaden er veldig volatil for tida. For 2024 og 2025 har ein ingen føresetnad for å vite utbyttegrunnlaget, så ein har lagt til grunn eit gjennomsnitt av historiske tal. Basert på dette, så legg ein til grunn følgjande inntekter i økonomiplanperioden (tal i tusen):

År	2021	2022	2023	2024	2025
Utbytte frå Agder Energi AS	3 610	3 800	7 777	5 830	5 830

Det er grunn til å merke seg at det er stor uvisse knytte til inntektsanslaget for 2023, som er basert på Agder Energi sitt resultat per første halvår 2021. Ein har ingen garanti for kor bra andre halvår vert, sjølv om første halvår vart veldig bra. Tala for 2024 og 2025 er berre basert historiske tal, då ein ikkje har føresetnadar for å spå kva utbyttet vil bli i desse åra.

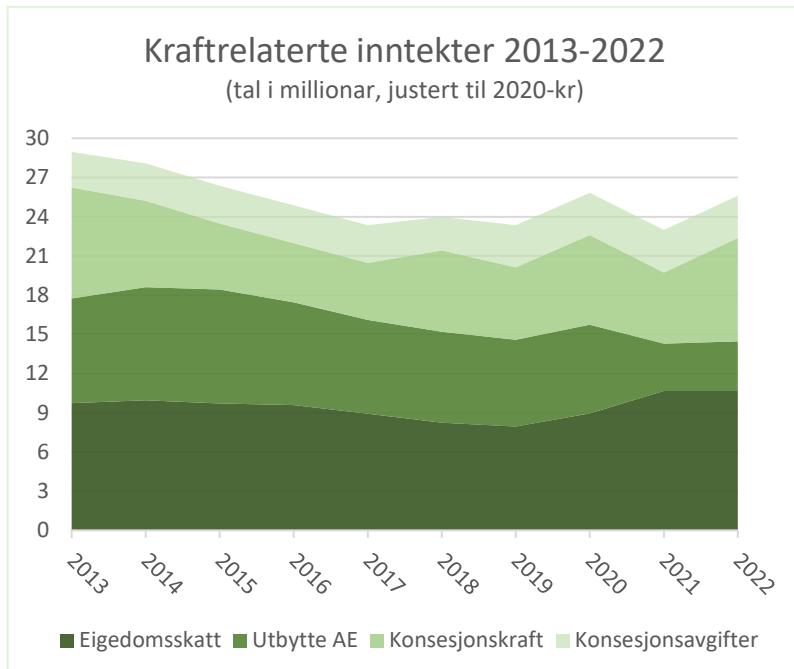
Naturressursskatt

Naturressursskatt er ein særskatt for kraftproduksjonsanlegg, og utgjer 1,3 øre/KWh, kor 1,1 øre går til primær-kommunen og 0,2 øre til fylkeskommunen. Naturressursskatten er skilt ut frå dei ordinære skatteinntektene og ligg som ein eiga inntekt under linje 4 i budsjettskjemaet «bevillingsoversikt drift». Denne er estimert til kr 4.000.000 for 2022 og ut økonomiplanperioden. Denne inntekta er ein del av skatteutjamninga.

Generelt om kraftrelaterte inntekter

Grafen til høgre viser utviklinga i kommunen sine kraftrelaterte inntekter, frå 2013 til 2022, justert til 2020-kroneverdi: Eigedomsskatt lengst nede, så utbytte frå Agder Energi, deretter konsesjonskraft, og heilt øvst inntekter frå konsesjonsavgifter.

Merk at ein mindre del av eigedomsskatten er inntekta frå verk og bruk som ikkje er kraft-relaterte (om lag 0,5 mill.). I eigedomsskatten inngår også eigedomsskatt frå kraftliner, som ikkje er påverka av straumprisane, slik som eigedomsskatten frå kraftverk er. I 2018 var det ein korreksjon på konsesjonskraft som gjorde at inntektene ble om lag 2 mill. høgare enn vanleg, elles er tala i grafen for det meste saman-liknbare med kvarandre, også på tvers av årstala, sidan tala er justert til same kroneverdi (2020).

I 2013 var kraftinntektene nesten 29 millionar, målt i 2020-kronar. Til samanlikning var kraftinntektene snau 23 millionar i opphaveleg budsjett 2021, og litt over 23 millionar i 2017 og 2019. Her er det riktig nok viktig å påpeike at revidert budsjett for 2021 vil legge til grunn ei auke i konsesjonskraftinntekter på 2,5 millionar. Grafen illustrerer likevel at svingingane i kraftinntektene kan vere så mykje som 6 millionar mellom eit godt og eit dårlig år, og at kommunen er veldig sårbar for desse svingingane. Det er heldigvis sjeldan ein opplev store svingingar frå eit år til eit anna, men frå 2020 til 2021 opplevde ein ein reduksjon på nesten 3 millionar, noko som er dramatisk for ein kommune som slit med å få budsjetta i balanse.

3.3 Kommunen sine driftsutgifter

Tall i 1000 kroner	Budsjett 2022	Budsjett 2021	Rekneskap 2020
Driftsutgifter			
Lønnsutgifter	81 640	78 861	83 580
Sosiale utgifter	18 984	19 135	18 604
Kjøp av varer og tenester	43 752	42 109	44 898
Overføringer og tilskot til andre	9 937	10 310	9 447
Sum driftsutgifter	154 313	150 414	156 529
Finansutgifter			
Renteutgifter	3 000	2 050	1 844
Avdrag på lån	6 190	5 790	4 947
Sum finansutgifter	9 190	7 840	6 791
Sum utgifter	163 503	158 254	163 320

Løns- og prisvekst

Regjeringa legg til grunn ein gjennomsnittleg prisauke og kostnadsauke («deflator») frå 2021 til 2022 på 2,5 %. Årlønnsveksten i 2022 er sett til 3,2 % basert på anslag i statsbudsjettet.

På lønspostane har ein lagt inn alle auka utgifter som er kjent per i dag. For å dekke lønsauke i løpet av 2022 er det lagt inn ein reserve på kr 1.550.000. Dersom denne ramma vert for lita, må det resterande dekkast inn av resultateiningane. Dette er basert på ein lønsauke på 3,2 % der overhenget for kapittel 4 er budsjettert på eininga. Derfor trekker ein ut overhenget på ca. 1,9 %. Avsetninga er basert på ca. 1,55 % av samla lønskostnadene.

Pensjonsutgifter

Kommunesekturen har dei siste åra opplevd ein formidabel auke i pensjonsutgiftene. Frå og med rekneskapsåret 2003 kom det nye reglar for føring av pensjon. Desse reglane skal føre til at pensjonsbelastninga kan fordelast over fleire år, slik at kommunen sine utgifter til dette vert meir stabile. I samband med dette vedtok kommunestyret å fordele desse utgiftene på 15 år. Med verknad frå 2011 vert desse fordelt over 10 år. Frå og med 2015 skal premieavviket fordelast over 7 år. Dette aukar amortiseringskostnadane for tidlegare inntektsført premieavvik. Det er estimert eit høgt premieavvik også i 2022. Sett mot amortiseringskostnadane, vert det ein nettoinntekt i 2022 på 1,7 mill., ein inntektsreduksjon på 0,2 mill. samanlikna med nettoinntekta i opphavleg budsjett for 2021. Premiesats for pensjon hos KLP er estimert til 14 %, som er ein reduksjon på 2 prosentpoeng samanlikna med 2021. Det er difor pensjonsutgiftene vert redusert, sjølv om lønsutgiftene vert auka.

Rente- og avdragsbelastning

Kommunen si netto lånegjeld pr. 01.01.2021 er på om lag kr 147 millionar, der startlån utgjer ca. kr 9 mill. Renteeksponert gjeld utgjer ca. kr 98 millionar av det totale gjeldsbilete. Med unntak av 2017 og 2018, har kommunen si lånegjeld auka over dei siste åra. Ved slutten av 2021 er gjelda venta å ligge på om lag same nivået som per 31.12.20. I 2022 vert det ei moderat auke av gjelda, medan i åra 2023 til 2025 er planen å redusere gjelda ganske betydeleg. Merk at dette er usikre tal.

Med verknad frå 2013 er det framlegg om å redusere avdraga til minimumsavdrag jamfør Kommunelova § 14-18. Den nye kommunelova slår fast at kommunane må bruke forenkla metode for berekning av minimumsavdraget. For mange kommunar fekk dette negative økonomiske konsekvensar, men sidan Bygland kommune allereie brukar forenkla metode, vart ikkje kommunen påverka av desse endringane. Forenkla metode inneberer at kommunen sine avdrag vert berekna etter følgjande formel:

$$\text{Minimumsavdrag} = \text{Sum avskrivningar} \times \frac{\text{Rest lånegjeld}}{\text{Sum bokført verdi varige driftsmidlar}}$$

Kor avskrivingane reflekterer årleg verdiforringing av driftsmidlane. Auke i avskrivingane vil bety at minimumsavdraget aukar, viss ingen av dei andre faktorane vert endra. Nokre investeringar avskrivast over 50 år, og blir på den måten ein del av avdragsberekinga i alle desse 50 åra. Minimumsavdraget per 2021 synleggjer difor ikkje berre den kapitalkostnaden på nyare investeringar, men også på investeringar gjort for mange år sidan. Reduksjon i lånegjeld kan bidrage til å redusere minimumsavdraget, men i slike tilfelle vert gjerne sum bokført verdi av varige driftsmidlar og redusert, noko som igjen gjer at reduksjonen i minimumsavdrag vert mindre.

Kommunen sine avdragsutgifter i 2022 er budsjettet til kr 6.190.000. Avdragsutgiftene har auka jamt kvart år sidan 2013, då denne kostnaden var berre om lag 2,7 mill. Det er budsjettet med 2,04 % rente i 2022, basert på prognosar frå Kommunalbanken, pluss eit tillegg grunna generell usikkerheit (i skrivande stund er renta 1,12 %). I opphavleg budsjett for 2020 var det lagt til grunn ei rente på 2,3 %, men marknadsutsiktane vart endra grunna covid-19-pandemien. No har samfunnet opna att, og ein reknar med at renta vil auke. Det er budsjettet med kr 3.000.000 i renteutgifter for 2022, inkl. kr 150.000 i renter på startlån. I økonomiplanperioden er det budsjettet med følgjande finansutgifter:

BYGLAND	2021	2022	2023	2024	2025
Renteutgifter – ordinære lån	1 900	2 850	3 000	3 200	3 200
Avdragsutgifter – ordinære lån	5 790	6 190	6 390	6 590	6 790
Sum finansutgifter	7 690	9 040	9 390	9 790	9 990

Spesielt anslaga for 2023 til 2025 er veldig usikre, men også anslaget for 2022 er langt frå sikkert. Det er lagt opp til ordinært finansieringsbehov via lånemidlar til investering på 6,507 mill. i 2022. Investeringane blir finansiert med eventuelle unytta lånemidlar frå 2021 kombinert med nytt låneopptak. Sal av fast eigedom og anleggsmidlar, spelemidlar og eventuelle andre tilskot kan og inngå som delar av finansieringa. Det er ikkje budsjettet med opptak av startlån for 2022 og ut økonomiplanen. Utgifter til renter og avdrag på totalt kr 9.190.000 (inkl. startlån) er lagt inn i budsjettet.

Konsesjonsavgifter og næringsfond

Kommunen har årlege konsesjonsavgifter på om lag kr 3.200.000. 01.01.2021 var det inneståande kr 19.029.000 på næringsfondet, kor kr 17.780.000 er bundne midlar. Renteavkastninga på næringsfondet er estimert til kr 200.000 for 2022, som vil seie at total avkastning frå næringsfonda er på kr 3.400.000 (konsesjonsavgifter og renteavkastning).

Status for næringsfond	Beløp
Estimert saldo pr. 1.1.22	19.200.000
Grunnkapital	-17.780.000
Disponibel kapital (estimat) per 1.1.22	1.520.000

Dette er estimert saldo, inkludert forventa avkastning for 2021. Det er i 2021 budsjettet med ei renteavkastning på kr 200.000 som vert ført til disponibel saldo ved slutten av året. Grunna låg rente har ein lagt til grunn ei lågare avkastning i berekninga i tabellen ovanfor. I 2022 budsjetterer ein med same renteavkastning som i opphavleg budsjett for 2021.

Det er også verdt å merke seg at kommunen har to andre fond som også kan brukast til næringsretta formål:

Andre kommunale fond til næringsformål	Beløp
Tilskot til kommunale næringsfond i samband med Covid-19	490.000
Gamle prosjektmidlar knytte til kvinner i næringslivet	151.000
Disponibel kapital andre «næringsfond» (estimat) per 1.1.22	641.000

Bruk av næringsfond i 2022:

Bruk næringsfond 2022	Beløp
Tilskot til Setesdal Regionråd	1 300 000
Tilskot til turistinformasjon	60 000
Tilskot til Norsk Landbruksrådgiving Setesdal	30 000
Villreinprosjekt Setesdal Austhei	15 000
Tilskot til Bygland Sikringsradiolog (avtale om driftning)	5 000
Landbrukstilskot	100 000
Setesdal Vekst	300 000
Fiberprosjekt	300 000
Reguleringsplan Byglandsfjord	500 000
Bjoren	150 000
VA-plan	250 000
Næringsutvikling – andel løn	230 000
Avdrag langsiktig gjeld til samfunnsutvikling	800 000
Sum	4 040 000

Bruk av andre kommunale fond til næringsformål i 2022	Beløp
Tilskot til kommunale næringsfond i samband med Covid-19 – næringstilskot	490.000
Gamle prosjektmidler knytte til kvinner i næringslivet – næringstilskot	151.000
Sum	641.000

Næringsfremmende tiltak:

Kommunen har ein næringsansvarleg som har arbeidd med næringsutvikling saman med resten av næringsgruppa. Det er budsjettert med bruk av kr 230.000 av næringsfondet til løn til næringsansvarleg. Næringsprosjektet Setesdal Vekst er lagt inn med kr 300.000 ekskl. mva.

Turisme:

Det er sett av kr 150.000 til Bjoren i 2022. Dette inkluderer ordinært tilskot til rehabilitering av båten, samt kr 100.000 ekstra til ekstraordinære tiltak. Det er også sett av kr 60.000 til å drifta den kommunale turistinformasjonen for sommaren 2022.

Landbruk og viltforvaltning:

- Etter nokre år med store utbetalingar av landbrukstilskot (2020 og tidlegare), er det ikkje økonomisk kapasitet til å utbetale tilskot i den størrelsen i 2022. Ein legg difor inn kr 100.000 til dette formålet.
- Det er også i 2022 budsjettert med kr 30 000 som tilskot til Norsk Landbruksrådgjeving.
- I regi av villreinforvaltninga er Bygland kommune med i eit fireårig villreinprosjekt som starta opp i 2018, og skal vere fram til 2022. Årlig løyving i perioden er kr 15 000.
- Jf. tidligare år er det føreslått å setje av kr 5 000 som tilskott til Bygland sikringsradiolog.

Infrastrukturelle tiltak og planarbeid:

Det ligg inne kr 300.000 til utbygging av fiber i Bygland kommune, og det er lagt opp til at reguleringsplanen på Byglandsfjord skal fornyast i 2022. Delen til fiber gjeld fiberkabelen i elva ved Ose, samt fiberprosjekt i Åraksbø. Agder fylkeskommune har lagt inn ny bru på Ose i sin investeringsplan. Prosjektet er ikkje fullfinansiert og kommunen vil bli utfordra om å gå inn i prosjektet med ein kommunal eigenandel. Dette vil ein kome tilbake til på eit seinare tidspunkt. Det same gjeld rundkjøring på Bygland, kor det er Statens Vegvesen som er utbyggjar.

Generelt:

Det er semje mellom alle deltokarkommunane i Setesdal Regionråd. Storleiken på det kommunale tilskotet vert vidareført med kr 1,3 mill.

Næringsfond 2022-2025:

Det vert budsjettet med følgjande bruk og avkastning på næringsfondet i økonomiplanperioden:

	2021	2022	2023	2024	2025
Avkastning	3 400	3 400	3 500	3 900	3 900
Bruk av næringsfond	3 705	4 040	3 740	4 040	4 040
Netto bruk (-) eller avsetning (+)	-305	-640	-240	-140	-140

Bruk av næringsfond for 2021 vil bli justert i 3. budsjettjustering for 2021, men ein har ikkje desse tala klare i skrivande stund. Det er ikkje laga detaljbudsjett for bruk av næringsfond i åra 2023-2025, så desse tala er svært usikre. Ekspansiv bruk av næringsfondet dei siste åra har tæra på den frie kapitalen, så det bli gjort ein vurdering i forkant av budsjettet for 2023 kor ein mest sannsynleg vil legge opp til mindre bruk enn kva som er budsjettet med i økonomiplanen per no.

Driftsbudsjett 2022-2025

I økonomiplanen er utviklinga som følgjer:

Tall i 1000 kroner	Rekneskap 2020	Budsjett 2021	Økonomi- plan 2022	Økonomi- plan 2023	Økonomi- plan 2024	Økonomi- plan 2025
Generelle driftsinntekter						
Rammetilskot	-65 616	-63 581	-65 052	-64 652	-64 803	-64 808
Inntekts- og formuesskatt	-27 557	-27 464	-28 729	-28 729	-28 729	-28 729
Eigedomsskatt	-8 946	-10 550	-10 674	-10 674	-10 674	-10 674
Andre generelle driftsinntekter	-7 126	-7 330	-7 450	-7 450	-7 850	-7 850
Sum generelle driftsinntekter	-109 245	-108 925	-111 905	-111 505	-112 056	-112 061
Netto driftsutgifter						
Sum bevillingar drift, netto	108 344	114 907	115 207	114 781	113 602	113 008
Avskrivingar	8 139	9 500	9 500	9 500	9 500	9 500
Sum netto driftsutgifter	116 483	124 407	124 707	124 281	123 102	122 508
Brutto driftsresultat	7 238	15 482	12 802	12 776	11 046	10 447
Finansinntekter/Finansutgifter						
Renteinntekter	-785	-800	-1 000	-1 100	-1 200	-1 200
Utbytter	-6 965	-3 795	-3 800	-7 777	-5 830	-5 830
Gevinstar og tap på finansielle omløpsmidlar	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	1 832	2 050	3 000	3 150	3 350	3 350
Avdrag på lån	4 947	5 790	6 190	6 390	6 590	6 790
Netto finansutgifter	-971	3 245	4 390	663	2 910	3 110
Motpost avskrivingar	-8 139	-9 500	-9 500	-9 500	-9 500	-9 500
Netto driftsresultat	-1 872	9 227	7 692	3 939	4 456	4 057
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Netto avsetningar til eller bruk av bundne driftsfond	1 953	-2 157	-2 456	-958	-841	-858
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond	-1 265	-7 070	-5 236	-2 981	-3 615	-3 199
Dekning av tidlegare års meirforbruk	1 183	0	0	0	0	0
Sum disponeringar eller dekning av netto driftsresultat	1 872	-9 227	-7 692	-3 939	-4 456	-4 057
Framført til inndekning i seinare år (meirforbruk)	0	0	0	0	0	0

2021-budsjettet som ligg inne i oversikten over, er opphavetleg budsjett som vart endra gjennom året 2021. For 2021 er inntekta auka. Dette er ei nominell auke sett mot 2020-tal. Auka i driftskostnadane frå 2021 til 2022 er

på 0,3 %, som er godt under deflatorveksten på 2,5 %. Driftskostnadane vil bli omtala i større grad i del 5. Av tabellen over, ser ein at inntektsveksten på 2,7 %, som er litt over deflatornivå.

Den ordinære drifta i 2022 er lagt opp med eit 0-resultat, med bruk av disposisjonsfond på kr 5.236.000, inkl. bruk av ordinært disposisjonsfond, flyktningefond, bygdebokfond og einingsfond på Bygland oppvekstsenter. Dette er ikkje eit akseptabelt tal, og ein ser at det er lagt opp til bruk av fond frå 2023 også, riktig nok i litt mindre skala. Primærårsakene til dette er at utbytte frå Agder Energi har gått vesentleg ned samanlikna med 2020 og tidlegare år, avdraga gjeng opp pga. dei store investeringane i 2019 og 2020 og barnevernsutgiftene, som har auka med 1,5 mill. samanlikna med budsjettet for 2020. Barnevernsutgiftene er litt redusert i 2022, samanlikna med 2021, men elles så er utbytte frå Agder Energi framleis lågt, avdraga er blitt endå høgare og renteutgiftene aukar betrakteleg.

3.4 Budsjettrammer for einingane

Bevillingsoversikt drift, budsjett

Tall i 1000 kroner	Budsjett 2022	Budsjett 2021	Rekneskap 2020
Generelle driftsinntekter			
Rammetilskot	-65 052	-63 581	-65 616
Inntekts- og formuesskatt	-28 729	-27 464	-27 557
Eigedomsskatt	-10 674	-10 550	-8 946
Andre generelle driftsinntekter	-7 450	-7 330	-7 126
Sum generelle driftsinntekter	-111 905	-108 925	-109 245
Netto driftsutgifter			
Sum bevillingar drift, netto	115 207	114 907	108 344
Avskrivningar	9 500	9 500	8 139
Sum netto driftsutgifter	124 707	124 407	116 483
Brutto driftsresultat	12 802	15 482	7 238
Finansinntekter/Finansutgifter			
Renteinntekter	-1 000	-800	-785
Ubytter	-3 800	-3 795	-6 965
Gevinstar og tap på finansielle omløpsmidlar	0	0	0
Renteutgifter	3 000	2 050	1 832
Avdrag på lån	6 190	5 790	4 947
Netto finansutgifter	4 390	3 245	-971
Motpost avskrivningar	-9 500	-9 500	-8 139
Netto driftsresultat	7 692	9 227	-1 872
Disponering eller dekning av netto driftsresultat			
Overføring til investering	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-2 456	-2 157	1 953
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-5 236	-7 070	-1 265
Dekning av tidlegare års meirforbruk	0	0	1 183
Sum disponeringar eller dekning av netto driftsresultat	-7 692	-9 227	1 872
Framført til inndekning i seinare år (meirforbruk)	0	0	0

Alle tala er i årets opphavelege kronekurs. Når ein berekner realendringar må ein hugse deflaktorkorrigeringar.

Bevillingsoversikt drift, budsjett til fordeling

Tal i 1000 kroner	Budsjett 2022	Budsjett 2021	Rekneskap 2020
Frå bevillingsoversikt:			
Til fordeling drift			
	115 207	114 907	108 344
Driftsutgifter pr. eining			
Politisk styring og kontroll			
Bevilling drift, netto	1 897	1 890	1 736
Sum Politisk styring og kontroll	1 897	1 890	1 736
Stab og fellesutgifter			
Bevilling drift, netto	14 023	14 007	14 341
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-50		287
Sum Stab og fellesutgifter	13 973	14 007	14 628
Kultur			
Bevilling drift, netto	2 165	2 135	1 714
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond			28
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond	-500		134
Sum Kultur	1 665	2 135	1 876
Bygland Oppvekstsenter			
Bevilling drift, netto	18 276	18 832	17 801
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond			-79
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond	-576		693
Sum Bygland Oppvekstsenter	17 700	18 832	18 415
Byglandsfjord Oppvekstsenter			
Bevilling drift, netto	11 547	12 057	11 217
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond			-65
Sum Byglandsfjord Oppvekstsenter	11 547	12 057	11 152
Helse			
Bevilling drift, netto	10 634	9 577	8 536
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond			-23
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond	-1 501		228
Sum Helse	9 133	9 577	8 741
Pleie og omsorg			
Bevilling drift, netto	33 470	31 338	34 520
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond			1
Sum Pleie og omsorg	33 470	31 338	34 521
Drift og forvaltning ekskl. VARF			
Bevilling drift, netto	15 920	14 854	14 248
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-25		-42
Sum Drift og forvaltning ekskl. VARF	15 895	14 854	14 206

Drift og forvaltning - VARF				
Bevilling drift, netto	3 281	1 958	146	
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-951		773	
Sum Drift og forvaltning - VARF	2 330	1 958	919	
Store prosjekt				
Bevilling drift, netto	925	1 450	1 456	
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond			716	
Sum Store prosjekt	925	1 450	2 172	
Eksterne samarbeid				
Bevilling drift, netto	16 597	16 832	17 055	
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-300		16	
Sum Eksterne samarbeid	16 297	16 832	17 071	
Andre sentrale inntekter og kostnadar				
Bevilling drift, netto	-13 528	-10 023	-14 427	
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-490		597	
Sum Andre sentrale inntekter og kostnadar	-14 018	-10 023	-13 830	
Netto for alle einingar	115 207	114 907	108 343	
Sum netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-1 816	0	2 209	
Sum netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-2 577	0	1 055	
Sum alle budsjettområda	110 814	114 907	111 607	

Den einskilde eining er kommentert i eigne avsnitt nedanfor. Kommunen brukar ein ny metode for å budsjettere per budsjettområde, som og er årsak i at linene netto avsetninger til eller bruk av bundne disposisjonsfond og bundne driftsfond er sett til 0 i opphavleg budsjett 2021.

Oversikten under viser kostnadsramme per eining frå 2021 til 2025, inkl. prosentvise endringar mellom åra:

Eining	2021	Endr.	2022	Endr.	2023	Endr.	2024	Endr.	2025
Politisk styring	1 890	0,4 %	1 897	9,0 %	2 067	-8,2 %	1 897	2,6 %	1 947
Stab og fellesutgifter	14 007	0,1 %	14 023	4,1 %	14 603	0,0 %	14 603	0,0 %	14 603
Kultur	2 135	1,4 %	2 165	0,0 %	2 165	0,0 %	2 165	0,0 %	2 165
Bygland oppvekstsenter	18 832	-3,0 %	18 276	0,0 %	18 276	0,0 %	18 276	0,0 %	18 276
Byglandsfjord oppvekstsenter	12 057	-4,2 %	11 547	0,0 %	11 547	0,0 %	11 547	0,0 %	11 547
Helse	9 577	11,0 %	10 634	-0,9 %	10 534	-5,1 %	9 993	-6,4 %	9 350
Pleie og omsorg	31 338	6,8 %	33 470	0,0 %	33 470	0,0 %	33 470	0,0 %	33 470
Drift og forvaltning	14 854	7,2 %	15 920	-3,1 %	15 419	-1,7 %	15 164	-0,5 %	15 084
Drift og forvaltning - VARF	1 958	67,6 %	3 281	-26,2 %	2 423	-0,7 %	2 406	0,7 %	2 423
Større prosjekter	1 450	-36,2 %	925	-16,8 %	770	-35,1 %	500	0,0 %	500
Eksterne samarbeid	16 832	-1,4 %	16 597	-0,6 %	16 505	0,4 %	16 579	0,4 %	16 641
Andre sentrale innt. og kostn.	-10 023	35,0 %	-13 528	-3,9 %	-12 998	0,0 %	-12 998	0,0 %	-12 998
Sum driftsutgifter, netto	114 907	0,3 %	115 207	-0,37 %	114 781	-1,03 %	113 602	-0,5 %	113 008

Budsjettkommentarar per eining følgjer i dei neste avsnitta. Merk at det i desse avsnitta, som i tabellen ovanfor, er teke utgangspunkt i netto budsjettramme (eksl. bruk av einingsfond), slik at det vert lettare å samanlikne tala frå 2022 med tala frå 2021.

Politisk styring og kontroll

Rammeområdet omfattar all politisk verksemد i kommunen, så som godtgjering og løn til politikarar, reiseutgifter, utgifter i samband med møte osv.

Tal i 1000 kroner	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Budsjett 2021-2025 og rekneskap 2020	1 736	1 890	1 897	2 067	1 897	1 947

Det er budsjettet med ekstrakostnadane i valåra 2021, 2023 og 2025. I 2023 er det i tillegg budsjettet med innkjøp av iPad-ar til nytt kommunestyre. Det nye levekårsutvalet er lagt inn frå og med 2022, med same budsjettsum som PMR-utvalet (kr 117.000).

Det er lagt opp til ei ordning der einingane får kompensert ekstrautgifter for tilsette som er politikarar. Denne ordninga er avgrensa av utgifter knytte til faktisk vikarbruk. Formannskapet er lagt inn med ei tilleggsloyying på kr 10.000. Dette er midlar formannskapet kan disponere til ynskja føremål. Det er ikkje tilleggsloyyingar for dei andre politiske utvala.

Vedtekne godtgjersle til politikarane er vidareført i budsjettframlegget med same sats som i 2021. Det er sett av kr 50.000 til tilskotsordning til politiske parti. Kommunestyret har i eiga sak vedteke disponeringa av desse midlane. Det er og sett av kr 20.000 til TV-aksjonen 2022.

Stab og fellesutgifter

Eininga omfattar kommunedirektøren sin stab sine oppgåver innan administrasjon, leiing, økonomi, personal og politisk sekretariat. Eininga inkluderer og plan og utvikling, beredskap, sektorovergripande fellesutgifter, pedagogisk rådgjevar, tilskot til fellesrådet, frivilligsentralen og HTV/HVO.

Tal i 1000 kroner	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Budsjett 2021-2025 og rekneskap 2020	14 341	14 007	14 023	14 603	14 603	14 603

Talet på årsverk er midlertidig redusert med 0,4 frå 2021 til 2022. Det ligg også inne ekstraordinære kostnadane i 2022 på kr 420.000, til oppgradering av IKT-system i oppvekstsektoren (kr 170.000), til utgreiing av helse og omsorg og potensial for effektivisering mv. (kr 300.000, men også eit tilskot på kr 150.000), og til oppgradering av det elektriske anlegget i Sandnes kyrkje (kr 100.000). Alle desse er kostnadane som ein ikkje tek med seg vidare i økonomiplanperioden. Frå og med 2023 vert talet på årsverk auka med 1, som følgje av tilsetjing av ny leiar for stabseining for samfunnsutvikling.

Kultur

Eininga omfattar ungdomsklubben, ungdomsrådet, biblioteket og overordna sakshandsaming og administrasjon innan kultur, t.d. søknadar om kulturmidlar, IFK-plan, spelemidlar, kontakt/samspel med lag og organisasjon osv. Kostnadane og inntekter knytte til bygdebokta ligg og under denne eininga.

Tal i 1000 kroner	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Budsjett 2021-2025 og rekneskap 2020	1 714	2 135	2 165	2 165	2 165	2 165

Det er gjort nokre små justeringar internt i ramma, men budsjettet for 2022, og sågar 2023-2025, er i stor grad ei vidareføring av budsjettet for 2021. Av viktige budsjettpostar ein nemne kulturmiddelbudsjettet, som er lagt inn med kr 315.000, og ungdomsrådet på kr 50.000, som begge vert vidareført. Nettokostnaden knytte til bygdebokta vert dekt av bygdebokfondet. Det er i 2022 budsjettet med å bruke kr 500.000 av fondet til dette arbeidet. Per 01.01.21 er saldoen på fondet kr 2.179.000, og det er budsjettet med å bruke kr 500.000 i 2021 også, men det vil ikkje bli aktuelt å bruke så mykje i inneverande år.

Oppvekstsektoren i Bygland kommune

Bygland kommune har to oppvekstsenter. Bygland oppvekstsenter inneholder ordinær skuleverksemnd 1.-10. klasse, skulefritidsordning (SFO) og barnehage. Byglandsfjord oppvekstsenter inneholder ordinær skuleverksemnd 1.-7. klasse, skulefritidsordning (SFO) og barnehage.

Elevtal	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Byglandsfjord oppvekstsenter, 1-7.	39	44	50	45
Bygland oppvekstsenter, 1-7.	41	36	34	32
Bygland oppvekstsenter, 8-10.	37	35	36	35
Sum	117	115	120	112

Budsjett 2021-2025 og rekneskap 2020	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bygland oppvekstsenter	17 801	18 832	18 276	18 276	18 276	18 276
Byglandsfjord oppvekstsenter	11 217	12 057	11 547	11 547	11 547	11 547
Sum	29 018	30 889	29 823	29 823	29 823	29 823

Byglandsfjord oppvekstsenter

Budsjettramma for 2022 er redusert med 4,4 % fra 2021. Redusjonen knytter seg i hovudsak til endringar i bemanninga. I skulen er det oppjustert med 1,05 lærarårsverk grunna behov for tilsetjing av ein ekstra miljøterapeut. Oppvekstsenteret har fleire elevar som treng ein-til-ein oppfølging. Samstundes så er det to lærarar på vidareutdanning i skuleåret 2021/2022, som ein får refusjon for frå staten. Desse lærarane er ikkje erstatta fullt ut bemanningsmessig. På SFO er bemanninga blitt litt redusert (0,33 årsverk). Barnehagen følger nasjonale bemannings- og pedagognormer, men grunna endra behov, har ein kunne redusere bemanninga med 1,3 årsverk.

I tillegg så er utgifter til skuleskyss redusert med kr 55.000, og pensjonsutgiftene vert lågare fordi premiesatsane på pensjon er lågare i 2022 enn i 2021.

Bygland oppvekstsenter

Budsjettramma for 2022 er redusert med 3,0 % fra 2021. Det er løn som utgjer størstedelen av budsjettet. I 2021 gjorde vi nokre store omorganiseringar, spesielt på skulen, desse førte til at budsjettramma vart redusert med 6,64 %. Det var fortrinnsvis postar knytt til løn som vart redusert vesentleg. Bemanninga i barnehagen er styrt av både ei bemanningsnorm og ei pedagognorm og desse må vi forhalde oss til. Vi meiner å ha lagt oss på ei restriktiv, men forsvarleg pedagogisk line og har kun gjort nokre små justeringar i budsjettet knytt til løn i 2022. Utgifter knytte til energi er auka med kr. 150 000,-. Bygningsmassen, spesielt på skulen er kostnadskrevjande i høve til energiutgifter. På sikt bør vi sjå på ulike ENØK-tiltak.

Vi har redusert kostnadar knytte til skuleskyss med kr. 100.000,-, då talet på elevar som har behov for skuleskyss er redusert. Vidare er utgifter knytte til lærermateriell auka med kr. 30.000,-. Det kom nye læreplanar i fjar og vi har venta i fleire år med å oppdatere læreverka våre. No held vi på å byte ut læreverk. I tillegg kjem mykje av materiellet digitalt som krev lisensbetaling. Det betyr at der vi tidlegare kunne kjøpe ei lærebok som vi hadde gjennom fleire år, må vi no betale ein lisens kvart år for lærermateriellet. I tillegg til at fleire lærebøker vert supplert med digitale øvingar, slik at vi må ha både bok og digital ressurs. Dette fører til auka utgifter knytt til lærermiddel. Refusjon frå staten er redusert, då det er færre lærarar på etter- og vidareutdanning dette skuleåret enn førre skuleår. Korleis det blir hausten 2022, veit vi ikkje enno.

I statsbudsjettet for 2022 ligg det inne auke i timetalet i grunnskulen med ein ekstra skuletime i naturfag. Verd å merke seg her at ein skuletime i denne samanhengen er ei økt på 60 min. og ikkje 45 min. Det er ikkje kome føringar på kva trinn timen skal leggjast til. I budsjettet som er presentert er det ikkje tatt høgde for utviding av timetalet i grunnskulen. Denne utvidinga vil ikkje vere før skuleåret 2022/2023, og dermed er det ikkje før i 2023 vi får denne kostnaden fullt ut.

Det er ikkje budsjettet med nye lærlingar ved oppvekstsenteret i 2022. Det er ikkje budsjettet med bruk av midlar til undervisning av minoritetsspråklege vaksne, då flyktingane i kommunen har vore gjennom obligatorisk norsk- og samfunnsfagoplæring. Vi har ingen på grunnskuleoplæring for vaksne per dags dato.

Ved behov har vi vedlikehaldsundervisning for vaksne etter Opplæringslova §4-2. Per dags dato har vi ingen i målgruppa. Dette gir ikkje utslag på budsjettetramma, då utgifter til denne type undervisning har vore saldert mot fond tidlegare. Når det gjeld utgifter til opplæring av minoritetsspråklege barn vert desse saldert av fond.

Helse

Eininga inkluderer legetenesta, kommunepsykolog, fysioterapitenesta, helsejukepleier, jordmor, psykisk helse og rus (inkl. psykiatribustadane på Byglandsfjord), støttekontakt og avlastning og flyktingetenesta. Eininga administrerer og vertskommunesamarbeida knytte til kommuneoverlege og jordmor.

Tal i 1000 kroner	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Budsjett 2021-2025 og rekneskap 2020	8 536	9 577	10 634	10 534	9 993	9 350

Merk at budsjettet ramme i oversikten ovanfor inkluderer kostnadane for flyktingetenesta, men ikkje sjølvé bruken av flyktningefondet, som vert synleggjort i budsjettoversikten «Bevillingsoversikt drift, budsjett». Auka frå 2020 til 2021, og frå 2021 til 2022, er nesten utelukkande grunna reduksjon i integreringstilskot. Budsjettreduksjonen frå 2022 til 2025 er knytte til redusert bruk av flyktingefondet.

Budsjett for legekontoret er satt opp utifrå budsjett 2021. Det er vedteke samarbeid med Evje og Hornnes kommune om felles legetenesta. Byglandsfjord legekontor er vedteken lagt ned, så kostnadane knytte til dette er trekt ut (om lag kr 225.000 ekskl. mva.). Planen er oppstart av samarbeid 1.1.22. Endeleg budsjett må ein kome tilbake til når samarbeidet er operativt.

Helsejukepleiar i Bygland er 110 % stilling fordelt på to personar. Kommunen fekk i 2021 midlar frå Helsedirektoratet til 60 % stillingssauke, med tilsegn om «For tilskotsåra 2022 og 2023 tilstrebes det å vidareføre tilskot på same nivå som 2021, så langt dette er mogleg innanfor tilskotsramma.» Helsejukepleiar gjev tilbod om tenester til alle innbyggjarane i kommunen mellom 0-20 år. Helsestasjonen yter tenester i form av helsestasjon for barn 0-5 år, skulehelseteneste for barn og ungdom 6-20 år. Helsestasjon for ungdom er etablert på måndagar.

Av andre endringar kan det nemnast at helsejukepleiarene, som har ei 90 % stilling, har fått innvilga permisjon i 20 % stilling, og med ei omorganisering av tenestene og tilskottsmidlar frå Helsedirektoratet blei det tilsett ein person med vernepleier og pedagogisk utdanning i skulehelsetenesta, 20 % fast og 30 % i vikariat. Helsejukepleiar gjev tilbod om tenester til alle innbyggjarane i kommunen mellom 0-20 år. Helsestasjonen yter tenester i form av helsestasjon for barn 0-5 år, skulehelseteneste for barn og ungdom 6-20 år. Helsestasjon for ungdom er etablert på måndagar.

Jordmortenesta er eit samarbeid med Evje og Hornnes kommune, der Bygland kommune er vertskommune. I den ordinære jordmortenesta er det tilsett jordmor i 80 % stilling fordelt med 60 % til Evje og Hornnes kommune og 20 % til Bygland kommune. Jordmor og helsejukepleiar samarbeider med å gi eit godt tilbod til gravide og nyfødde. I tillegg er det etablert ei ordning med 40 % stilling som skal dekke følgjetenesta i Bygland kommune. 355 000 av kostnadane for følgjetenesta vert dekka av SSHF.

Tenesta for psykisk helse og rus består av 80 % stilling spesialhjelpelear med god psykiatrikompetanse. Ungdom med psykisk helse og rusutfordringar får og oppfølging frå tenesta. Dette gir ei god teneste i overgangen frå ungdom til voksen. Tenesta blir tildela etter enkeltvedtak.

Ansveret for oppfølging av rusavhengige er lagt til dette området. Styrking av ruskompetansen får tenesta og gjennom LMT med interkommunal psykisk helse og ruskoordinator i Setesdal i 20 % stilling. Tilsette i psykisk helse og rus deltek i interkommunale fagnettverk som er etablert i Setesdal. Nettverka er ein styrke for dei tilsette med kompetanseheving og for å utveksle erfaringar.

Brukarane av tenesta har dagtilbod ein dag i veka på Byglandsfjord i same lokalar som Pleie og Omsorg og Frivilligcentralen har sine aktivitetar. Tenesteleiar har og noko pasientoppfølging.

Bustadar for menneske med psykiske lidingar er eit tilbod til fire personar med psykisk helse- og rusutfordringar. Det er 2,25 stillingar i bustaden som arbeider dag og kveld. Personellet hjelper bebruarane med alt innan dagliglivet, reinhald, kost, psykisk helse og kontakt med andre helsetenester. Bebruarane får og bistand av heimesjukepleien når det ikkje er personale på jobb i bustaden.

Budsjettet for støttekontakt inneholder støttekontakt, avlastning og omsorgsløn. Tenesteleiar har ansvar for sakshandsaming etter søknader frå foreldre og brukarar. Tildelinga blir drøfta i ansvarsgruppemøte og med andre fagpersonar som er involvert i tiltak rundt brukar. Det er i hovudsakleg born, unge og deira familiar som i dag har støttekontakt, avlastning og omsorgsløn.

Om ein brukar avlastning og støttekontaktar som førebyggjande tiltak vil foreldre kunne klare sine omsorgsoppgåver over tid. Støttekontaktar er oppdragstakrar og vert lønna i samsvar med til ei kvar tid gjeldande tariff løn for assistenter. Avlastning vert godt gjort etter satsar for avlastning i eigen heim. Behov for støttekontakt og avlastning er vanskeleg å si på førehand, men budsjettet er satt opp etter dei behova ein kjenner til i dag.

Kommunen har gått inn avtale om kjøp av ein aktivitetsplass frå Setpro for ein person. Det er mykje usikkerhet på noverande tidspunkt om ein må auke omfang og dermed auke kostnaden, som per no er budsjettert med kr 283 000. Det blir etablert eit avlastningstilbod for ein ungdom i ein leilegheit på Sagmoen. Det har vore vanskeleg å få til eit privat tilbod. Ungdomen treng 1:1 oppfølging på dag og kveld, men kan nyta nattevakta som er på bustaden.

Fysioterapeuten er sjølvstendig næringsdrivande med 75 % kommunal driftsavtale. Fysioterapeuten har og ansvar for lovpålagte kommunale oppgåver, desse tenestene kjøper kommunen av fysioterapeuten.

Frå 2020 var kommunepsykolog ein lovpålagt teneste. Kommunen har inngått ein verksommuneavtale med Åseral og Evje og Hornnes kommune om eit samarbeid om fast psykologstilling. Der skal Bygland nytte 20% stilling. Til nå har det ikkje lykkes å få tilsett psykolog i stillinga.

I 2022 er det budsjettert løn til lærlingar som blir finansiert av fond. Det er nå ein lærling i Drift og Forvaltning og tre lærlingar i Pleie og Omsorg/helse. Det er engasjert rettleiar i 20% stilling for å hjelpe til med å nå læringsmåla. Stillinga som flyktningkonsulent er nå overflødig då flyktningane har vore busett i minst fem år og kan nyte seg av ordinære tenester i kommunen. Stillinga er ikkje satt opp i budsjett og blir foreslått nedlagt så lenge det ikkje er nye flyktningar i kommunen. Budsjettet bruk av flyktningefondet i 2022 er på kr 1.551 000. I 2023 er budsjettet bruk om lag 1,4 mill., i 2024 kr 860.000 og i 2025 kr 217.000. Saldo på fondet er kr 12,8 mill. per 1.1.21.

Pleie og omsorg

Bygland kommune har fokus på å ha eit godt kvalitetsnivå på pleie- og omsorgstenestene. Hovudoppgåva til pleie- og omsorgseininga er å yte gode tenester til pasientar og brukarar som har behov for kommunale tenester. Det er for tida to avdelingar i pleie- og omsorgseininga. Desse er:

- Avdeling Byglandsheimen
- Avdeling for open omsorg og habilitering

Tal i 1000 kroner	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Budsjett 2021-2025 og rekneskap 2020	34 520	31 338	33 470	33 470	33 470	33 470

Budsjettet er auka med 6,8 %, primært på grunn av ei tilpasning av budsjettet mot faktisk rekneskap per oktober 2021, då ein ser at opphaveleg budsjett for 2021 ikkje er stort nok til å dekke behovet, spesielt på Byglandsheimen, kor det har vore store utgifter til vikarar og midlertidig tilsette i 2021. Elles så er den nasjonale reforma «Leve heile livet» tatt omsyn til innanfor gjeldande ramme. Det same er den lovpålagte stillinga som ergoterapeut.

Eininga har i løpet av dei siste 6-7 åra gjennomført store effektiviseringstiltak som har ført til ei reduksjon i årsverk frå 49,11 til 39,65, ei nedgang på 23,85 %. Sett i samanheng med det aukande behovet for pleie- og omsorgstenester i Bygland kommune, er det vanskeleg å sjå at det er mogleg å gjøre ytterlegare reduksjonar utan at det går kraftig ut over tenestetilbodet. Ein har uansett valt å prioritere å bruke midlar i 2022 til ei utgreiing som skal ta for seg heile drifta i eininga, og sjå denne i samanheng med ei framtidig samanslåing av Helse og Pleie og omsorg. Utgiftene til utgreiinga er budsjettert under eining 20 Stab og fellesutgifter.

Målbiletet er ein kontinuerleg og lærande forbettingskultur, og organisasjonen må vidareutviklast til å vere best mogleg tilpassa framtidas behov for pleie- og omsorgstenester. Det vil difor vere heilt naudsynt å gjøre tilpassingar i eksisterande struktur for å få dette til. For eksempel så er behovet for tenester innan open omsorg aukande, og det er forventa at bemanninga må justerast opp i åra som kjem for å kome dette behovet i møte.

Drift og Forvaltning inkl. VARF

Drift og forvaltning utfører tenesteyting på fleire nivå, både internt i organisasjonen og for kommunen sine innbyggjarar. I grove trekk er hovudoppgåvene som følgjer:

- Drift og vedlikehald av bygg, anlegg (VA) og infrastruktur (veg og grøntanlegg inkl. kyrkjegardar og gravartenester).
- Sakshandsaming og oppfølging av ca. 25 ulike lovverk
- Ulike drifts- og investeringsprosjekt
- Personal- og økonomiansvar

Budsjett 2021-2025 og rekneskap 2020	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Drift og forvaltning ekskl. VARF	14 248	14 854	15 920	15 419	15 164	15 084
VARF (vatn, avlaup, renovasjon og feiing)	146	1 958	3 281	2 423	2 406	2 423
Sum	14 394	16 812	19 201	17 842	17 570	17 507

Drift og forvaltning ekskl. VARF

På driftsområdet ekskl. sjølvkostområdet, så er det lagt til grunn ei ramme på kr 15 920 000,-. Dette er ei ramme som er kr 1.066.000,- høgare enn ramma i 2021. Auken skuldast den generelle prisstigninga, forventa høgare straumkostnadar og auka budsjett til kommunale avgifter. I budsjettsummen er det også sett av kr 200 000,- med ynskje om å ha lønnsmidlar til å engasjere skuleungdom til sommarjobbing. Nokre konkrete driftsprosjekt er også medrekna i summen, som er ekstraordinære kostnadar for 2022, som også er ei vesentleg årsak til auka frå 2021. Sjå punktvis liste lenger nede.

Faste lønnskostnadar er redusert med kr 474 110 samanlikna med 2021. Dette botnar i ulike tilhøve som omorganiseringar og andre reduksjonar. Utsikter om lågare pensjonspremie spelar også inn. Talet tilsette ved eininga er etter overtaking av ansvar for reinhald på Byglandsheimen f o m 2020, 22 personar. Fleire stillingar i hovudvekt på reinhaldssektoren deltidsstillingar. Til samanlikning var talet personar tilsette ved eininga i 2012 25 personar.

Andre forhold som påverkar forslag til driftsramme for 2022:

- Sett saman med investeringsbudsjettet for 2022, så er det budsjettert med kr 150 000,- mindre til overføring av lønnskostnadar til investeringsprosjektarbeid.
- Usikre kostnadar til vintervedlikehald av kommunale og eit utval av private vegar.
- Avgjersler om framtidig bruk, sal, kjøp og disponering av kommunale bygg og anlegg vil påverke drifts- og vedlikehaldskostnadane til eininga. Det blir synt til eiga sak om kommunal eigedomsmasse i 2021.
- Nytt ansvar for etablerte EL-sykkelanlegg på Presteneset

- Miljøfyrtårnsertifisering jf. inngått klimapartneravtale og med henvising til kommuneplanen sin samfunnssdel.
- Diverse tiltak på kommunale vegar.
- Uforutsette hendingar på bygg og anlegg og evt endra bruk gjennom budsjettåret.
- Følgjande kostnadar er definert som ekstraordinære kostnadar, som ein ikkje tek med seg vidare i økonomiplanperioden (totalt utgjer desse kostnadene anslagsvis om lag 1 mill.):
 - Riving av forpaktarbustaden (kr 250.000 inkl. mva.), jf. kommunestyrevedtak nr 57 / 21 den 2.09.2021, pkt. 8.
 - Innkjøp av nye dekk til uteseksjonen sin traktor (kr 160.000 inkl. mva.)
 - Behov for Carportanlegg inkl EL-billardepunkt ved Sagmoen. Dette grunna omlegging av heimetenesta innan Pleie og omsorg (kr 80.000).
 - Straummålarar til umålte el-anlegg (kr 30.000).
 - Ymse vegvedlikehald (kr 100.000 inkl. mva.)
 - Ulike bygningstiltak framkomne gjennom vernerundar 2021:
 - Nye golvbelegg Byglandsheimen (kr 100.000). På Byglandsheimen er det golvbelegg som er over 40 år. M.a. reinhald og hygiene vil bli betre med denne type tiltak.
 - «Takrenneprosjekt» Byglandsheimen pga. problem med lekkasje som fører til is på bakken om vinteren (kr 90.000).
 - Oppgradere wifi på Byglandsheimen (kr 125.000).
 - Skjerme dementavdelinga (vert dekt av eksisterande ramme).
 - Etablere dobbeltrom (vert dekt av eksisterande ramme).
 - Isolere veggar mellom 10. klasserom og printerrom på Bygland skule (kr 20.000)
 - Reparere sprekt vindauge i Bygland barnehage (kr 25.000).
 - Ny klokke til uteområdet på Bygland skule (kr 40.000).
 - Ein del bygningsmessige tiltak som følgje av vernerunda 2021, vil bli utført i 2023, og er lagt inn i økonomiplanen (totalt om lag kr 0,5 mill.)

Etter gitte føringar er det ikkje funne rom for å budsjettere med:

- Utnytting av 75 % vakante stillingar på uteseksjonen og i fagadministrasjonen.
- Fleire bygg og anlegg har vedlikehaldsbehov som ikkje er funne rom for i budsjettforslaget. Det blir vist til sak om kommunal bygningsmasse i 2021.
- Rive uthuset tilknytt Heradshuset, jf. kommunestylesak nr 57 / 21 den 2.09.2021, pkt. 5. Det vil vere tilrådelig å vente med dette tiltaket inntil det er avgjort kva som skal skje med det gamle Heradshuset. Dersom konklusjonen blir at dette også skal rivast, så vil det vere ein gevinst i å gjere både rivingstiltaka samstundes.
- Utscene til Bjoren Brygge.
- Reperasjon av bryggja på Bygland til dampbåten Bjoren.

Kommunedirektøren ønskjer å sjå på dei to siste punkta i samanheng med pågående prosjekt på Presteneset og evt. avvente bygg – og anleggsmessige tiltak til etter gjennomgangen.

VARF

På VARF-området er det justeringar på drifts- og vedlikehaldsbudsjettet tilsvarende pris- og lønnsauke saman med budsjetterte gebyrinntekter. For gebyrsatsane for dei ulike tenestene, så blir det vist til gebyrregulativforslaget 2021.

Det er sjølvkostberekingane på avlaupsområdet som er hovudårsak til at ramma er auka med 67 % samanlikna med 2021. Det er den store investeringa i reinseanlegg på Bygland som gjer at avskrivings- og rentekostnadane gjeng opp med kr 811.000 berre på avlaup. Det er også årsaka til at gebyrsatsane på avlaup vert auka med 8,8 prosent. Andre årsaker til budsjettauka er innføring av indirekte kostnadar på sjølvkostområdet (jf. sjølvkostforskrifta), og reduksjon av gebyra på renovasjon, feining og slam, som gjer at ein legg opp til bruk av sjølvkostfonda på desse sjølvkostområda i 2022. Merk at sjølve bruken av fonda ikkje er trekt frå talet i tabellen ovanfor.

Ein gjer merksam på at driftskostnadane på det nye reinseanlegget førebels er noko usikre, sidan bygget bare har vori i drift i eit år.

Det ligg også inne ein ekstraordinær kostnad på kr 250.000 til VA-plan i 2022, som vert dekt av næringsfondet. Vedteken planstrategien la opp til å utarbeide ein plan for vatn, avlaup og overvatn i 2021. Kapasitet til å gjennomføre dette arbeidet greidde me ikkje å frigjere. Her er eit behov for å sortere utfordringane og å sjå på naudsynte tiltak i samanheng for å imøtekome morgondagens utfordringar, m.a. utifrå følgjande punkt:

- Informere om rammevilkår for VA-sektoren (lovkrav m.m.)
- Konkretisere og prioritere kommunen sine mål for VA-sektoren
- Gi oversikt over tilstanden til VA-anlegga i kommunen
- Beskrive nødvendige tiltak på kort og lengre sikt, og prioritere desse.
- Vurdere økonomiske konsekvensar av tiltak.

Ein ynskjer at planen kan bli eit grunnlag for budsjett og økonomiplan innan VA-sektoren. Det føreligg i tillegg eit pålegg etter tilsyn frå Statsforvaltaren hausten 2021 om å etablere en slik plan.

Investering

Gitte føringar tilsei eit lågare investeringsnivå i 2022. Det er ønskjeleg og tilrådeleg at det blir gitt rom for å planlegge større investeringar. Spesielt nemner ein eit behov for å få vedteke ein overordna VVA-plan som kan skissere fleirårige handlingsplanar med tanke på budsjett- og arbeidsplanlegging. Det er ulike krav som må arbeidast meir systematisk med, og ein ynskjer å nedfelle desse i ein overordna plan for å gi forutsigbarheit i høve særleg økonomi for å kunne imøtekome lovkrav for tilfredsstillande drift.

For kommentarar knytte til dei einskilde investeringsprosjekta, viser ein til eige kapittel om investeringsbudsjettet.

Generelt

Utfordringar gjennom budsjettåra er alle hendingar som ikkje kan planleggjast. Desse hendingane utløyser fortlaufande økonomiske og mannskapsmessige omprioriteringar.

Ein ynskjer gjennom 2022 å halde fram med å utvikle og forbetra FDV-system for forvaltning, drift og vedlikehald av bygg og anlegg inklusive reinhald. Dette med tanke på å sjå gode effektiviseringseffektar.

Handlingsregelen er å utføre tiltak som går direkte på helse, miljø og sikkerheit, lovkrav og at ein prioriterer sentral bygningsmasse som Byglandsheimen, Oppvekstsentrals og vass – og avlaupsanlegg m infrastruktur.

Større prosjekt

Denne eininga er oppretta for å handtere større driftsprosjekt i kommunen, eller prosjekt med anna finansiering.

Tal i 1000 kroner	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Budsjett 2021-2025 og rekneskap 2020	1 456	1 450	925	770	500	500

Endringar i budsjettramma på denne eininga skuldast først og fremst den generelle aktiviteten i kommunen relatert til driftsprosjekt. Det ligg normalt ikkje lønskostnadar under denne eininga. Ramma for 2021 er redusert med 56,7 % samanlikna med 2021. Følgjande prosjekt er prioriterte i 2022:

- Setesdal Vekst (kr 300.000 ekskl. mva.) som vert dekt av næringsfondet.
- Reguleringsplan på Byglandsfjord (kr 500.000 ekskl. mva.) som vert dekt av næringsfondet.

Følgjande prosjekt kan det kome kostnadar på i 2022:

- På reguleringsplan Ose kan det kome ein liten kostnad knytte til kontroll av planen.

- Prosjekt gratis tomter: Når kommunen gir vekk ei tomt, må salsverdien av tomta inntektsførast i investeringsrekneskapet, og den same verdien må kostnadsførast i driftsrekneskapet som eit tilskot. Tomteprisane varierer frå kr 25.000 til 200.000, så det er difor veldig uvisst kva for beløp ein skal setje av, og det er heller ikkje sikkert om det vert gjeve bort tomter i 2022 i det heile. Viss det blir aktuelt, vil ein heller gjere ei justering på ramma i ein tertialrapport. I 2021 er det gjeve bort ei tomt.

Eksterne samarbeid

Denne eininga er budsjettet med kostnadene til eksterne samarbeid kommunen har. Dette gjeld overføringer til IKS, verksommunesamarbeid og overføringer til andre samarbeid kommunen tek del i. Årsaka er å skaffe seg ei enklare oversikt over samla kostnadsnivå, samt at dette er i hovudsak kostnadene ein ikkje kan påverke direkte. Dei er som oftast regulert gjennom vedtak på politisk nivå eller resultata i dei einskilde objekta.

Tall i 1000 kroner	Rekneskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Endr. frå 21 til 22
Eksterne samarbeid				
Fellesutgifter/sektorovergripande				
• Driftstilskot Setpro	710	390	390	0
• Interkommunal arbeidsgjevarkontroll				
• Sakar som eventuelt krev settesakshandsamar				
Kontrollutvalet (sekretariat)	134	134	141	7
Revisjon	635	670	621	-49
IKT	2 910	2 575	2 575	0
PPT	712	773	790	17
Musikk og kulturskule	352	425	425	0
Aama - Museumsdel	414	424	437	13
Setesdal barnevern	4 768	4 629	4 451	-178
Legevakt	802	691	594	-97
Kommunal øyeblikkelig hjelp	509	522	537	15
Lokalmedisinske tenester	627	744	714	-30
Setesdal brannvesen IKS	2 386	2 630	2 797	167
NAV	1 826	1 850	1 750	-100
Vassdragsstyre for øvre Otra	269	375	375	0
Sum driftsutgifter	17 054	16 832	16 597	-235

Innleiingsvis må det presiserast at nokre av desse anslaga er særstakt usikre. Spesielt barnevern og IKT har vist seg å vere vanskeleg å budsjetttere tidlegare, sidan det dukkar opp sakar og behov i løpet av året som er vanskeleg å spå på førehand. IKT er også ekstra usikker i 2022, grunna overgangen til IKT Agder, og det faktum at det er knytte usikkerheit til kva kostnadane ved sjølve overgangen vil bli. Når det gjeld barnevern, så er det en reell risiko for budsjettet i løpet av året. F.eks. om det oppstår ei ny fosterheimssak, vil det vere snakk om ein kostnad på kr 700.000 ekstra.

Elles er det verdt å merke seg at Vassdragsstyre for øvre Otra vert saldert av tilskot eller bunde fond. For økonomiplanperioden legg ein til grunn følgjande tal:

Tal i 1000 kroner	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Budsjett 2021-2025 og rekneskap 2020	17 055	16 832	16 597	16 505	16 579	16 641

Endringane i løpet av perioden 2022-2025, er for det meste relatert til ulike prioriteringar i Setesdal Brannvesen IKS frå år til år.

Andre sentrale inntekter og kostnadar

Under denne eininga ligg sentrale inntekter og kostnadar som skal direkte inn i drifta. Dette er inntektsføring av mva-kompensasjon i drift, sal av konsesjonskraft, bruk av næringsfond som ikkje ligg på andre einingar,

kapitalinntekt frå sjølvkostområdet, avsetting til sentral tilleggsløyving for lønnsauke, eigarkostnader til Agder Energi og premieavvik.

Tal i 1000 kroner	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Budsjett 2021-2025 og rekneskap 2020	-14 427	-10 023	-13 528	-12 998	-12 998	-12 998

Det er primært følgjande budsjettpostar som er endra frå 2021 til 2022:

- Inntekter frå konsesjonskraft vert oppjustert med om lag 2,5 mill. samanlikna med opphaveleg budsjett for 2021. Frå 2023 vert prognosene redusert med om lag 0,9 mill. samanlikna med 2022.
- Kapitalinntekter frå sjølvkost justerast opp med om lag kr 0,9 mill. grunna innføring av indirekte kostnadar på sjølvkostområdet, og auke av kapitalutgiftene.
- Tilleggsløyvingar løn (kostnad) vert justert ned med 0,15 mill. samanlikna med opphaveleg budsjett for 2021.
- Kostnadar som gjelder bruk av ekstraordinært tilskot til næringsfond i samband med Covid-19, vert kostnadsført her, og det er ein kostnad på om lag 0,5 mill. som er 0,2 mill. lågare enn i 2021. Denne kostnaden er ikkje med i perioden 2023-2025.
- Bruk av næringsfond, som ikkje kostnadsførast på andre einingar, er tilnærma uendra.
- Nettoinntekt frå premieavvik på pensjon er justert ned med 0,2 mill. Merk at desse prognosane er veldig usikre og heng saman med utgiftsført pensjon.

4. INVESTERINGSBUDSJETTET

4.1 Hovudoversikt investeringar 2022

Kommunen sitt investeringsbudsjett for år 2022 balanserer med inntekter og utgifter på kr. 9.800.000.

Investeringsbudsjettets hovudoversikt inneholder følgjande (*Tal i 1000*):

Tall i 1000 kroner	Budsjett 2022	Budsjett 2021	Rekneskap 2020
Investeringsutgifter – sjå avsnitt 4.2			
Investeringar i varige driftsmidlar	9 300	7 385	26 298
Tilskot til andre sine investeringar	0	0	0
Investeringar i aksjar og andeler i selskap	500	550	500
Utlån av egne midlar	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0
Sum investeringsutgifter	9 800	7 935	26 797
Investeringsinntekter – sjå avsnitt 4.3			
Kompensasjon for meirverdiavgift	-1 320	-415	-1 381
Tilskot frå andre	-133	-800	-1 208
Sal av varige driftsmidlar	-1 300	-1 300	-268
Sal av finansielle anleggsmidlar	0	0	0
Utdeling frå selskap	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midlar	0	0	0
Bruk av lån	-6 507	-4 870	-23 259
Sum investeringsinntekter	-9 300	-7 385	-26 115
Vidareutlån – sjå avsnitt 4.4			
Vidareutlån	1 000	1 000	0
Bruk av lån til vidareutlån	-1 000	-1 000	0
Avdrag på lån til vidareutlån	500	500	1 078
Mottatte avdrag på vidareutlån	-500	-500	-997
Netto utgifter vidareutlån	0	0	81
Overføring frå drift og netto avsetningar – sjå avsnitt 4.3			
Overføring frå drift	0	0	0
Netto avsetningar til eller bruk av bundne investeringsfond	0	0	-81
Netto avsetningar til eller bruk av ubundne investeringsfond	-500	-550	-500
Dekning av tidlegare års udekt beløp	0	0	0
Sum overføring frå drift og netto avsetningar	-500	-550	-580
Framført til inndeckning i seinare år (udekt beløp)	0	0	182
Kontrollsum art 980 Rekneskapsmessig meirforbruk	0	0	-182
Overføring til fordeling (§5-5, andre ledd)			
Inntekter til fordeling	0	0	0
Utgifter til fordeling	9 800	7 935	26 797
Sum til fordeling (netto)	9 700	7 935	26 797

4.2 Investeringsmidler for budsjettet 2022

Kommunen sitt investeringsbudsjett for år 2022 balanserer med inntekter og utgifter på kr. 9.800.000. Av dette utgjer investeringar i anleggsmidlar kr 9.300.000.

Investeringsbudsjettet for anleggsmidlar inneheld følgjande investeringar (*Tal i 1000*):

	Tall i 1000 kroner	Budsjett 2022	Budsjett 2021	Rekneskap 2020
Frå bevillingsoversikt:				
Netto investeringar til fordeling:	10 000	7 935	26 797	
Prosjekt Fordeling på prosjekt				
557 Forprosjekt avløpsleiring og rehabilitering av vassleidning til Hamren	250	0	0	
559 Reinseanlegg og brannstasjon Bygland	0	0	20 472	
563 Rehabilitering av kloakkrense- og pumpestasjoner	0	0	695	
565 Forprosjekt tilstandskartlegging, drift og vedlikehald av VA- og overflatevasssystem	0	160	0	
567 Rehabilitering av Byglandsfjord høgdebasseng	0	1 400	66	
568 Sjøleidning frå Austad vassverk til Åraksbø	0	100	0	
569 Luftesystem og blåsemaskiner Byglandsfjord reinseanlegg	0	300	152	
570 Ny avlaupsbil - 2021	0	400	0	
571 Sanere off. avlaupsanlegg Nesmoen	400	0	0	
601 Uteareal Bygland oppvekstsenter	600	0	0	
602 Uteareal Byglandsfjord oppvekstsenter	0	0	368	
603 Turveg Byglandsfjord	400	400	41	
604 Nytt doseringsutstyr til symjehallen	0	150	0	
605 Uteareal Bygland barnehage	0	0	570	
752 Utbytting av gateljos	300	300	366	
754 Utsmykking i rundkøyringa på Byglandsfjord	100	0	0	
804 Kartverk - Geovekstprosjektet	150	150	0	
817 Kjøp tomtegrunn	100	1 100	141	
828 IFK-plan (idrett og friluftsliv)	150	150	0	
847 Utvikling av Presteneset	1 200	0	2 081	
848 Kjøle og ventilasjonssystem Byglandsheimen	0	0	274	
869 Bygland kulturscene	0	0	10	
875 Brannsikring trehusbebyggelsen på Ose	0	0	191	
877 Lokale for ungdomsklubben m.fl.	200	200	29	
878 Stasjonsområdet Byglandsfjord	500	200	120	
881 Nye plenklypparar - 2020	0	0	391	
883 Prosjektering ENØK-tiltak Byglandsheimen	3 750	200	126	
885 Ny sandfeiemaskin - 2020	0	0	204	
886 Nye tilhengarar - 2021	0	125	0	
887 Nytt pasientvarslingssystem Byglandsheimen	1 200	150	0	
888 Kjøletiltak Sagmoen	0	200	0	
890 Leilegheit Bygland	0	1 700	0	
951 Eigenkapitalinskot KLP	500	550	500	
Sum fordelt	9 800	7 935	26 797	

Tala er ekskl. mva. for prosjekt 557 til 571. Elles så er tala inkl. mva.

Merk at tala for budsjett 2021 er basert på tala i opphavleg budsjett for 2021. Det er lagt opp til fleire budsjettjusteringar i 2021 som ikkje kommer fram her. Det må også presiserast at alle prognosane her er usikre, i større eller mindre grad.

I tillegg til prosjekta nemnt ovanfor, vil ein i 2022 og halde fokus på å fullføre prosjekt som er starta opp i 2021. For nokre av desse prosjekta vil det vere usikkert kor stor del av kostnadane som blir i 2020 kontra 2021, så ein vil difor i 1. tertialrapport 2021 kome tilbake til finansieringsbehovet for desse prosjekta.

Den overordna økonomiske situasjonen tilsei eit litt høgare investeringsnivå i 2022 enn i 2021.

Prosjektnr. 557: Forprosjekt avlaupsleidning og rehabilitering av vassleidning til Hamren (nytt prosjekt)

Eit privat reguleringsplanengasjement for eit areal på Hamren, som er avsett til framtidig bustadområde, gjer det tilrådeleg å forlenge dagens avlaupsleidning til heilt sør på Bygland. Vassleidning og status på denne er også usikker grunna alder. Det er naturleg å sjå vass – og avlaupsleidning i samanheng dersom det blir aktuelt å utføre tiltak. Tiltaket vil tene omlag 17 nye abonnentar for tilkopling på kommunalt avløpsleidningsnett. Målet er at forprosjektet vil kartlegge budsjettsum for 2023 og førebu abonnentane i høve tilkopling.

Prosjektnr. 571: Sanere utdatert avlaupsanlegg på Nesmoen

Like attmed vegen vis a vis «Plasten» har kommunen eit utrangert avløpsanlegg som ikkje lengre er i bruk. Det består av m.a. nedgravne tankar m.m. For å eventuelt frigjeve areal til t.d. næringsareal, bør anlegget sanerast, noko som også er i tråd med forureiningsloverket, der prinsippet er at anleggseigar er ansvarleg.

Prosjektnr. 601: Uteareal Bygland oppvekstsenter

I 2019 blei utearealet framom Bygland skule oppgradert. I 2020 og 2021 er det gjennomført oppgraderinger på uteareala til Byglandsfjord oppvekstsenter og i Bygland barnehage. Gjeldande økonomiplan tilsei at småskulearealet på Bygland skule skal oppgraderast i 2022.

Prosjektnr. 603: Turveg Byglandsfjord

Etablering av heilårs turveg langs fjorden frå opplagshuset til Bjoren og til der den gamle jernbanetraseen møter rv. 9. Prosjektet vil bestå av utviding av traseen slik at den kan nyttast av alle, utplassering av benkar, eventuell etablering av aktivitetsapparat, etablering av ljospunkt og å legge til rette for brøyting. Tiltaket kvalifiserer som nærmiljøanlegg og ein kan søkje om inntil 50% i spelemidlar.

Prosjektnr. 752: Utbytting av gatekjøring

I eit miljø- og kostnadsperspektiv vil det vere tilrådeleg å halde fram med å skifte ut gamle lysarmatur til Leddtekologi. Av totalt 406 lyspunkt har 103 armatur til no blitt bytta til ledlys. Det står såleis igjen å bytte ut 303 gatekjøring til ledtekologi.

Prosjektnr. 754: Utsmykking i rundkøyringa på Byglandsfjord

Det er sett av kr 100.000 inkl. mva. til utsmykking i rundkøyringa på Byglandsfjord.

Prosjektnr. 804: Kartverk – Geovekstprosjektet

Blir nytta i ein samarbeidsavtale alle kommunar har med Statens kartverk om oppgradering og tilrettelegging av kartdata for offentleg og allmenn bruk. Forbruket varierer frå år til år.

Prosjektnr. 817: Kjøp av tomteareal

Søkjer å frikjøpe festearal frå Opplysningsvesenets Fond. Dette vil vere lønnsamt på sikt fordi årlege festekostnadar blir redusert. Andre areal kan og vere aktuelle å frikjøpe for kommunen dersom det oppstår behov for meir næringsareal. Dette vil vere aktuelt i kjølvatnet av ny arealdel til kommuneplanen, som etter planen skal ferdigstillast i 2022.

Prosjektnr. 828: IFK-plan

Det liggir inne kr 150.000 til prioritert prosjekt i IFK-planen. For meir informasjon om dette, viser ein til IFK-planen for 2022-2025.

Prosjektnr. 847: Utvikling av Presteneset

For 2022 er det planlagd å utføre infrastrukturelle tiltak (VVA).

Prosjektnr. 877: Lokale for ungdomsklubben m.fl.

Prosjektet ser på alternative lokale for ungdomsklubben. I tillegg blir det vurdert samlokalisering med biblioteket og frivilligsentralen for å auke opningstid og tilbod. Målet er å tilby gode og tilpassa lokale for ungdomsklubben som og kan nyttast som lågterskel møteplass og lokale for aktivitetar i regi av biblioteket og frivilligsentralen. Det kan vere nokre av kostnadane relatert til dette prosjektet må finansierast av Byglandstunet AS.

Prosjektnr. 878: Stasjonsområdet Byglandsfjord

Det er vurdert å rehabiliter «Priveten» i 2022, av omsyn til tryggleiken på området.

Prosjektnr. 883: ENØK-tiltak Byglandsheimen

Byglandsheimen er det bygget som krev mest energi for å halde varm og lys. Det ligg eit stort potensiale for å redusere energiutgiftene ved å investere i tiltak som reduserer framtidige energikostnadar. I 2020 er det utarbeidd ein energirapport som skisserer investeringar med innteningstid frå 4-7 år. Årleg energisparing kan utgjere i overkant av 167 000 kWh ved fleire alternativ.

I 2021 er det utarbeida eit kostnads- og anbodsgrunnlag som blir lagt til grunn for skisserte investeringssum.

Prosjektnr. 887: Nytt system for pasientvarsling Byglandsheimen

Den nyaste delen av dette anlegget er ifrå 2003. Reservedelslager og eventuelle reperasjonar kan bli ei utfordring. Det finst mange løysingar i marknaden og årlege driftskostnadar kan vere ein variabel som er viktig å take omsyn til. Trådlause system har t d abonnementskostnadar. Ein forstår at Bygland kommune kan slutte seg til ein rammeavtale leia av OFA som kan løyse utfordringa. Ein gjer merksam på at tiltaket på utgreiast nærmare i samarbeid med leiinga og personalet på Byglandsheimen.

Andre aktuelle prosjekt som ikkje ligg inne i investeringsbudsjettet per dags dato:**Fleirbruksbil («minibuss»)**

Sjå eiga sak som skal opp til k – styre den 23.11-21.

Veg og avlaup til Landeskogen

Det vil kome ei eiga sak til kommunestyret om dette prosjektet.

4.3 Finansiering av investeringar 2022

Det er planlagt å finansiere investeringane i varige driftsmidlar i 2022 i samsvar med tabellen under. Nedste delen av tabellen gjeld berre til finansiering av eigenkapitalinnskotet i KLP.

Investeringsinntekter	Budsjett 2022	Budsjett 2021	Rekneskap 2020
Kompensasjon for meirverdiavgift	-1 360	-415	-1 381
Tilskot frå andre	-133	-800	-1 208
Sal av varige driftsmidlar	-1 300	-1 300	-268
Sal av finansielle anleggsmidlar	0	0	0
Utdeling frå selskap	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midlar	0	0	0
Bruk av lån	-6 507	-4 870	-23 259
Sum investeringsinntekter	-9 300	-7 385	-26 115
Overføring frå drift og netto avsetninger			
Overføring frå drift	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	0	0	-81
Netto avsetninger til eller bruk av ubundne investeringsfond	-500	-550	-500
Dekning av tidlegare års udekt beløp	0	0	0
Sum overføring frå drift og netto avsetninger	-500	-550	-580

Ein tek høgde for at mva-kompensasjonen er eit anslag. Under tilskot frå andre er det lagt inn kr 133.000 i Enova-tilskot til ENØK-tiltaket på Byglandsheimen.

Netto bruk av ubundne investeringsfond gjeld finansiering av eigenkapitalinnskotet i KLP, som ikkje kan låne-finansierast. Kommunen har kr 1.178.845 i ubundne investeringsfond per 01.01.21.

4.4 Utlån (startlån)

Det er budsjettert med følgjande utlån og avdrag i 2021:

Vidareutlån	Budsjett 2022	Budsjett 2021	Rekneskap 2020
Vidareutlån	1 000	1 000	0
Bruk av lån til vidareutlån	-1 000	-1 000	0
Avdrag på lån til vidareutlån	500	500	1 078
Mottatte avdrag på vidareutlån	-500	-500	-997
Netto utgifter vidareutlån	0	0	81

Etter innskjerpa tildelingsreglar frå Husbanken, gjeldande frå 01.04.2014, er talet på søknadar om startlån merkbart redusert, men ein ser og at fullfinansiering er eit meir aktuelt alternativ enn tidlegare. I slutten av 2018 og i løpet av 2019 har det blitt innvilga to startlån. Dei ubrukte startlånmidla er på om lag kr 2,8 millionar i skrivande stund. Budsjettet ovanfor vil bli justert viss det skulle bli aktuelt å innvilge søknadar på høgare enn budsjettet beløp. Ved behandling av startlån i Bygland kommune vert forskrifter frå Husbanken lagt til grunn ([FOR-2014-03-12-273](#)).

4.5 Hovudoversikt investeringar i økonomiplanperioden

Kommunen sitt investeringsbudsjett for åra 2022-2025 balanserer med inntekter og utgifter på totalt kr. 28.135.000.

Investeringsbudsjettets hovudoversikt inneholder følgjande:

Tall i 1000 kroner	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025
Investeringsutgifter				
Investeringar i varige driftsmidlar	9 300	4 600	4 500	2 500
Tilskot til andre sine investeringar	0	0	0	0
Investeringar i aksjar og andeler i selskap	500	500	500	500
Utlån av egne midlar	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	9 800	5 100	5 000	3 000
Investeringsinntekter				
Kompensasjon for meirverdiavgift	-1 360	-290	-170	-317
Tilskot frå andre	-133	0	0	0
Sal av varige driftsmidlar	-1 300	-1 000	-1 000	-1 000
Sal av finansielle anleggsmidlar	0	0	0	0
Utdeling frå selskap	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midlar	0	0	0	0
Bruk av lån	-6 507	-3 310	-3 330	-1 183
Sum investeringsinntekter	-9 300	-4 600	-4 500	-2 500
Vidareutlån				
Vidareutlån	1 000	1 000	1 000	1 000
Bruk av lån til vidareutlån	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Avdrag på lån til vidareutlån	500	500	500	500
Mottatte avdrag på vidareutlån	-500	-500	-500	-500
Netto utgifter vidareutlån	0	0	0	0
Overføring frå drift og netto avsetninger				
Overføring frå drift	0	0	0	0
Netto avsetningar til eller bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
Netto avsetningar til eller bruk av ubundne investeringsfond	-500	-500	-500	-500
Dekning av tidlegare års udekt beløp	0	0	0	0
Sum overføring frå drift og netto avsetninger	-500	-500	-500	-500
Framført til inndekning i seinare år (udekt beløp)	0	0	0	0
Overføring til fordeling (§5-5, andre ledd)				
Inntekter til fordeling	0	0	0	0
Utgifter til fordeling	9 800	5 100	5 000	3 000
Sum til fordeling (netto)	9 800	5 100	5 000	3 000

4.6 Investeringar i anleggsmidlar i økonomiplanperioden

Kommunen sitt investeringsbudsjett for åra 2022-2025 balanserer med inntekter og utgifter på kr. 22.600.000. Av dette utgjer investeringar i anleggsmidlar kr 20.600.000.

Investeringsbudsjettet for anleggsmidlar inneheld følgjande investeringar:

Tall i 1000 kroner	Økonomi-plan 2022	Økonomi-plan 2023	Økonomi-plan 2024	Økonomi-plan 2025
Frå bevillingsoversikt:				
Netto investeringar til fordeling:	9 700	4 900	5 000	3 000

Prosj.	Fordeling på prosjekt	250	0	0	0
557	Forprosjekt avløpsleiring og rehab. av vassleidning til Hamren	250	0	0	0
560	Renseanlegg Austadneset	0	300	3 000	0
563	Rehabilitering av kloakkrense- og pumpestasjoner	0	1 000	0	0
568	Sjøleidning frå Austad vassverk til Åraksbø	0	1 000	0	0
571	Sanere off. avlaupsanlegg Nesmoen	400	0	0	0
601	Uteareal Bygland oppvekstsenter	600	0	0	0
603	Turveg Byglandsfjord	400	400	700	1 300
606	Reabilitere ventilasjonsanlegget i symjehallen	0	400	0	0
607	Dagsturhytta	0	200	0	0
752	Utbytting av gateljos	300	0	0	0
804	Kartverk - Geovekstprosjektet	150	150	150	150
806	Bustadområde Austad	0	0	0	400
817	Kjøp tomtegrunn	100	500	500	500
828	IFK-plan (idrett, friluftsliv og kultur)	150	150	150	150
847	Utvikling av Presteneset	1 200	0	0	0
869	Bygland kulturscene	0	300	0	0
877	Lokale for ungdomsklubben m.fl.	200	0	0	0
878	Stasjonsområdet Byglandsfjord	500	0	0	0
883	ENØK-tiltak Byglandsheimen	3 750	0	0	0
887	Nytt system for pasientvarsling Byglandsheimen	1 200	0	0	0
889	Forprosjekt rehabilitere firemannsbustad Bygland	0	200	0	0
951	Eigenkapitalinnskot KLP	500	500	500	500
Sum fordelt		9 700	4 900	5 000	3 000

Prosjekt 557 til 568 viser tal ekskl. mva. Resterande prosjekt viser tal inkl. mva.

Kommentarar om dei einskilde tiltak for økonomiplanperioden 2023-2025

Innleiingsvis i dette avsnittet må ein påpeke at budsjettet er eit kostnadsoverslag. Eksakt kostnad får ein først når prosjekta har vore ute på anbod.

Prosjektnr. 560: Reinseanlegg Austad

Grunna pågående arbeid med reguleringsplan for Ose bygdesenter føreslår ein å vente med dette prosjektet til reguleringsplanen er ferdig.

Prosjektnr. 563: Rehabilitering av kloakkreinse- og pumpestasjonar

Med unntak av pumpestasjonen på Ose, så er dette prosjektet gjennomført. Med same grunn som for prosjekt nr 560, så føreslår ein å vente med dette prosjektet.

Prosjektnr. 568: Forprosjekt sjøleidning frå Austad vassverk til Åraksbø

Forprosjektet blir ferdig haust/vinter 21/22. Ein konkretiserer vidare i overordna VA-plan.

Prosjektnr. 603: Turveg Byglandsfjord

Følgjer av omtalen i avsnitt 4.2 om årsbudsjettet.

Prosjektnr. 606: Rehabilitere ventilasjonsanlegget i symjehallen

Noverande anlegg er over 20 år og må rehabiliterast.

Prosjektnr. 607: Dagsturhytta

Kommunen deltek i prosjektet «Dagsturhytta Agder» som er initiert av fylkeskommunen, og kommunestyret har vedteke at det vert sett opp ei dagsturhytte i kommunen i 2023.

Prosjektnr. 804: Kartverk/Geovekstprosjekt

Følgjer av omtalen i avsnitt 4.2 om årsbudsjettet.

Prosjektnr. 806: Bustadområde Austad

Gjeldande økonomiplan forklarer dette som eit 2025 prosjekt. Det er p.t. ingen interesse for tomter i området. To tomter er ledige og i større grad byggeklare per dags dato.

Prosjektnr. 817: Kjøp av tomtegrunn

Det ligg inne ein fast årleg sum til kjøp av tomter i perioden 2023-2025. Se elles omtalen av prosjektet i avsnitt 4.2 om årsbudsjettet for 2022.

Prosjektnr. 828: IFK-plan

Det er årleg sett av kr 150.000,- til kommunal eigenandel i samband med gjennomføring av prioriterte tiltak i IFK-planen. Andre prioritera tiltak frå IFK-planen ligg inne med direkte finansiering gjennom investeringsplanen.

Prosjektnr. 869: Bygland kulturscene

Oppgradering av kjøkkenet ved Bygland kulturscene slik at det blir tilpassa dagens behov. Inkl. ny kjøkkeninnreiing og kvitevarer. Prosjektet kan inkluderast i søknaden om spelemidlar som er registrert på Bygland kulturscene.

Prosjektnr. 889: Forprosjekt rehabiliter firemannsbustad Bygland

Denne bustaden ligg like oppom ambulansestasjonen i Prestlidi. Her er eit oppdempt vedlikehaldsbehov og ei rehabilitering bør prosjekterast med blikk på miljø- og energisparande tiltak som kan utløyse bidrag frå t.d. ENOVA.

4.7 Finansiering av investeringsbudsjettet i økonomiplanperioden

Investeringsbudsjettet er finansiert på følgjande måte:

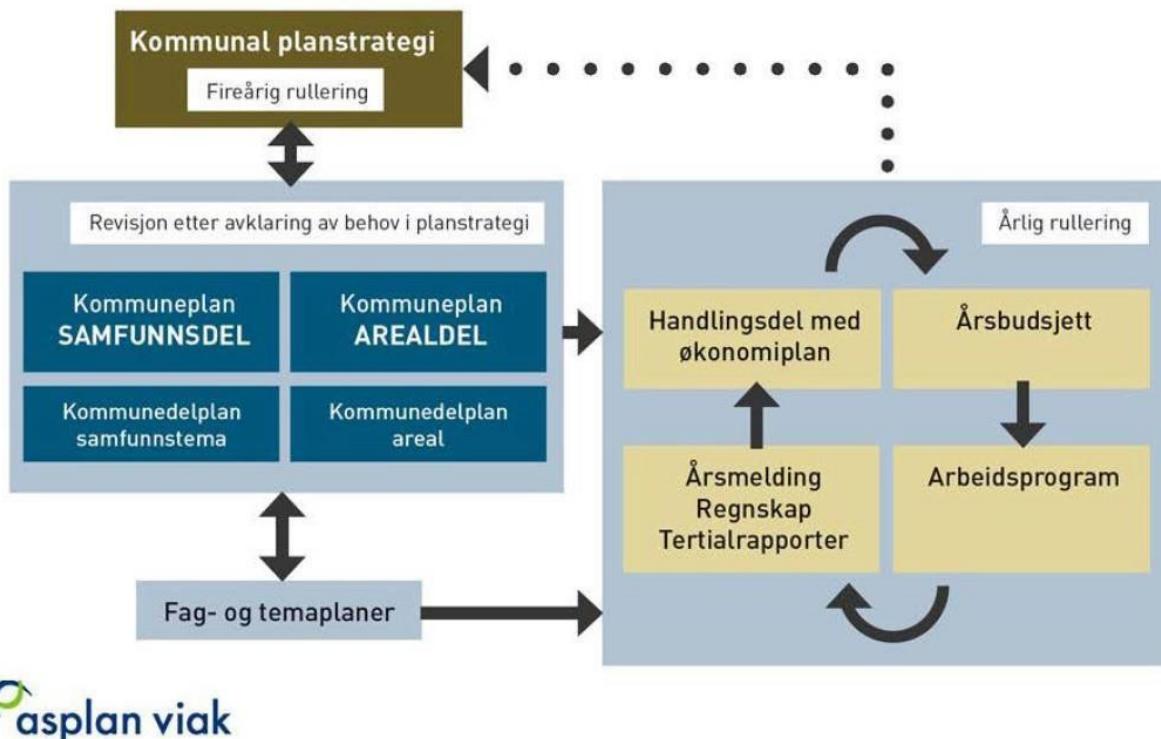
Tall i 1000 kroner	Økonomi-plan 2022	Økonomi-plan 2023	Økonomi-plan 2024	Økonomi-plan 2025
Sum investeringar i varige driftsmidlar	9 300	4 600	4 500	2 500
Investeringsinntekter				
Kompensasjon for meirverdiavgift	-1 340	-290	-170	-317
Tilskot frå andre	-133	0	0	0
Sal av varige driftsmidlar	-1 300	-1 000	-1 000	-1 000
Sal av finansielle anleggsmidlar	0	0	0	0
Utdeling frå selskap	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midlar	0	0	0	0
Bruk av lån	-6 427	-3 110	-3 330	-1 183
Sum investeringsinntekter	-9 200	-4 400	-4 500	-2 500

Med unntak av 2022, så er det i alle år i økonomiplanperioden lagt opp til å ta opp mindre i lån enn ein betalar i avdrag, noko som vil innebere at kommunen gradvis reduserer den langsigte gjelda. Ein vil nytte ubrukte lånemidlar att frå tidligare år før ein tek opp nye lån. Inntektene frå tomtosal og bustadsal er budjettert med totalt kr 1.300.000 i 2022 og 1.000.000 i 2023 og ut perioden. Dette er veldig usikre tal. Sal av tomter i kommunen vil bli sett av til ubundne investeringsfond, viss det er naudsynt med omsyn til finansiering av eigenkapital-innskotet til KLP. Mva-kompensasjonen er eit anslag og vil variere med kor mykje av investeringane som er knytt opp mot kompensasjonspliktige kostnadar.

5. KOMMUNEPLANEN SIN HANDLINGSDEL

5.1 Innleiing

Plan- og bygningslova krev at kommunen skal ha en kommuneplan med en handlingsdel som seier korleis kommuneplanen skal bli følgd opp de fire neste åra eller meir, og han skal rullerast årleg.

I Bygland kommune blir kravet ivareteke gjennom økonomiplanen sin handlingsdel. Her blir drifts- og investeringstiltak for dei neste 4 åra samordna og prioriterte. Kommuneplanen sin samfunnsdel og andre kommunedelplanar er lagt til grunn saman med stortingsmeldinga *Leve hele livet* og programmet *Aldersvennlig Norge*².

Det er også teke med innspel som kom i samband med medverknad til revidering av kommuneplanen sin samfunnsdel.

I 2022 vil Bygland kommune gjennomføre KS si innbyggjarundersøking for å kartlegge deira oppleving av tenestetilbod og service. Same undersøking vart gjort i 2019.

5.2 Drifts- og utviklingstiltak innanfor satsingsområda

Under følgjer fleire tabellar med oversikt over drifts- og utviklingstiltak fordelt etter dei ulike satsingsområda i kommuneplanen sin samfunnsdel. Tiltaka er bygd opp etter dei ulike strategiane i kommuneplanen og ikkje etter einingane; det såkalla spegelvendingsprinsippet³. Dette vil hjelpe til å gå meir bort frå den tradisjonelle «silotenkinga» til ei heilskapleg planlegging. For ordens skull er det utarbeidd ein samla handlingsplan som både

² Programmet for eit aldersvenleg Noreg er ein del av regjeringa kvalitetsreform for eldre, *Leve hele livet*. Arbeids- og næringsliv, kommunen og lokalsamfunn, sivilsamfunn og organisasjonar, kunnskaps- og forskingsinstitusjonar må involvere seg i prosessen og jobbe saman for eit aldersvenleg samfunn. Programmet skal også mobilisere den eldre befolkninga, slik at dei sjølv er med i planlegginga av eigen alderdom og bidreg til å utforme omgjevnadane sine.

³ Det vil seie at sektorane må vurdere kva for satsingsområde/hovudmål som gjeld dei og korleis dei skal bli følgd opp.

viser tiltak som er ein del av dagleg drift, vedtekne tiltak og nye tiltak som kommunedirektøren foreslår. Lista over tiltak på einingane viser primært hovudtiltaka.

Nye tiltak som blir prioriterte i 2022, blir lagt inn i budsjetttrammene til einingane for 2022.

Samhandling for å nå måla

Kommunen må fokusere på korleis ein skal lukkast i arbeidet med å fremje god kvalitet i tenestetilbodet og bidra til auka næringsutvikling og god samfunnsutvikling. Kommunen har ekstra fokus på vår tids globale og lokale utfordringar, og desse utløyser behov for nye innovative og berekraftige løysingar for samfunnsutviklinga. Dersom ein skal oppnå dei berekraftige løysingane, må kommunen som tenesteytar blir enda betre til samskaping med innbyggjarane, næringslivet og frivillige lag og organisasjonar. Samtidig må ein vidareutvikle samhandlinga internt i organisasjonen, slik at ein sørger for betre kvalitet og ressursutnytting.

Oversikt over tiltak

Tabellen på neste side viser ein oversikt over tiltak i perioden 2022-2025. Følgjande forkortinger er brukt i tabellen:

Gjennomgåande perspektiv:

N – Næringsutvikling og samarbeid om nye arbeidsplassar
F – Folkehelse, levekår, likestilling, inkludering og mangfald
K – Klima og miljø

Ansvarleg eining:

SNS – Stab, næring og samfunnsutvikling
DNF – Drift og naturforvaltning
HPO – Helse, pleie og omsorg
OPP – Oppvekst

Nr	Tiltak	Gjennomføring					Bygland kommune si rolle			Ansvarleg eining	Drift	Utvikling	Kopling til samfunnsdelen					
		2022	2023	2024	2025	Neste planperiode	Tiltakseigar	Samarbeid	Tilretteleggar				Gjennomgående perspektiv	Vegen til målet				
1. Attraktive og livskraftige sentra og bygdelag																		
1.1 To sentra og levande bygdelag																		
1	Legge til rette for og bidra til private bustadprosjekt i sentra ut i frå kommunen sine behov	X	X	X	X	X		X	X	SNS		X	F,K	1.1a 1.5a				
2	Bygland kommune skal i samarbeid med private utbyggjarar, synleggjere ledige tomter i kommunen	X	X	X	X	X	X	X		SNS		X	N,F	1.1a 1.5a				
3	Bidra til oversikt over alle aktivitetar i kommunen samla på ein stad (app/heimeside) gjennom Foreningsportalen	X						X		SNS	X		F	1.2c,d 1.4a				
4	Reguleringsplan Ose bygdesenter	X					X			SNS		X	N,F,K	1.1a				
5	Reguleringsplan Byglandsfjord sentrum	X					X	X		SNS		X	N,F,K	1.1a 1.3a,b				
6	Reguleringsplan Bygland sentrum		X				X	X		SNS		X	N,F,K	1.1a 1.3a,b				
7	Reguleringsplan Grendi			X			X	X		SNS		X	N,F,K	1.1a				
1.2 Sentra har gode og inkluderande bumiljø og møteplassar																		
8	Utarbeide plan for korleis reformen 'Leve heile livet' skal bli gjennomført	X					X			HPO		X	F	1.2a,b,c,d 1.3a,b				
9	Etablere sosiale møtepunkt i samarbeid med grendelaga	X	X					X		SNS		X	F	1.2b 1.4d				
10	Utvikle friområdet som ligg i reguleringsplanen for Presteneset - Gnist-prosjektet		X				X	X	SNS		X	F	1.1a 1.2b					

Nr	Tiltak	Gjennomføring					Bygland kommune si rolle		Ansvarleg eining	Drift	Utvikling	Kopling til samfunnsdelen	
		2022	2023	2024	2025	Neste planperiode	Tiltakseigar	Samarbeid				Gjennomgående perspektiv	Vegen til målet
11	Etablere bustadområdet som ligg i reguleringsplan for Presteneset – Gnist-prosjektet					X	X	X	SNS		X	N,F,K	1.1d 1.2b 1.3b,c
12	Kartlegge kommunale bygg med omsyn til universell utforming	X					X		DNF		X	F	1.2a
13	Bidra til utvikling av uteområdet ved Byglandstunet gjennom prosjektet Sambruk i sentrum	X						X	SNS		X	F	1.2b
14	Bidra til at ungdomsklubben får oppdaterte og tilrettelagte lokale gjennom prosjektet Sambruk i sentrum	X	X				X	X	SNS		X	F	1.2a,b 1.4a,c 4.2a,b,d
15	Oppretthalde tilbodet om bygdekino	X	X	X	X	X		X	SNS	X		F	1.2c
16	Oppretthalde tilbodet om familiebadning	X	X	X	X	X	X		DNF	X		F	1.2c
1.3 Fleire har tilgang til bustad og bumiljø tilpassa livssituasjonen sin													
17	Revidere Bustadsosial handlingsplan	X					X		HPO		X	F	1.3a,b,c
18	Kjøp av hensiktsmessig tomteareal både for bustad og næring	X	X	X	X	X	X		SNS		X	N,F	1.3b,c
1.4 Eit inkluderande og raust samfunn													
19	Etablere velkomstpakke til alle nye innbyggjarar	X	X	X	X	X	X		SNS		X	F	1.4b
20	Mentorordning for nye innbyggjarar, spesielt innvandrarar	X	X	X	X	X		X	SNS		X	F	1.4a,b

Nr	Tiltak	Gjennomføring					Bygland kommune si rolle			Ansvarleg eining	Drift	Utvikling	Kopling til samfunnssdelen	
		2022	2023	2024	2025	Neste planperiode	Tiltakseigar	Samarbeid	Tilretteleggjar				Gjennomgående perspektiv	Vegen til målet
1.5 Kommunen har eit godt omdømme														
21	I større grad informere i sosial media og andre informasjonskanalar om tilbod, tenester og prosjekt	X	X	X	X	X				SNS		X	N,F	1.5a,c,d 2.3b
22	Bruke Setesdal vekst til å marknadsføre kommunen	X	X							SNS		X	N	1.5a,d
2. Verdiskaping og berekraft														
2.1 Fleire robuste små og mellomstore bedrifter er etablert														
23	Legge til rette for nye, regulerte og ferdig opparbeidde industriområde		X	X				X	X	SNS		X	N	2.1c
24	Oppretthalde samarbeid mellom "Ungt entreprenørskap" og skule	X					X	X		OPP		X	N	2.1d
25	Halde fram med møteplassar for næringsdrivande i kommunen og regionen og	X	X					X	X	SNS		X	N,F	2.1a
26	Årleg plan for bedriftsbesøk i kommunen	X	X	X	X	X	X			SNS		X	N	2.1a
27	Innføre mentorordning for nyetablerarar og gründerarar – kople mot næringsforening	X						X		SNS		X	N	2.1a
28	Samhandle for nyetableringar gjennom rask og konstruktiv oppfølging	X	X	X	X	X		X	X	SNS		X	N	2.1a,e,f,g
29	Utarbeide næringsplan inkl. landbruk	X					X			SNS		X	N	2.1a 2.2a
30	Stimulere til etablering av næringsforrening	X						X		SNS		X	N	2.1a,c

Nr	Tiltak	Gjennomføring					Bygland kommune si rolle			Ansvarleg eining	Drift	Utvikling	Kopling til samfunnsdelen	
		2022	2023	2024	2025	Neste planperiode	Tiltakseigar	Samarbeid	Tilretteleggjar				Gjennomgående perspektiv	Vegen til målet
2.2 Verdiskaping er basert på berekraftig bruk av menneskelege ressursar og naturressursar														
31	Legge til rette for rettleiing i utfylling av søknader – gjerne via næringshage	X					X	X	X	SNS	X		N	2.2f
2.3 Kommunen er eit reisemål som synast på kartet og reiselivsnæringa bygger på naturbaserte opplevingar														
32	Gjennomføre idedugnad saman med reiselivsaktørane og grundere	X					X	X	SNS		X	N	2.3a,b,c	
33	Legge til rette for god og tilgjengeleg turistinformasjon	X	X	X	X	X	X	X	SNS	X		N	2.3b	
34	Jobbe for å etablere Pågang næringshage i Setesdal	X							SNS		X	N	2.1f 2.2b,f 2.3a	
35	Bidra til å etablere samarbeidsprosjekt innan naturbaserte opplevingar	X						X	SNS		X	N	2.1a 2.2c	
2.4 Kommunen si drift er berekraftig														
36	Miljøfyrtårnsertifisering av alle kommunale bygg	X					X	X	DNF		X	K	2.4c	
37	Revidering av klima- og miljøplan	X					X		DNF	X		K	5.4b,c	
3. Utdanning og kompetanse														
3.1 Barnehagar, skular og bedrifter fremmar kultur for læring, helse og trivsel														
38	Samarbeid med lokalt næringsliv gjennom bedriftsbesøk og å invitere næringslivet inn i skulen	X	X	X	X	X		X	X	OPP		X	N	3.1a 3.3a,b

Nr	Tiltak	Gjennomføring					Bygland kommune si rolle		Ansvarleg eining	Drift	Utvikling	Kopling til samfunnsdelen		
		2022	2023	2024	2025	Neste planperiode	Tiltakseigar	Samarbeid				Gjennomgående perspektiv	Vegen til målet	
39	Etablere strukturert samarbeid mellom skulehelsetenesta og oppvekst med fokus på førebygging	X	X	X	X	X	X		HPO	X		F	1.1c	
40	Morsmålsundervisning digitalt		X				X		OPP	X		F	3.1c	
41	Opne opp for fleire yrkesgrupper inn i oppvekstsenktoren		X						OPP	X		N	3.1c	
3.2 Sysselsettinga har auka, særleg for utsette og marginaliserte grupper														
42	Utnytte potensialet i ordninga «varig tilrettelagt arbeid (VTA)»	X	X	X	X	X		X	X	SNS	X		F	3.2b,c,d
3.3 Det er god balanse mellom tilbod og etterspørsel etter kompetanse i arbeidsmarknaden														
43	Oppfølging av Gnist-prosjektet (stad- og næringsutvikling)	X	X	X	X	X		X	X	SNS		X	N,F	3.3c
44	Etablere kommunale lærlingepllassar/ praksisplassar der det er behov	X	X	X	X	X	X	X	SNS	X		N	3.3a	
3.4 Fleire elevar og studentar gjennomfører vidaregåande opplæring, fagskule og høgare utdanning														
45	Halde fram med overgangsmøter mellom nivåa i grunnskulen	X	X	X	X	X	X		OPP	X		F	3.4a	
46	Etablere lesesal for studentar i kommunen		X					X	X	SNS		X	N,F	3.4b
47	Fortsatt ha eit godt samarbeid med KVS mellom anna i tverretatleg team	X	X	X	X	X	X		OPP	X		N,F	3.4c	
48	Sjå på alternativ kollektivtransport i samarbeid med fylkeskommunen		X					X	SNS		X	N,F,K	3.4d	

Nr	Tiltak	Gjennomføring					Bygland kommune si rolle			Ansvarleg eining	Drift	Utvikling	Kopling til samfunnsdelen					
		2022	2023	2024	2025	Neste planperiode	Tiltakseigar	Samarbeid	Tilretteleggar				Gjennomgående perspektiv	Vegen til målet				
4. Kultur, idrett og friluftsliv																		
4.1 Alle innbyggjarane har moglegheit til å delta på fellesarenaer for kultur, idrett og friluftsliv																		
49	Rydde og merke turvegar basert på sti- og løypeplanen, i regi av sti- og løypelag	X	X				X			SNS	X		F	4.1b 4.2c				
50	Nytte kompetansen i Midt-Agder friluftsråd i relevante prosjekt	X	X	X	X	X		X		SNS	X		F	4.1b,d				
51	Kartlegge behov for universell utforming av kommunale bygg og for t.d. bading, fiske o.l.	X					X	X	X	DNF	X		F	4.1a,b,d 4.2d				
4.2 Alle innbyggjarane opplever å ha god tilgang til eit breitt tilbod innan kultur, idrett og friluftsliv																		
53	Etablere sjølvbetjent bibliotek		X				X			SNS		X	F	4.2b				
54	Støtte til medlemsskap i lag og organisasjoner ved behov, fritidskort	X	X	X	X	X	X			SNS	X		F	4.2a				
55	Tilby utlån av fritidsutstyr i regi av Frivilligcentralen	X	X	X	X	X		X	X	SNS	X		F,K	4.2a				
56	Informasjonskampanje for auka fisking for å betre kvaliteten på fisk i Byglandsfjorden	X					X	X		DNF	X		F,K	4.2c				
57	Vidareutvikle kulturskulen sitt opplæringstilbod innan kunst og kultur	X	X	X	X	X		X	X	SNS	X		F	4.2a,b,d				
4.3 Verdiskaping knytt til kulturarven har auka																		
58	Lokal kulturarv skal i større grad inn i planarbeidet for oppvekst	X	X						X	OPP	X		F	4.3a				

Nr	Tiltak	Gjennomføring					Bygland kommune si rolle		Ansvarleg eining	Drift	Utvikling	Kopling til samfunnssdelen		
		2022	2023	2024	2025	Neste planperiode	Tiltakseigar	Samarbeid				Gjennomgående perspektiv	Vegen til målet	
59	Legge til rette for formidling av lokal kulturarv t.d. Kulturpatrulja	X	X	X				X	SNS	X		F	4.3a	
60	Utgrei Ose som senter for immatriell kulturarv		X					X	SNS		X	N,F	4.3a	
61	Synleggjere og utvikle stasjonsområdet på Byglandsfjord	X					X	X	SNS		X	F	4.3a,be 4.4a	
62	Merke kulturhistoriske bygg		X				X	X	SNS		X	F	4.3a,c,e,f	
63	Sette i stand brygger til Bjoren, Neset camping, Grendi, Lauvdal og Åraksbø		X	X	X		X	X	DNF		X	F	4.3f	
4.4 Frivilligheita er drivkraft i vidareutviklinga av kultur-, idretts- og friluftslivet														
64	Sikre og vidareutvikle Frivilligsentralen sitt tilbod	X	X	X	X	X		X	X	SNS	X	X	F	4.1b 4.2a,d 4.4b
65	Stimulere eksisterande og nye kulturaktivitetar gjennom mellom anna kulturmidlar	X	X	X	X	X	X		SNS	X			F	4.4b
66	Tilby rimeleg leige av lokalar til lag og forreiningar	X	X	X	X	X	X		DNF	X			F	4.4a
5. Transport, kommunikasjon og samfunnstryggleik														
5.1 Det er etablert miljøvenlege, sikre og universelt utforma mobilitetsløysingar														
67	Kartlegge moglege mobilitetstiltak i rurale område	X	X					X		DNF		X	F,K	5.1a,d
68	Utleige av elsyklar gjennom regionalt samarbeid	X	X	X	X			X	X	DNF		X	F,K	5.1d

Nr	Tiltak	Gjennomføring					Bygland kommune si rolle			Ansvarleg eining	Drift	Utvikling	Kopling til samfunnsdelen	
		2022	2023	2024	2025	Neste planperiode	Tiltakseigar	Samarbeid	Tilretteleggar				Gjennomgående perspektiv	Vegen til målet
5.2 Talet på reiser som blir gjort til fots, med sykkel og kollektivt har auka														
69	Utbetreibungen i Bygland sentrum med enkle tiltak for å teste virkning	X					X			SNS	X		F,K	5.1c 5.2a,b
71	Utbygging av gateljos med fokus på behov avdekt i Barnetråkkundersøkinga	X	X	X	X		X			DNF	X		F,K	5.2b 5.1c 1.2b
72	Arbeide for etablering av g/s-veg mellom Grendi og Byglandsfjord	X	X	X	X			X	X	SNS		X	F,K	5.2a
73	Arbeide for etablering av g/s-veg mellom Reiårsfossen camping og Ose	X	X	X	X			X	X	SNS		X	F,K	5.2a
74	Arbeide for etablering av g/s-veg mellom Nesmoen og Bygland	X	X	X	X			X	X	SNS		X	F,K	5.2a
75	Arbeide for etablering av g/s-veg mellom Lauvdal og Bygland	X	X	X	X			X	X	SNS		X	F,K	5.2a
5.3 Den digitale infrastrukturen er robust og har god kapasitet														
76	Ha fokus på robust digital infrastruktur i beredskapsarbeidet (redundante løysingar)	X	X	X	X	X	X	X		SNS	X		N,F	5.3c 5.5b
77	Alle må ha tilgang til godt mobilnett (4G/5G) med redundante løysingar	X	X	X	X	X		X	X	SNS	X		N,F	5.3b
5.4 Naudsynt infrastruktur for eit lågutsleppssamfunn er bygd ut														
78	Kommunale kjøretøy og maskinar skal nytte fornybar energi når det er eit alternativ	X	X	X	X	X	X			DNF	X		K	5.4b 2.4c
79	Kartlegge kost/nytte av ladepunkt ved større offentlege arbeidsplassar	X					X			DNF	X		K	5.4a,b

Nr	Tiltak	Gjennomføring					Bygland kommune si rolle			Ansvarleg eining	Drift	Utvikling	Kopling til samfunnsdelen	
		2022	2023	2024	2025	Neste planperiode	Tiltakseigar	Samarbeid	Tilretteleggar				Gjennomgående perspektiv	Vegen til målet
5.5 Infrastruktur for transport og kommunikasjon er tilpassa klimaendringar og ekstremsituasjonar														
80	Utarbeide plan for vatn, avløp og overvattn	X	X				X			DNF		X	K	5.5d
81	Detaljprosjektering av veg og avløp til Landeskogen				X		X	X		DNF	X		N,K	5.5a,d,e
82	Bygging av infrastruktur til veg og avløp til Landeskogen				X		X			DNF	X		N,K	5.5a,d,e
83	Revidere plan for kriseleiing	X					X			SNS	X		F,K	5.5a,b,c,e
84	Ta vare på dialogen med Agder fylkeskommune med omsyn til utbetring av fylkesvegane	X	X	X	X	X		X		SNS	X		N,K	5.5e
85	Støtte opp om og sikre lokale naudetatar og legevakt	X	X	X	X	X	X	X	X	HPO	X		F	5.5c
86	Revidere Trafikksikringsplan		X				X	X		DNF		X	F,K	5.5a,b,e
87	Utarbeide plan for kommunale vegar og infrastruktur	X					X	X		DNF		X	N,F,K	5.2a 5.5b,e

Bygland 05.11.2020
 Kommunedirektøren

VEDLEGG: Budsjettskjema

A Bevillingsoversikt drift, budsjett (årsbudsjett)

Tal i 1000 kroner	Budsjett 2022	Budsjett 2021	Rekneskap 2020
Generelle driftsinntekter			
Rammetilskot	-65 052	-63 581	-65 616
Inntekts- og formuesskatt	-28 729	-27 464	-27 557
Eigedomsskatt	-10 674	-10 550	-8 946
Andre generelle driftsinntekter	-7 450	-7 330	-7 126
Sum generelle driftsinntekter	-111 905	-108 925	-109 245
Netto driftsutgifter			
Sum bevillingar drift, netto	115 207	114 907	108 344
Avskrivningar	9 500	9 500	8 139
Sum netto driftsutgifter	124 707	124 407	116 483
Brutto driftsresultat	12 802	15 482	7 238
Finansinntekter/Finansutgifter			
Renteinntekter	-1 000	-800	-785
Utbrytter	-3 800	-3 795	-6 965
Gevinstar og tap på finansielle omløpsmidlar	0	0	0
Renteutgifter	3 000	2 050	1 832
Avdrag på lån	6 190	5 790	4 947
Netto finansutgifter	4 390	3 245	-971
Motpost avskrivningar	-9 500	-9 500	-8 139
Netto driftsresultat	7 692	9 227	-1 872
Disponering eller dekning av netto driftsresultat			
Overføring til investering	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-2 456	-2 157	1 953
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-5 236	-7 070	-1 265
Dekning av tidlegare års meirforbruk	0	0	1 183
Sum disponeringar eller dekning av netto driftsresultat	-7 692	-9 227	1 872
Framført til inndekning i seinare år (meirforbruk).	0	0	0
Kontrollsum art 980 Rekneskapsmessig meirforbruk	0	0	0

B Bevillingsoversikt drift, til fordeling (årsbudsjett)

Tal i 1000 kroner	Budsjett 2022	Budsjett 2021	Rekneskap 2020
Frå bevillingsoversikt:			
Til fordeling drift	115 207	114 907	108 344
Driftsutgifter pr. eining			
Politisk styring og kontroll			
Bevilling drift, netto	1 897	1 890	1 736
Overføring til investering			
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond			
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond			
Sum Politisk styring og kontroll	1 897	1 890	1 736
Stab og fellesutgifter			
Bevilling drift, netto	14 023	14 007	14 341
Overføring til investering			
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-50		287
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond			
Sum Stab og fellesutgifter	13 973	14 007	14 628
Kultur			
Bevilling drift, netto	2 165	2 135	1 714
Overføring til investering			
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond			28
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-500		134
Sum Kultur	1 665	2 135	1 876
Bygland Oppvekstsenter			
Bevilling drift, netto	18 276	18 832	17 801
Overføring til investering			
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond			-79
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-576		693
Sum Bygland Oppvekstsenter	17 700	18 832	18 415
Byglandsfjord Oppvekstsenter			
Bevilling drift, netto	11 547	12 057	11 217
Overføring til investering			
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond			-65
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond			
Sum Byglandsfjord Oppvekstsenter	11 547	12 057	11 152
Helse			
Bevilling drift, netto	10 634	9 577	8 536
Overføring til investering			
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond			-23
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-1 501		228
Sum Helse	9 133	9 577	8 741

Pleie og omsorg			
Bevilling drift, netto	33 470	31 338	34 520
Overføring til investering			
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond			1
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond			
Sum Pleie og omsorg	33 470	31 338	34 521
Drift og forvaltning ekskl. VARF			
Bevilling drift, netto	15 920	14 854	14 248
Overføring til investering			
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-25		-42
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond			
Sum Drift og forvaltning ekskl. VARF	15 895	14 854	14 206
Drift og forvaltning - VARF			
Bevilling drift, netto	3 281	1 958	146
Overføring til investering			
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-951		773
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond			
Sum Drift og forvaltning - VARF	2 330	1 958	919
Store prosjekt			
Bevilling drift, netto	925	1 450	1 456
Overføring til investering			
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond			716
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond			
Sum Store prosjekt	925	1 450	2 172
Eksterne samarbeid			
Bevilling drift, netto	16 597	16 832	17 055
Overføring til investering			
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-300		16
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond			
Sum Eksterne samarbeid	16 297	16 832	17 071
Andre sentrale inntekter og kostnadar			
Bevilling drift, netto	-13 528	-10 023	-14 427
Overføring til investering			
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-490		597
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond			
Sum Andre sentrale inntekter og kostnadar	-14 018	-10 023	-13 830
Netto for alle eininger	115 207	114 907	108 343
Sum overføring til investering	0	0	0
Sum netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-1 816	0	2 209
Sum netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-2 577	0	1 055
Sum alle budsjettområda	110 814	114 907	111 607

C Økonomisk oversikt etter art – drift (årsbudsjett)

Tal i 1000 kroner	Budsjett 2022	Budsjett 2021	Rekneskap 2020
Driftsinntekter			
Rammetilskot	-65 052	-63 581	-65 616
Inntekts- og formuesskatt	-28 729	-27 464	-27 557
Eigedomsskatt	-10 674	-10 550	-8 946
Andre skatteinntekter	-7 200	-7 200	-6 863
Andre overføringer og tilskot frå staten	-400	-1 066	-2 067
Overføringer og tilskot frå andre	-19 316	-16 152	-26 411
Brukabetalinger	-5 350	-4 780	-5 623
Sals- og leieinntekter	-14 290	-13 640	-14 358
Sum driftsinntekter	-151 011	-144 433	-157 441
Driftsutgifter			
Lønnsutgifter	81 640	78 861	83 580
Sosiale utgifter	18 984	19 135	18 604
Kjøp av varer og tenester	43 752	42 109	44 898
Overføringer og tilskot til andre	9 937	10 310	9 447
Avskrivninger	9 500	9 500	8 139
Sum driftsutgifter	163 813	159 914	164 667
Brutto driftsresultat	12 802	15 482	7 226
Finansinntekter/Finansutgifter			
Renteinntekter	-1 000	-800	-785
Utbrytter	-3 800	-3 795	-6 965
Gevinstar og tap på finansielle omløpsmidlar	0	0	0
Renteutgifter	3 000	2 050	1 844
Avdrag på lån	6 190	5 790	4 947
Netto finansutgifter	4 390	3 245	-959
Motpost avskrivninger	-9 500	-9 500	-8 139
Netto driftsresultat	7 692	9 227	-1 872
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:			
Overføring til investering	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-2 456	-2 157	1 953
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-5 236	-7 070	-1 265
Dekning av tidlegare års meirforbruk	0	0	1 183
Sum disponeringar eller dekning av netto driftsresultat	-7 692	-9 227	1 872
Framført til inndekning i seinare år (meirforbruk)	0	0	0
Kontrollsum art 980 Rekneskapsmessig meirforbruk	0	0	0

D Bevillingsoversikt investering, budsjett (årsbudsjett)

Tal i 1000 kroner	Budsjett 2022	Budsjett 2021	Rekneskap 2020
Investeringsutgifter			
Investeringar i varige driftsmidlar	9 300	7 385	26 298
Tilskot til andre sine investeringar	0	0	0
Investeringar i aksjar og andeler i selskap	500	550	500
Utlån av egne midlar	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0
Sum investeringsutgifter	9 800	7 935	26 797
Investeringsinntekter			
Kompensasjon for meirverdiavgift	-1 360	-415	-1 381
Tilskot frå andre	-133	-800	-1 208
Sal av varige driftsmidlar	-1 300	-1 300	-268
Sal av finansielle anleggsmidlar	0	0	0
Utdeling frå selskap	0	0	0
Mottatt avdrag på utlån av egne midlar	0	0	0
Bruk av lån	-6 507	-4 870	-23 259
Sum investeringsinntekter	-9 300	-7 385	-26 115
Vidareutlån			
Vidareutlån	1 000	1 000	0
Bruk av lån til vidareutlån	-1 000	-1 000	0
Avdrag på lån til vidareutlån	500	500	1 078
Mottatt avdrag på vidareutlån	-500	-500	-997
Netto utgifter vidareutlån	0	0	81
Overføring frå drift og netto avsetningar			
Overføring frå drift	0	0	0
Netto avsetningar til eller bruk av bundne investeringsfond	0	0	-81
Netto avsetningar til eller bruk av ubundne investeringsfond	-500	-550	-500
Dekning av tidlegare års udekt beløp	0	0	0
Sum overføring frå drift og netto avsetningar	-500	-550	-580
Framført til inndekning i seinare år (udekt beløp)	0	0	182
Kontrollsum art 980 Rekneskapsmessig meirforbruk	0	0	-182
Overføring til fordeling (§5-5, andre ledd)			
Inntekter til fordeling	0	0	0
Utgifter til fordeling	9 800	7 935	26 797
Sum til fordeling (netto)	9 800	7 935	26 797

E Bevillingsoversikt investering, til fordeling (årsbudsjett)

	Tall i 1000 kroner	Budsjett 2022	Budsjett 2021	Rekneskap 2020
Frå bevillingsoversikt:				
Netto investeringar til fordeling:		10 000	7 935	26 797
Prosjekt Fordeling på prosjekt				
557*	Forprosjekt avløpsleiring og rehabilitering av vassleidning til Hamren	250	0	0
559*	Reinseanlegg og brannstasjon Bygland	0	0	20 472
563*	Rehabilitering av kloakkrense- og pumpestasjoner	0	0	695
565*	Forprosjekt tilstandskartlegging, drift og vedlikehald av VA- og overflatevasssystem	0	160	0
567*	Rehabilitering av Byglandsfjord høgdebasseng	0	1 400	66
568*	Sjøleidning frå Austad vassverk til Åraksbø	0	100	0
569*	Luftesystem og blåsemaskiner Byglandsfjord reinseanlegg	0	300	152
570*	Ny avlaupsbil - 2021	0	400	0
571*	Sanere off. avlaupsanlegg Nesmoen	400	0	0
601	Uteareal Bygland oppvekstsenter	600	0	0
602	Uteareal Byglandsfjord oppvekstsenter	0	0	368
603	Turveg Byglandsfjord	400	400	41
604	Nytt doseringsutstyr til symjehallen	0	150	0
605	Uteareal Bygland barnehage	0	0	570
752	Utbytting av gateljos	300	300	366
754	Utsmykking i rundkøyringa på Byglandsfjord	100	0	0
804	Kartverk - Geovekstprosjektet	150	150	0
817	Kjøp tomtegrunn	100	1 100	141
828	IFK-plan (idrett og friluftsliv)	150	150	0
847	Utvikling av Presteneset	1 200	0	2 081
848	Kjøle og ventilasjonssystem Byglandsheimen	0	0	274
869	Bygland kulturscene	0	0	10
875	Brannsikring trehusbebyggelsen på Ose	0	0	191
877	Lokale for ungdomsklubben m.fl.	200	200	29
878	Stasjonsområdet Byglandsfjord	500	200	120
881	Nye plenklypparar - 2020	0	0	391
883	Prosjektering ENØK-tiltak Byglandsheimen	3 750	200	126
885	Ny sandfeiemaskin - 2020	0	0	204
886	Nye tilhengarar - 2021	0	125	0
887	Nytt pasientvarslingssystem Byglandsheimen	1 200	150	0
888	Kjøletiltak Sagmoen	0	200	0
890	Leilegheit Bygland	0	1 700	0
951	Eigenkapitalinnskot KLP	500	550	500
Sum fordelt		9 800	7 935	26 797

* = tal ekskl. mva.

F Bevillingsoversikt drift, økonomiplan (budsjett)

Tal i 1000 kroner	Rekneskap 2020	Budsjett 2021	Økonomi- plan 2022	Økonomi- plan 2023	Økonomi- plan 2024	Økonomi- plan 2025
Generelle driftsinntekter						
Rammetilskot	-65 616	-63 581	-65 052	-64 652	-64 803	-64 808
Inntekts- og formuesskatt	-27 557	-27 464	-28 729	-28 729	-28 729	-28 729
Eigedomsskatt	-8 946	-10 550	-10 674	-10 674	-10 674	-10 674
Andre generelle driftsinntekter	-7 126	-7 330	-7 450	-7 450	-7 850	-7 850
Sum generelle driftsinntekter	-109 245	-108 925	-111 905	-111 505	-112 056	-112 061
Netto driftsutgifter						
Sum bevillingar drift, netto	108 344	114 907	115 207	114 781	113 602	113 008
Avskrivinger	8 139	9 500	9 500	9 500	9 500	9 500
Sum netto driftsutgifter	116 483	124 407	124 707	124 281	123 102	122 508
Brutto driftsresultat	7 238	15 482	12 802	12 776	11 046	10 447
Finansinntekter/Finansutgifter						
Renteinntekter	-785	-800	-1 000	-1 100	-1 200	-1 200
Utbryter	-6 965	-3 795	-3 800	-7 777	-5 830	-5 830
Gevinstar og tap på finansielle omløpsmidlar	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	1 832	2 050	3 000	3 150	3 350	3 350
Avdrag på lån	4 947	5 790	6 190	6 390	6 590	6 790
Netto finansutgifter	-971	3 245	4 390	663	2 910	3 110
Motpost avskrivinger	-8 139	-9 500	-9 500	-9 500	-9 500	-9 500
Netto driftsresultat	-1 872	9 227	7 692	3 939	4 456	4 057
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	1 953	-2 157	-2 456	-958	-841	-858
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-1 265	-7 070	-5 236	-2 981	-3 615	-3 199
Dekning av tidlegare års meirforbruk	1 183	0	0	0	0	0
Sum disponeringar eller dekning av netto driftsresultat	1 872	-9 227	-7 692	-3 939	-4 456	-4 057
Framført til inndekning i seinare år (meirforbruk).	0	0	0	0	0	0
Kontrollsum art 980 Rekneskapsmessig meirforbruk	0	0	0	0	0	0

G Bevillingsoversikt drift, økonomiplan til fordeling

Tall i 1000 kroner	Økonomi-plan 2022	Økonomi-plan 2023	Økonomi-plan 2024	Økonomi-plan 2025
Frå bevillingsoversikt:				
Til fordeling drift	115 207	114 781	113 602	113 008
Driftsutgifter pr. eining				
Politisk styring og kontroll				
Bevilling drift, netto	1 897	2 067	1 897	1 947
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond				
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum Politisk styring og kontroll	1 897	2 067	1 897	1 947
Stab og fellesutgifter				
Bevilling drift, netto	14 023	14 603	14 603	14 603
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-50	-50	-50	-50
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum Stab og fellesutgifter	13 973	14 553	14 553	14 553
Kultur				
Bevilling drift, netto	2 165	2 165	2 165	2 165
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond				
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond	-500	-500	-500	-500
Sum Kultur	1 665	1 665	1 665	1 665
Bygland Oppvekstsenter				
Bevilling drift, netto	18 276	18 276	18 276	18 276
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond				
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond	-576	-576	-576	-576
Sum Bygland Oppvekstsenter	17 700	17 700	17 700	17 700
Byglandsfjord Oppvekstsenter				
Bevilling drift, netto	11 547	11 547	11 547	11 547
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond				
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum Byglandsfjord Oppvekstsenter	11 547	11 547	11 547	11 547
Helse				
Bevilling drift, netto	10 634	10 534	9 993	9 350
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond				
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond	-1 501	-1 401	-860	-217
Sum Helse	9 133	9 133	9 133	9 133

Pleie og omsorg				
Bevilling drift, netto	33 470	33 470	33 470	33 470
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond				
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum Pleie og omsorg	33 470	33 470	33 470	33 470
Drift og forvaltning ekskl. VARF				
Bevilling drift, netto	15 920	15 419	15 164	15 084
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-25	-25	-25	-25
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum Drift og forvaltning ekskl. VARF	15 895	15 394	15 139	15 059
Drift og forvaltning - VARF				
Bevilling drift, netto	3 281	2 423	2 406	2 423
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-951	-343	-326	-343
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum Drift og forvaltning - VARF	2 330	2 080	2 080	2 080
Store prosjekt				
Bevilling drift, netto	925	770	500	500
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond				
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum Store prosjekt	925	770	500	500
Eksterne samarbeid				
Bevilling drift, netto	16 597	16 505	16 579	16 641
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-300	-300	-300	-300
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum Eksterne samarbeid	16 297	16 205	16 279	16 341
Andre sentrale inntekter og kostnadar				
Bevilling drift, netto	-13 528	-12 998	-12 998	-12 998
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-490	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum Andre sentrale inntekter og kostnadar	-14 018	-12 998	-12 998	-12 998
Netto for alle eininger	115 207	114 781	113 602	113 008
Sum overføring til investering	0	0	0	0
Sum netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-1 816	-718	-701	-718
Sum netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-2 577	-2 477	-1 936	-1 293
Sum alle budsjettområda	110 814	111 586	110 965	110 997

H Økonomisk oversikt drift etter art, økonomiplan

Tal i 1000 kroner	Rekneskap 2020	Budsjett 2021	Økonomi- plan 2022	Økonomi- plan 2023	Økonomi- plan 2024	Økonomi- plan 2025
Driftsinntekter						
Rammetilskot	-65 616	-63 581	-65 052	-64 652	-64 803	-64 808
Inntekts- og formuesskatt	-27 557	-27 464	-28 729	-28 729	-28 729	-28 729
Eigedomsskatt	-8 946	-10 550	-10 674	-10 674	-10 674	-10 674
Andre skatteinntekter	-6 863	-7 200	-7 200	-7 200	-7 600	-7 600
Andre overføringer og tilskot frå staten	-2 067	-1 066	-400	-250	-250	-250
Overføringer og tilskot frå andre	-26 411	-16 152	-19 316	-18 446	-18 374	-18 294
Brukarkebetingar	-5 623	-4 780	-5 350	-5 350	-5 350	-5 350
Sals- og leieinntekter	-14 358	-13 640	-14 290	-14 265	-14 865	-14 265
Sum driftsinntekter	-157 441	-144 433	-151 011	-149 566	-150 645	-149 970
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	83 580	78 861	81 640	82 577	81 940	81 510
Sosiale utgifter	18 604	19 135	18 984	18 984	18 971	18 700
Kjøp av varer og tenester	44 898	42 109	43 752	41 934	42 003	41 432
Overføringer og tilskot til andre	9 447	10 310	9 937	9 347	9 277	9 275
Avskrivningar	8 139	9 500	9 500	9 500	9 500	9 500
Sum driftsutgifter	164 667	159 914	163 813	162 342	161 691	160 417
Brutto driftsresultat	7 226	15 482	12 802	12 776	11 046	10 447
Finansinntekter/Finansutgifter						
Renteinntekter	-785	-800	-1 000	-1 100	-1 200	-1 200
Utbryter	-6 965	-3 795	-3 800	-7 777	-5 830	-5 830
Gevinstar og tap på finansielle omløpsmidlar	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	1 844	2 050	3 000	3 150	3 350	3 350
Avdrag på lån	4 947	5 790	6 190	6 390	6 590	6 790
Netto finansutgifter	-959	3 245	4 390	663	2 910	3 110
Motpost avskrivningar	-8 139	-9 500	-9 500	-9 500	-9 500	-9 500
Netto driftsresultat	-1 872	9 227	7 692	3 939	4 456	4 057
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:						
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	1 953	-2 157	-2 456	-958	-841	-858
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-1 265	-7 070	-5 236	-2 981	-3 615	-3 199
Dekning av tidlegare års meirforbruk	1 183	0	0	0	0	0
Sum disponeringar eller dekning av netto driftsresultat	1 872	-9 227	-7 692	-3 939	-4 456	-4 057
Framført til inndekning i seinare år (meirforbruk)	0	0	0	0	0	0
Kontrollsum art 980 Rekneskapsmessig meirforbruk	0	0	0	0	0	0

I Bevillingsoversikt investering, økonomiplan (budsjett)

Tall i 1000 kroner	Rekneskap 2020	Budsjett 2021	Økonomi- plan 2022	Økonomi- plan 2023	Økonomi- plan 2024	Økonomi- plan 2025
Investeringsutgifter						
Investeringar i varige driftsmidlar	26 298	7 385	9 300	4 600	4 500	2 500
Tilskot til andre sine investeringar	0	0	0	0	0	0
Investeringar i aksjar og andeler i selskap	500	550	500	500	500	500
Utlån av egne midlar	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	26 797	7 935	9 800	5 100	5 000	3 000
Investeringsinntekter						
Kompensasjon for meirverdiavgift	-1 381	-415	-1 360	-290	-170	-317
Tilskot frå andre	-1 208	-800	-133	0	0	0
Sal av varige driftsmidlar	-268	-1 300	-1 300	-1 000	-1 000	-1 000
Sal av finansielle anleggsmidlar	0	0	0	0	0	0
Utdeling frå selskap	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midlar	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-23 259	-4 870	-6 507	-3 310	-3 330	-1 183
Sum investeringsinntekter	-26 115	-7 385	-9 300	-4 600	-4 500	-2 500
Vidareutlån						
Vidareutlån	0	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Bruk av lån til vidareutlån	0	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Avdrag på lån til vidareutlån	1 078	500	500	500	500	500
Mottatte avdrag på vidareutlån	-997	-500	-500	-500	-500	-500
Netto utgifter vidareutlån	81	0	0	0	0	0
Overføring frå drift og netto avsetninger						
Overføring frå drift	0	0	0	0	0	0
Netto avsetningar til eller bruk av bundne investeringsfond	-81	0	0	0	0	0
Netto avsetningar til eller bruk av ubundne investeringsfond	-500	-550	-500	-500	-500	-500
Dekning av tidlegare års udekt beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring frå drift og netto avsetninger	-580	-550	-500	-500	-500	-500
Framført til inndekning i seinare år (udekt beløp)	182	0	0	0	0	0
Kontrollsum art 980 Rekneskapsmessig meirforbruk	-182	0	0	0	0	0
Overføring til fordeling (§5-5, andre ledd)						
Inntekter til fordeling	0	0	0	0	0	0
Utgifter til fordeling	26 797	7 935	9 800	5 100	5 000	3 000
Sum til fordeling (netto)	26 797	7 935	9 800	5 100	5 000	3 000

J Bevillingsoversikt investering, økonomiplan til fordeling

Tal i 1000 kroner	Rekneskap 2020	Budsjett 2021	Økonomi- plan 2022	Økonomi- plan 2023	Økonomi- plan 2024	Økonomi- plan 2025
Frå bevillingsoversikt:						
Netto investeringar til fordeling:						
	26 797	7 935	9 800	5 100	5 000	3 000
Prosj. Fordeling på prosjekt						
557* Forprosjekt avløpsleiring og rehab. av vassleidning til Hamren	0	0	250	0	0	0
559* Reinseanlegg og brannstasjon Bygland	20 472	0	0	0	0	0
560* Renseanlegg Austadneset	0	0	0	300	3 000	0
563* Rehabilitering av kloakkrense- og pumpestasjoner	695	0	0	1 000	0	0
565* Forprosjekt tilstandskartlegging, drift og vedlikehald av VA- og overflatevasssystem	0	160	0	0	0	0
567* Rehabilitering av Byglandsfjord høgdebasseng	66	1 400	0	0	0	0
568* Sjøleidning frå Austad vassverk til Åraksbø	0	100	0	1 000	0	0
569* Luftesystem og blåsemaskiner Byglandsfjord reinseanlegg	152	300	0	0	0	0
570* Ny avlaupsbil - 2021	0	400	0	0	0	0
571* Sanere off. avlaupsanlegg Nesmoen	0	0	400	0	0	0
572* Sjøleidning avlaup Byglandsfjord	0	0	0	0	0	0
601 Uteareal Bygland oppvekstsenter	0	0	600	0	0	0
602 Uteareal Byglandsfjord oppvekstsenter	368	0	0	0	0	0
603 Turveg Byglandsfjord	41	400	400	400	700	1 300
604 Nytt doseringsutstyr til symjehallen	0	150	0	0	0	0
605 Uteareal Bygland barnehage	570	0	0	0	0	0
606 Rehabilitere ventilasjonsanlegget i symjehallen	0	0	0	400	0	0
607 Dagsturhytta	0	0	0	200	0	0
752 Utbytting av gateljos	366	300	300	0	0	0
754 Utsmykking i rundkøyringa på Byglandsfjord	0	0	100	0	0	0
804 Kartverk - Geovekstprosjektet	0	150	150	150	150	150
806 Bustadområde Austad	0	0	0	0	0	400
817 Kjøp tomtegrunn	141	1 100	100	500	500	500
828 IFK-plan (idrett, friluftsliv og kultur)	0	150	150	150	150	150
847 Utvikling av Presteneset	2 081	0	1 200	0	0	0
848 Kjøle og ventilasjonssystem Byglandsheimen	274	0	0	0	0	0
869 Bygland kulturscene	10	0	0	300	0	0
875 Brannsikring trehusbebyggelsen på Ose	191	0	0	0	0	0
877 Lokale for ungdomsklubben m.fl.	29	200	200	0	0	0
878 Stasjonsområdet Byglandsfjord	120	200	500	0	0	0
881 Nye plenklypparar - 2020	391	0	0	0	0	0
883 ENØK-tiltak Byglandsheimen	126	200	3 750	0	0	0
885 Ny sandfeiemaskin - 2020	204	0	0	0	0	0
886 Nye tilhengarar - 2021	0	125	0	0	0	0
887 Nytt system for pasientvarsling Byglandsheimen	0	150	1 200	0	0	0
888 Kjøletiltak Sagmoen	0	200	0	0	0	0
889 Forprosjekt rehabiliterere firemannsbustad Bygland	0	0	0	200	0	0
890 Leilegheit Bygland	0	1 700	0	0	0	0
951 Eigenkapitalinnskot KLP	500	550	500	500	500	500
Sum fordelt	26 797	7 935	9 800	5 100	5 000	3 000

* = tal ekskl. mva.

K Dokumentasjon av frie inntekter

BYGLAND	2021	2022
Innbyggertilskudd	28 352	29 714
Utgiftsutjevnende tilskudd/trekk	23 112	22 546
Korreksjonsordningen for elever i statlige/private skoler	795	792
Inntektsgarantitilskudd, netto	-43	471
Tilskudd til saker med særskilt fordeling	282	222
Distrikstilskudd Sør-Norge	6 034	6 034
Veksstilskudd	0	0
Storbytilskudd	0	0
Regionsentertilskudd	0	0
Skjønnstilskudd*	130	770
Sum rammetilskudd (fast del) ved framleggelsen av statsbudsjett	58 661	60 548
Anslag inntektsutjevnende tilskudd/trekk fra KMD i statsbudsjettet	4 905	4 025
Skatteinntektsanslag fra KMD i statsbudsjettet	32 026	33 705
Endring rammetilskudd i salderingsproposisjonen	1 497	
Endring rammetilskudd i RNB på post 60 og koronakomp. på post 60	530	
Endring i anslag skatt/inntektsutjevning fra KMD målt mot oppr. anslag	819	
Sum frie inntekter (skatt og rammetilskudd)	98 438	98 279
Oppgavekorrigering**	-1 364	
Anslag på oppgavekorrigerte frie inntekter*	97 074	98 279

*): Eventuelle tildelte skjønnsmidler fra Statsforvalteren gjennom året inngår ikke i denne summen.

**): I grønt hefte er korrekjonene på kommunenivå i hovedsak gjort etter samla kostnadsnøkkelen (Grønt Heft 2021 tabell 3-k).